

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ
ФІНАНСОВОЇ ІНІЦІАТИВИ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ
СИСТЕМ УКРАЇНИ
СТАНOM НА 01.12.2011**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній та банківській системах України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	14
Дефіцит державного бюджету	28
Видатки зведеного бюджету	31
Видатки державного бюджету	34
Видатки місцевих бюджетів	47
Тенденції розвитку банківської системи України	52
Банківська система.....	54

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- У листопаді 2011 року рівень **надходжень до державного бюджету** підтверджує висновок, зроблений раніше експертами ІБСЕД, про високу ймовірність перевиконання річного плану за результатами року. Так, за 11 місяців 2011 року до державного бюджету надійшло 281,7 млрд. грн., що на 34,5 % більше показника 2010 року. Річний план при цьому виконано на 93,6 %.

Основним чинником такого перевиконання стане зростання податкових надходжень, а саме, податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість. Річний план податку на прибуток підприємств вже за результатами 11 місяців було перевиконано на 12 %, а план з надходжень ПДВ – виконано на 93,2 %. Як і передбачали експерти ІБСЕД, перевищено й показник відшкодування ПДВ з бюджету – вже у листопаді було відшкодовано з бюджету більш як 100 % від запланованого на рік. Водночас можна очікувати певного невиконання плану за такими статтями, як акцизний збір (рівень виконання – 83,0 %) і податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції (86,4 %).

- Рівень виконання річного плану **видатків зведеного бюджету** за січень – листопад поточного року дещо знизився порівняно з минулим роком (на 0,3 в. п.) і становить 82,0 %.

За листопад видатки зведеного бюджету збільшилися щодо показника минулого року на 17,8 %, щодо жовтня поточного року – на 6,5 %. Порівняно із жовтнем поточного року найбільше зросли видатки на охорону навколишнього природного середовища (на 62,9 %). Також збільшилися видатки на економічну діяльність (на 14,3 %), охорону здоров'я (на 7,2 %), житлово-комунальне господарство (на 7,2 %), освіту (на 7,2 %), громадський порядок, безпеку та судову владу (на 6,0 %). Скоротилися видатки на духовний та фізичний розвиток (на 25,1 %), оборону (на 8,9 %) і соціальний захист та соціальне забезпечення (на 2,9 %).

- За видатками **державного бюджету рівень виконання річного плану дещо зменшився порівняно з минулорічним показником¹** (на 1,8 в. п.) і склав **86,1 %**, водночас такий рівень навіть перевищує на 1,0 в. п. показник докризового 2008 року.

Покращився рівень виконання за видатками на економічну діяльність, який демонстрував зменшення у попередніх місяцях порівняно з минулим роком. На кінець листопада ці видатки у зіставних умовах² виконані на 82,2 %, або на рівні минулорічного показника. Як і у попередні місяці, спостерігається деяке зменшення рівня виконання видатків на соціальний захист, однак він традиційно є найвищим серед усіх видатків бюджету і становить 91,8 %.

Найнижчим залишається рівень виконання річного плану за видатками на житлово-комунальне господарство (14,6 %). Це спричинено тим, що практично не здійснювалися суттєві за обсягом видатки на реалізацію програми «Питна вода України» та на реконструкцію і будівництво систем централізованого водовідведення (рівень виконання становить 17,2 % та 3,2 % відповідно).

Рівень виконання капітальних видатків, який становить 58,2 % відповідає минулорічному показнику. А без урахування капітальних трансфертів місцевим

¹ План на 2010 р. взято з урахуванням змін до розпису, а не затверджені законом показники, через наявність Стабілізаційного фонду у складі загальнодержавних видатків, який розподілявся впродовж року за іншими функціями.

² Для приведення у зіставні умови видатки 2010 р. взято без урахування видатків НАК «Нафтогаз України» на часткову компенсацію різниці між цінами на імпортований газ, що використовується для вироблення тепла для населення. Такі видатки відсутні у поточному році.

бюджетам, які профінансовані на 91,1 % (тобто за капітальними видатками власне на потреби держави), цей рівень ще менший – 51,6 %, або на 3,1 в. п. нижче, ніж у минулому році. При цьому більшість із зазначених видатків (майже 73,0 %) спрямовано на потреби підприємств, де капітальні видатки виконані на рівні 57,0 %, що пояснюється, в основному, концентрацією зусиль на підготовці до Євро-2012. Ті ж видатки, що передбачали покращання інфраструктури бюджетної сфери та житлового фонду, виконані на рівні, меншому ніж 40,0 % річного планового обсягу і складають 23,5 % від капітальних видатків, спрямованих на потреби держави.

Видатки Державного бюджету України за листопад 2011 року збільшилися щодо показника минулого року на 16,6 % і склали 30,4 млрд. грн. Зростання відбулося, в основному, завдяки видаткам на транспорт (у 2,8 раза) та на паливно-енергетичний комплекс (в 1,7 раза). Видатки листопада є найбільшими за обсягом серед усіх місяців, водночас, наприклад, у докризовому 2008 році у шести із 11-ти місяців видатки перевищували видатки листопада.

Найбільші частки видатків традиційно припадають на міжбюджетні трансферти (26,9 %), економічну діяльність (17,5 %), соціальний захист (14,8 %), а також на загальнодержавні функції (11,7 %).

- **Дефіцит³ державного бюджету за одинадцять місяців 2011 року профінансовано у сумі 11,1 млрд. грн., або на рівні 29,2 % від запланованого річного обсягу.** Запозичення здійснені на рівні 63,7 % (73,5 млрд. грн.), що майже на 18,6 в. п. менше показника минулого року. При цьому більше половини (53,7 %) запозичених коштів спрямовано на погашення боргу. Дефіцит загального фонду склав 10,2 млрд. грн., або 30,6 % планового річного обсягу.

У листопаді профіцит Державного бюджету склав 1,3 млрд. грн., що у 2,8 раза більше минулорічного показника. По загальному фонду утворився профіцит у сумі 2,9 млрд. грн., дефіцит спеціального фонду становить 1,6 млрд. грн.

- Виконання річного плану **доходів місцевих бюджетів** за одинадцять місяців 2011 року становить 89,3 %, що практично відповідає рівню останніх років. Як і попереднього року, у листопаді відбулося зростання майже на 16,0 % обсягів надходжень щодо показників жовтня.

Одним із основних чинників таких змін було збільшення майже в 1,5 раза надходжень від зборів за спеціальне використання природних ресурсів. У структурі цих зборів, як і за декілька останніх років, спостерігалось зростання надходжень від плати за землю (на 5,3 % порівняно з листопадом 2010 року). Варто також відмітити значне зростання надходжень від справляння зборів за спеціальне використання води та плати за користування надрами (відповідно у 39,0 та 7,8 раза). Це зростання пов'язано з тим, що саме на листопад припадають кінцеві терміни сплати цих зборів за III квартал року, а також з розширенням кількості платників та підвищенням ставок оподаткування відповідно до Податкового кодексу України.

На 3,3 % зросли надходження податку з доходів фізичних осіб порівняно з листопадом 2010 року. Зазначимо також, що унаслідок зарахування до місцевих податків і зборів надходжень від сплати єдиного податку їх обсяги збільшилися у понад 2,7 раза (навіть попри скасування значної кількості місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу). Проте порівняно з жовтнем 2011 року цих надходжень було на 6,4 % менше.

- З початку року **обсяги видатків місцевих бюджетів** зросли на 17,0 % щодо відповідного показника попереднього року та склали 155,6 млрд. грн. Порівняно з 2010 роком у листопаді спостерігалось зростання на 18,1 % обсягів видатків на соціально-культурну сферу, які традиційно склали більшість усіх видатків місцевих бюджетів.

³ Планові показники взято з урахуванням випуску ОВДП для поповнення статутного фонду НАК «Нафтогаз України» та для Аграрного фонду.

Також відмічається зростання видатків на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища. У цілому ці видатки зросли на 10,1 % проти показників листопада 2010 року.

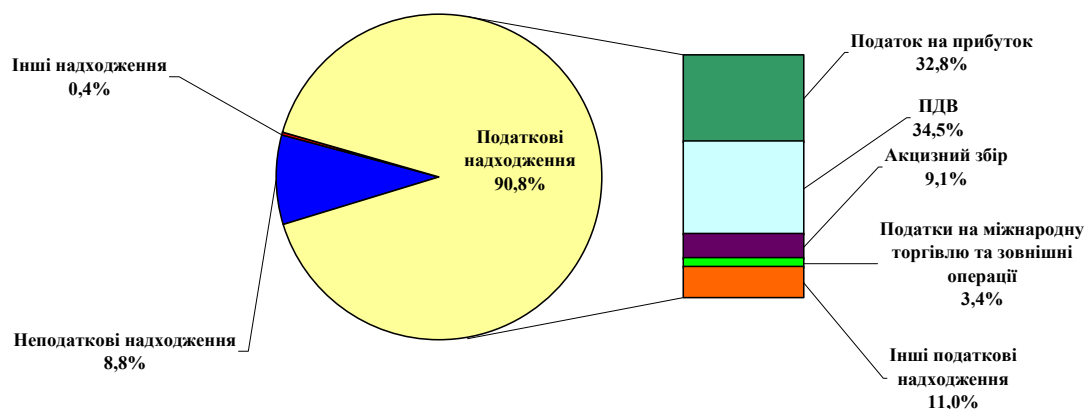
Водночас, аналізуючи економічну структуру видатків, необхідно відмітити збільшення у листопаді як капітальних видатків (на 5,6 % щодо попереднього року), так і видатків на поточне утримання бюджетних установ (на 10,9 %). Основними статтями, що демонстрували зростання, були видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (+ 34,2 %) і на проведення реконструкції та реставрації (+107,8 %).

Доходи державного бюджету

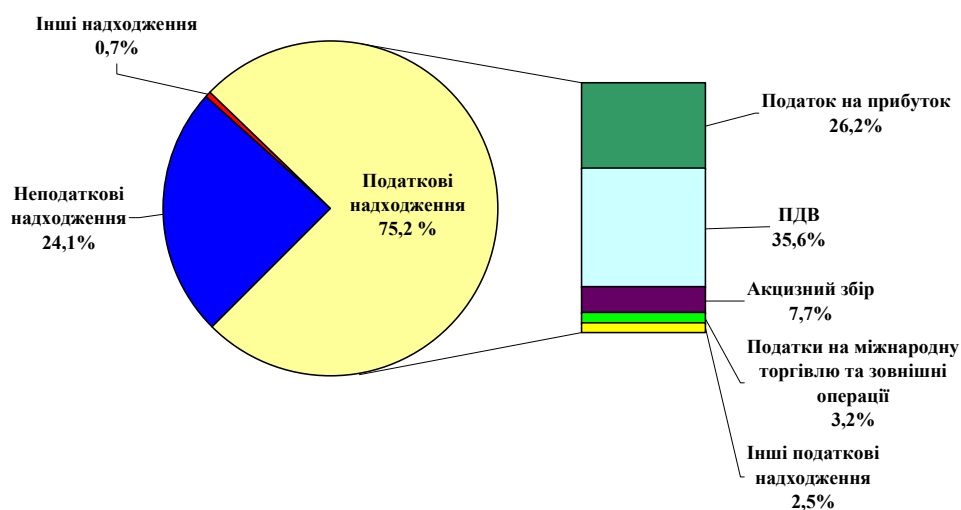
Діаграма 1

Структура доходів державного бюджету за листопад 2011 року

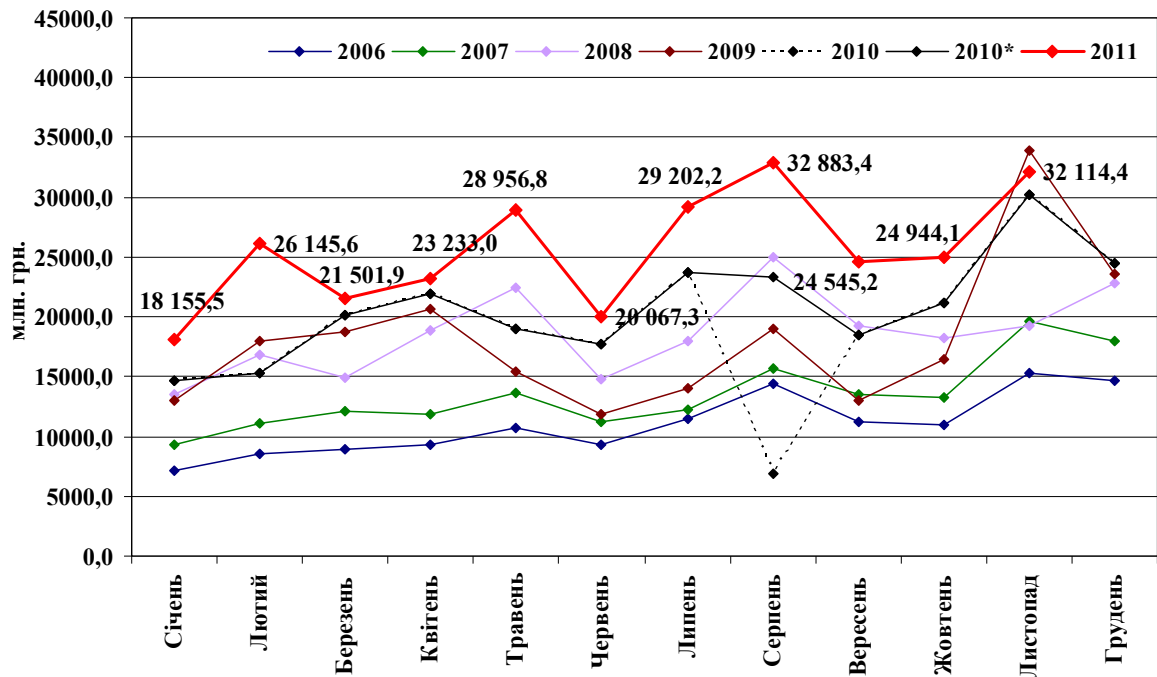
Діаграма 2

Структура доходів державного бюджету за листопад 2010 року

Графік 1

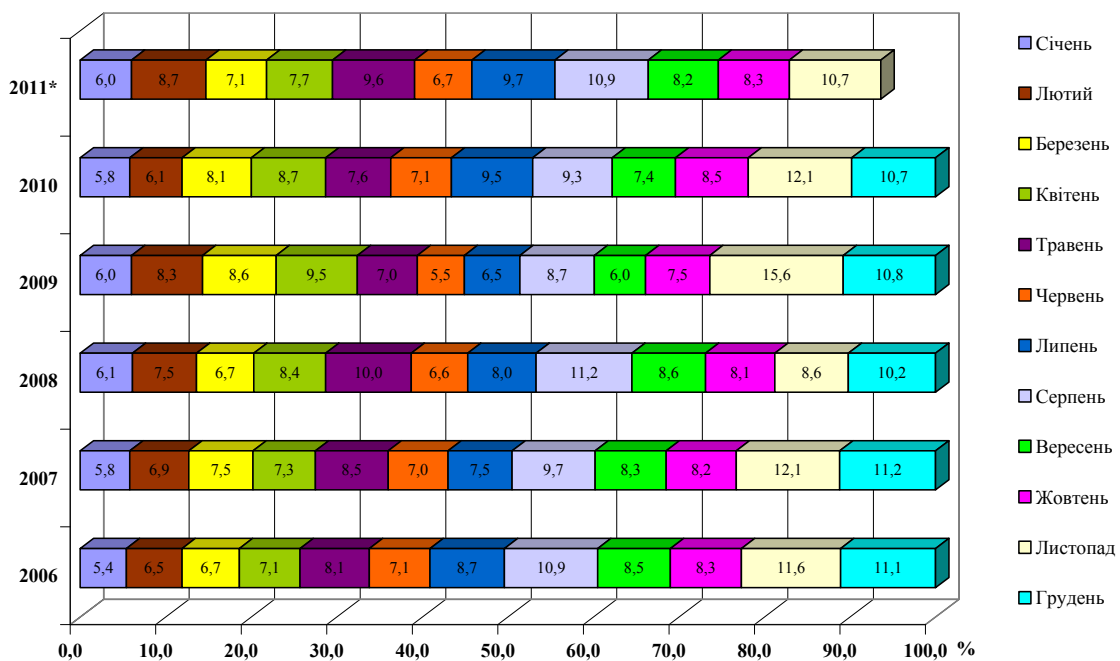
Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках (без міжбюджетних трансфертів)

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Діаграма 3

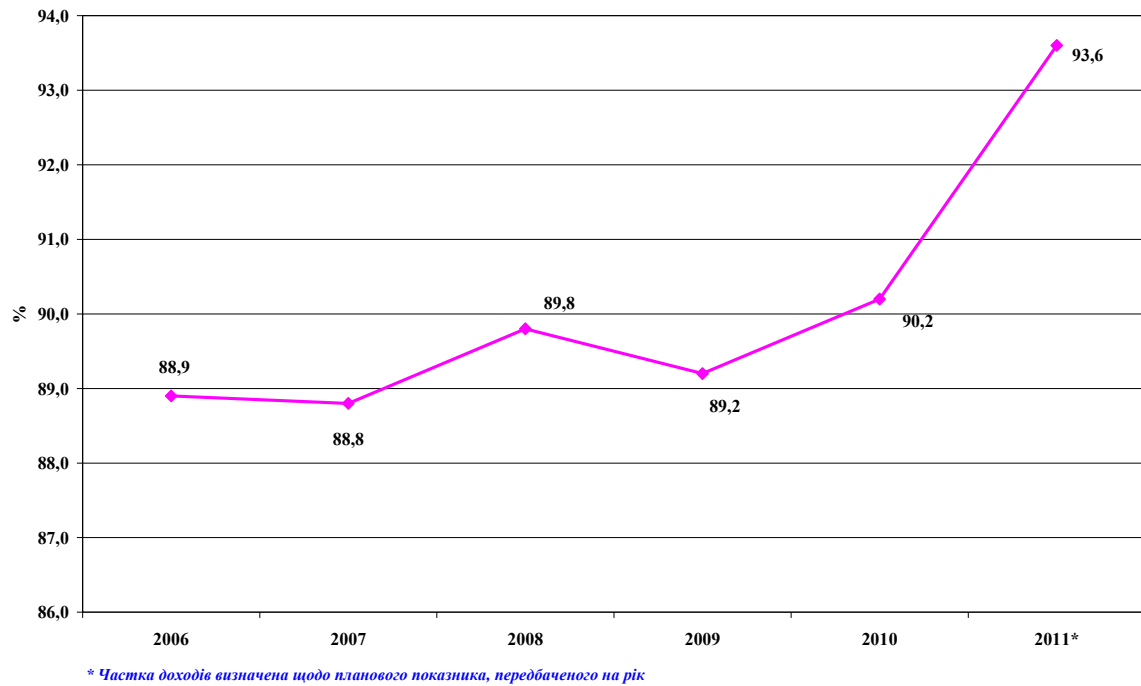
Динаміка часток щомісячних надходжень до державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

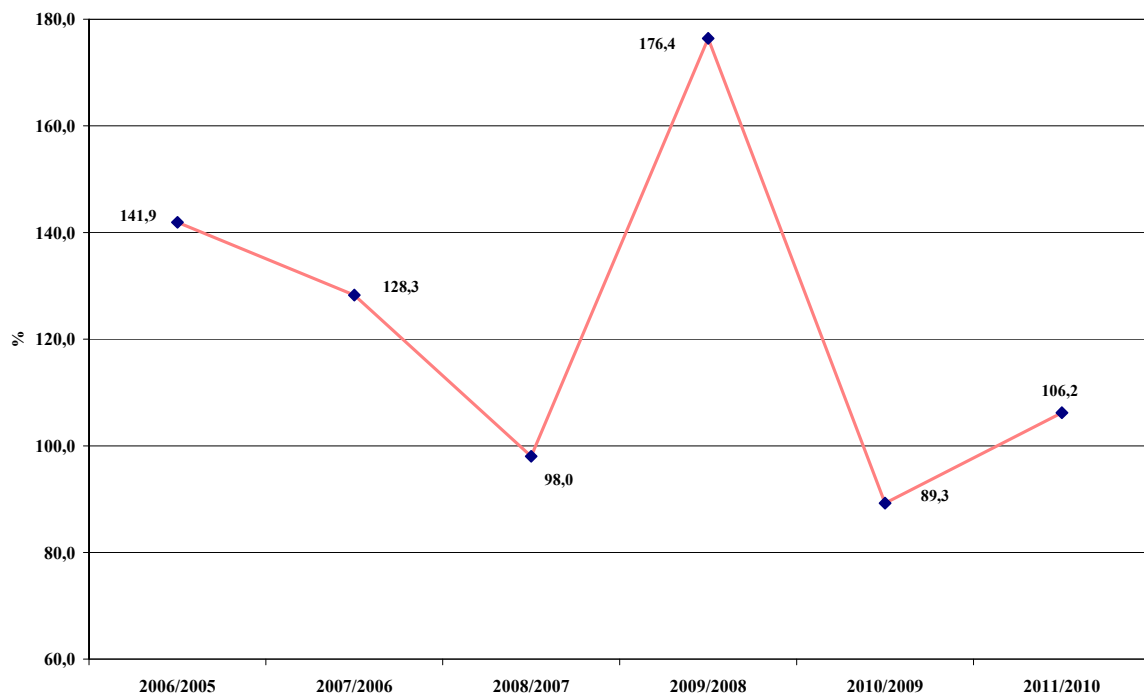
Графік 2

Динаміка частки доходів державного бюджету у річному обсязі за січень – листопад 2006–2011 років

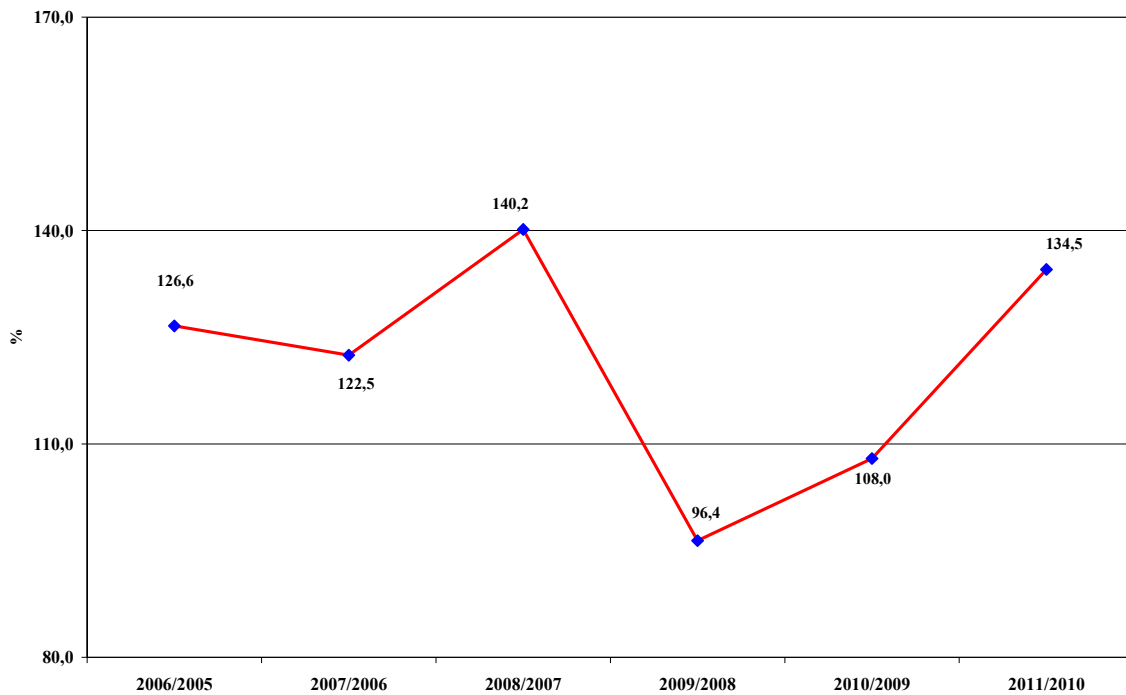
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за листопад 2006–2011 років

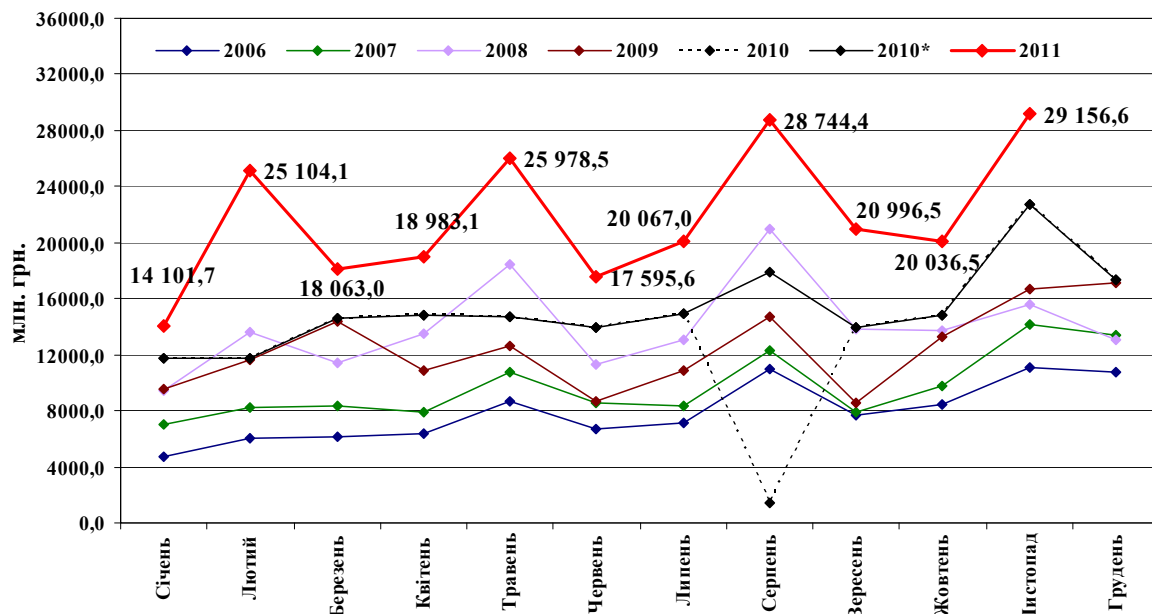
Графік 4

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – листопад 2006–2011 років

Графік 5

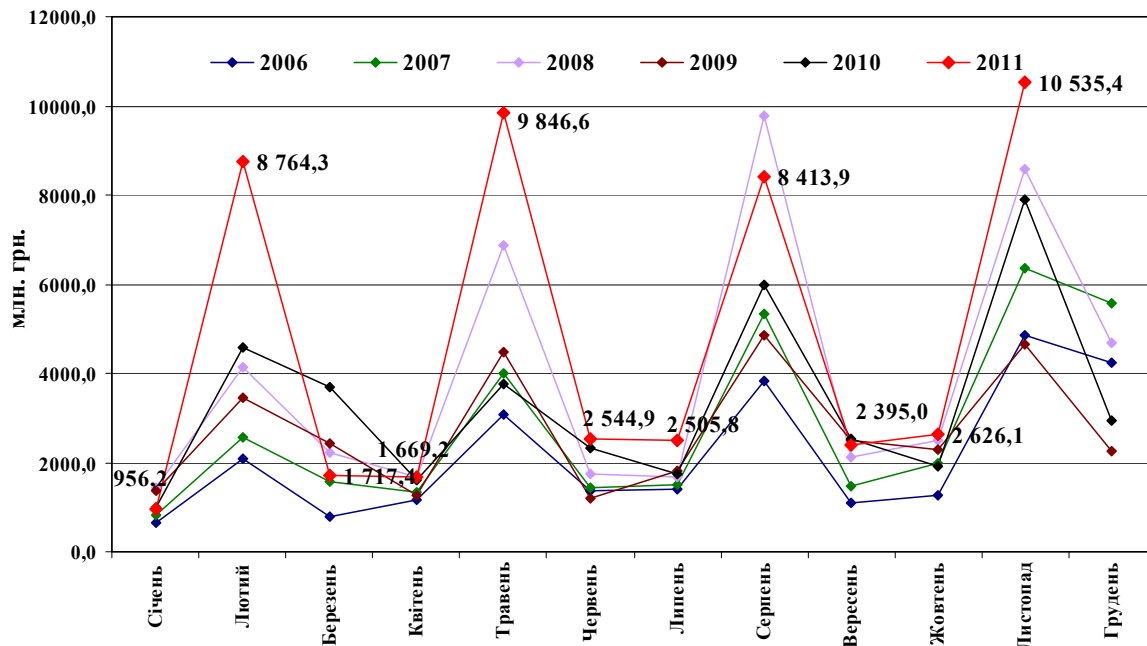
Динаміка щомісячних податкових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

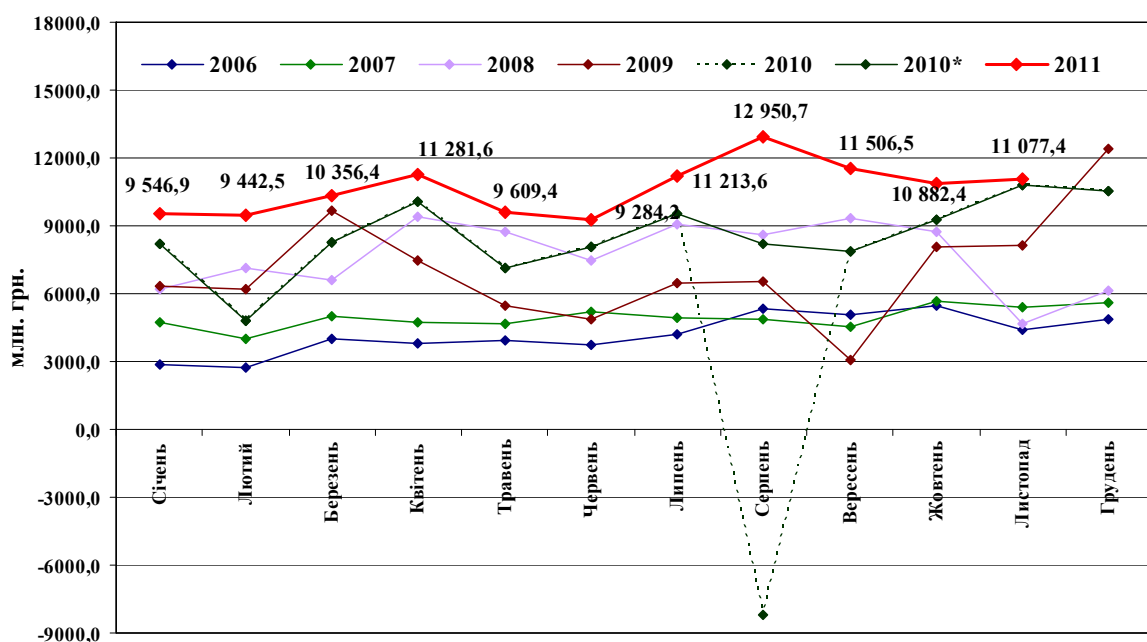
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2006–2011 роках

Графік 7

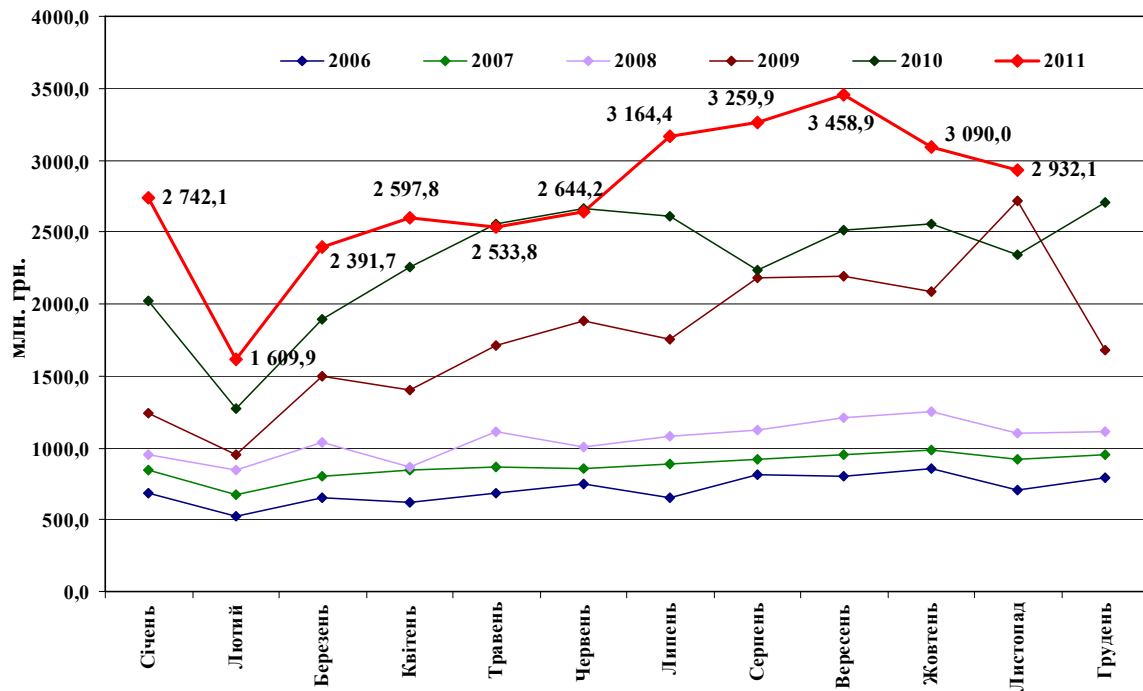
Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету в 2006–2011 роках

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

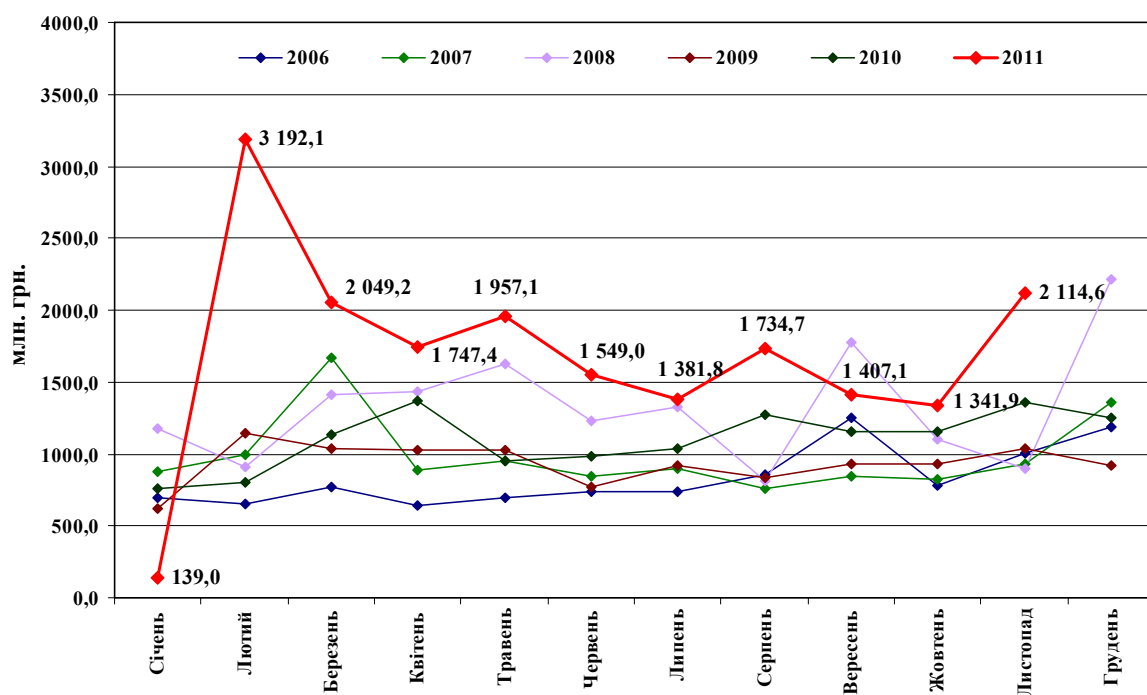
Графік 8

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до державного бюджету в 2006–2011 роках

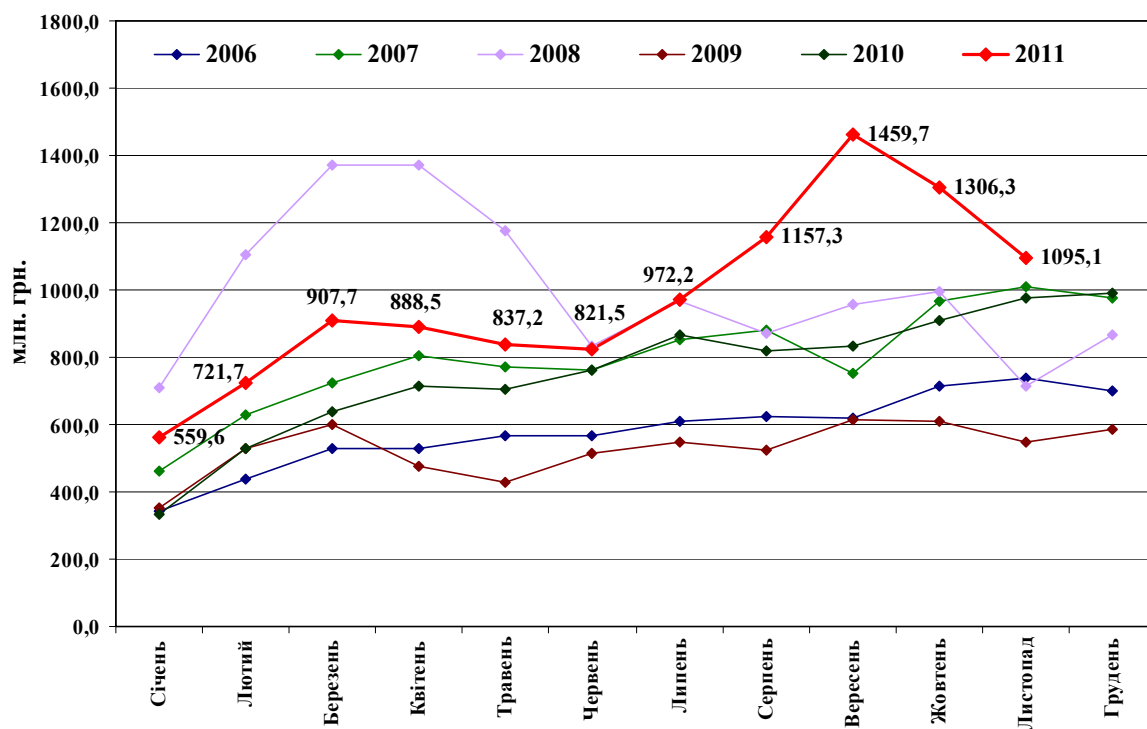
Графік 9

Динаміка щомісячних надходжень рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси до державного бюджету в 2006–2011 роках

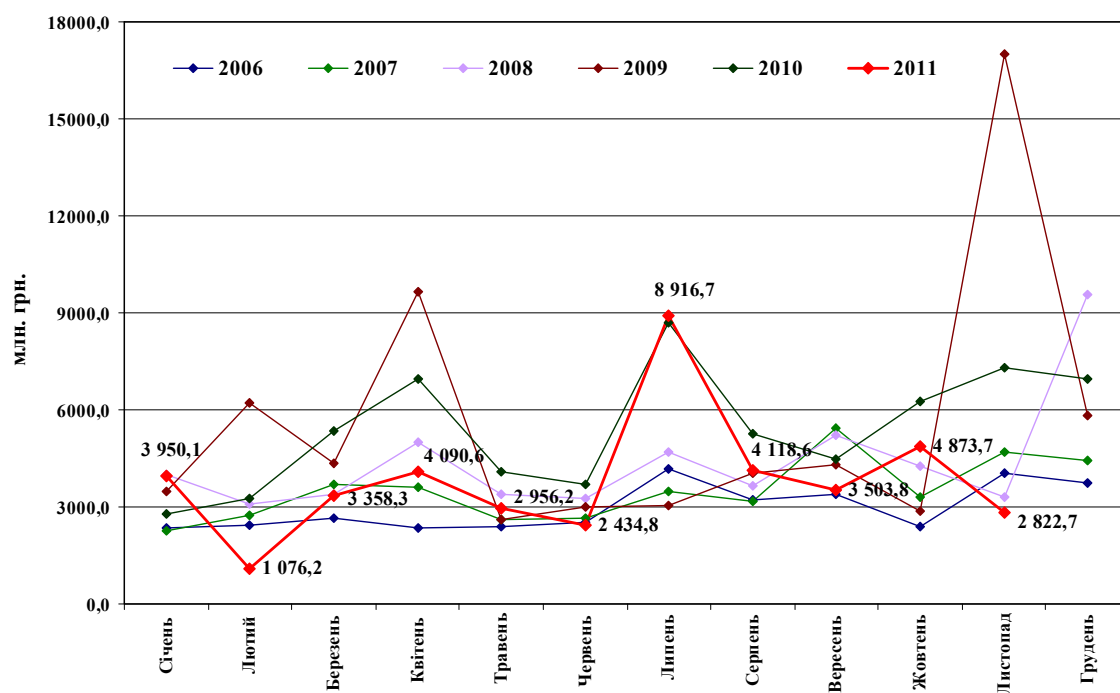
Графік 10

Динаміка щомісячних надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету в 2006–2011 роках

Графік 11

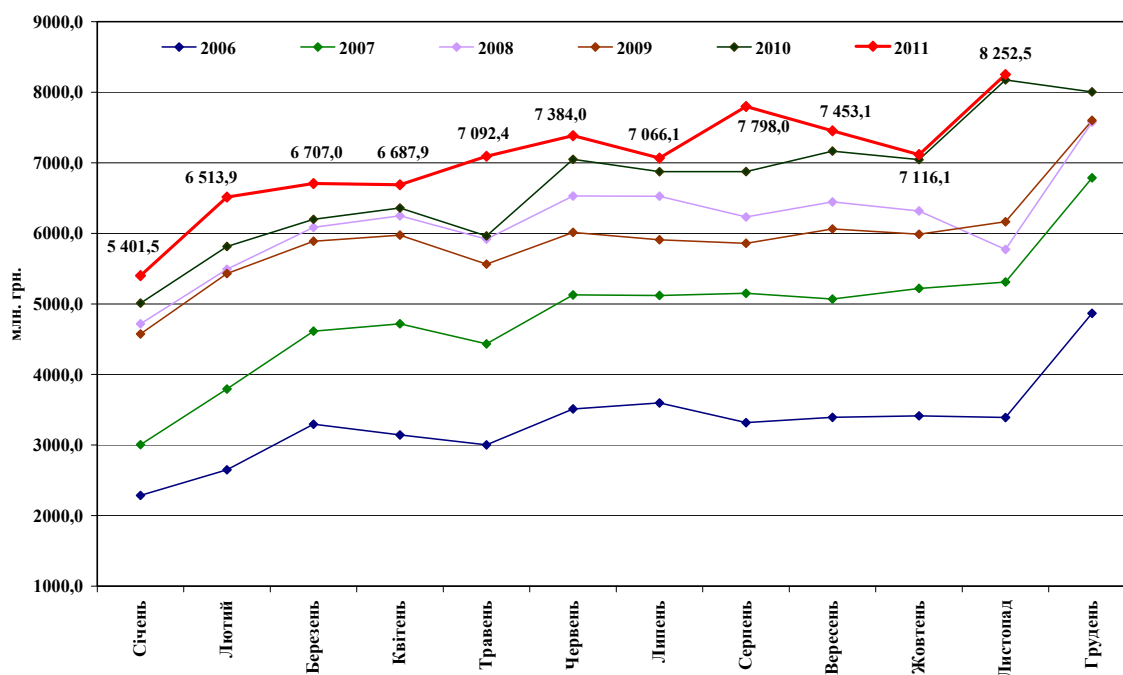
Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках

Доходи місцевих бюджетів

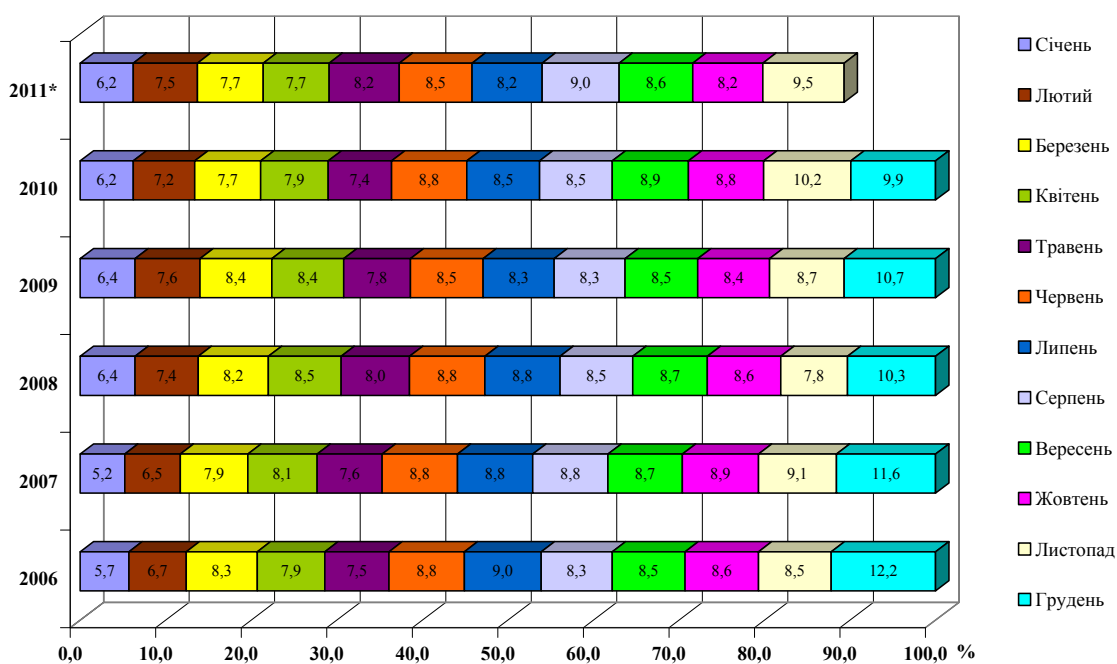
Графік 12

Динаміка щомісячних надходжень до місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів) у 2006–2011 роках

Діаграма 4

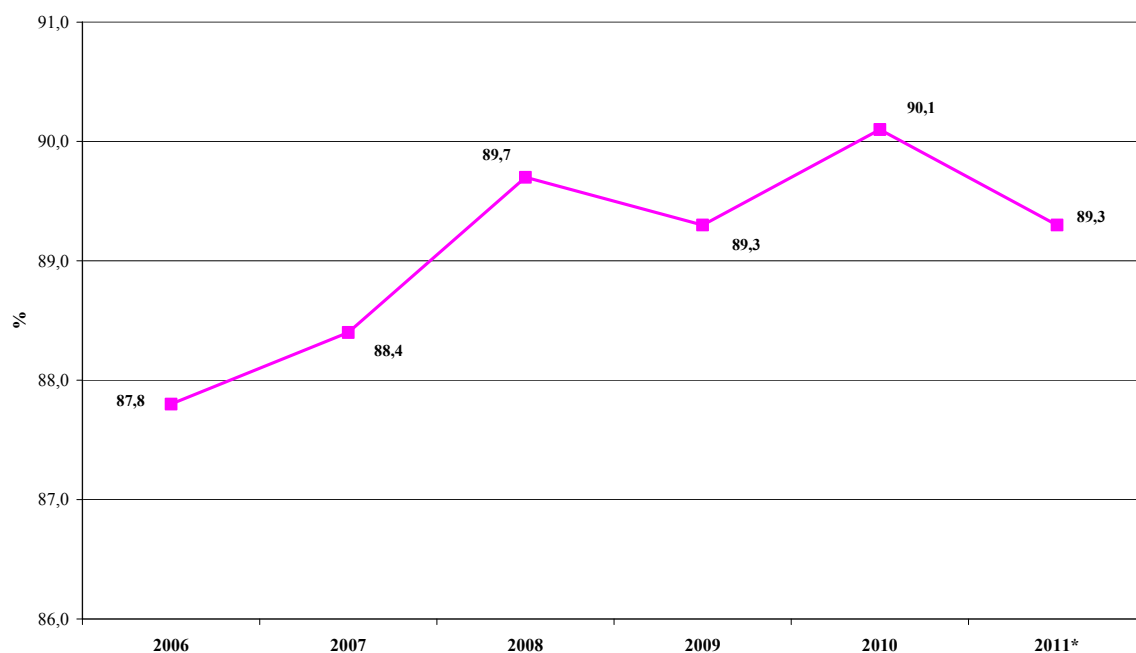
Динаміка часток щомісячних надходжень до місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 13

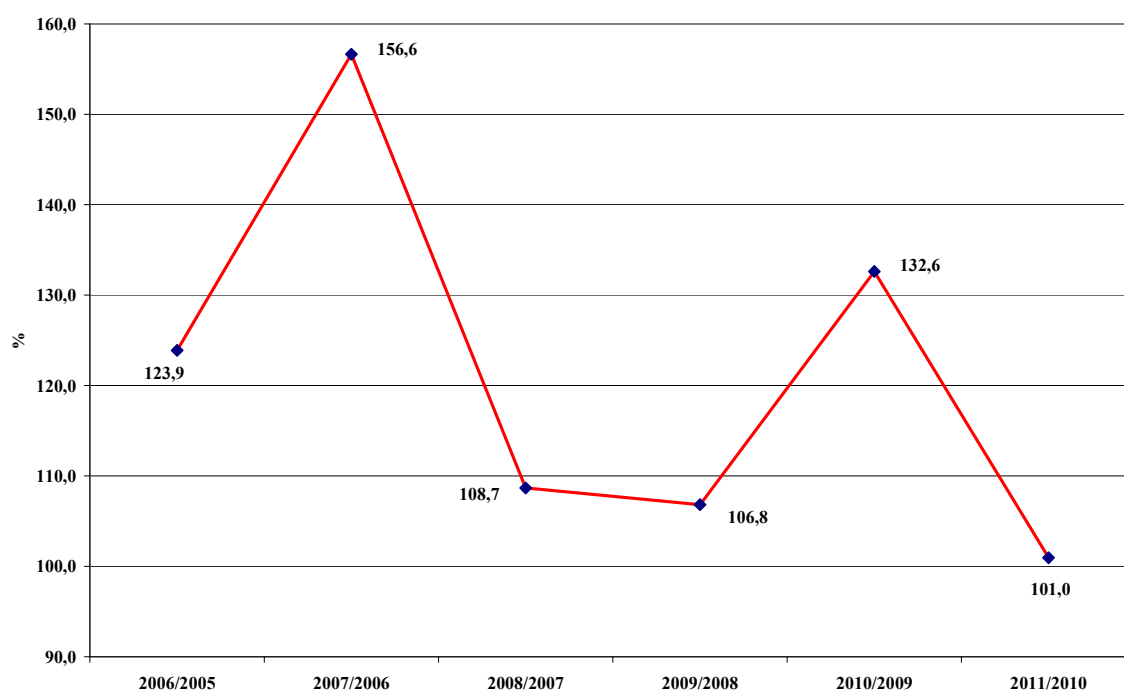
Динаміка частки доходів місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – листопад 2006–2011 років

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

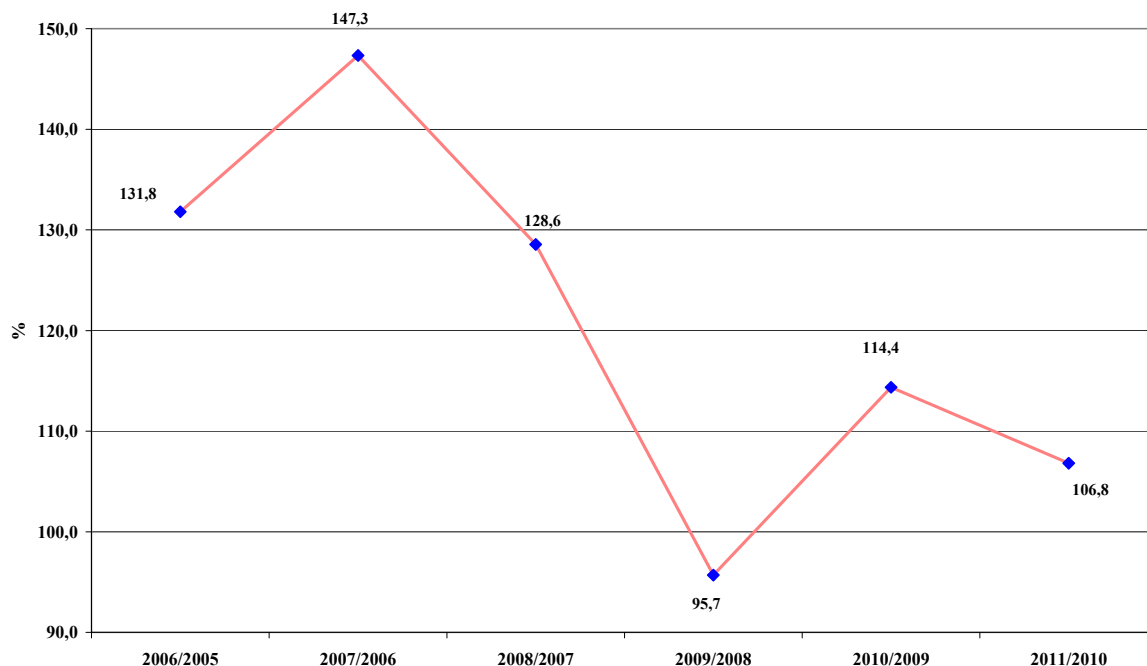
Графік 14

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за листопад 2006–2011 років

Графік 15

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – листопад 2006–2011 років

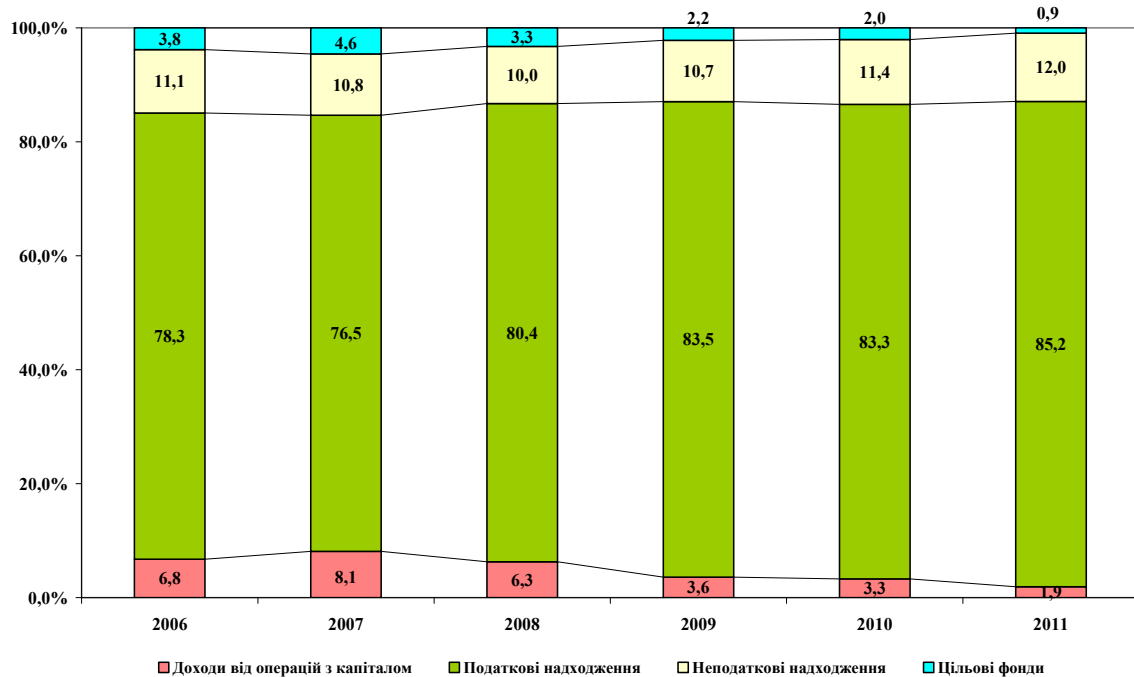
Діаграма 5

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у листопаді 2006–2011 років

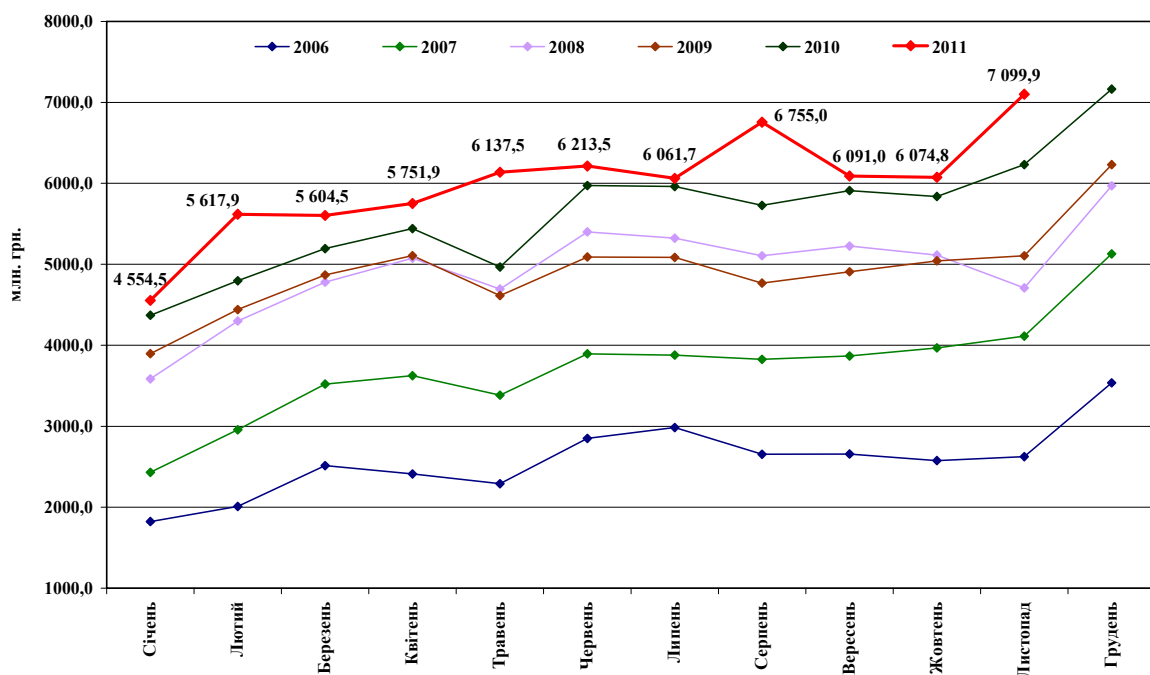
Діаграма 6

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у січні – листопаді 2006–2011 років

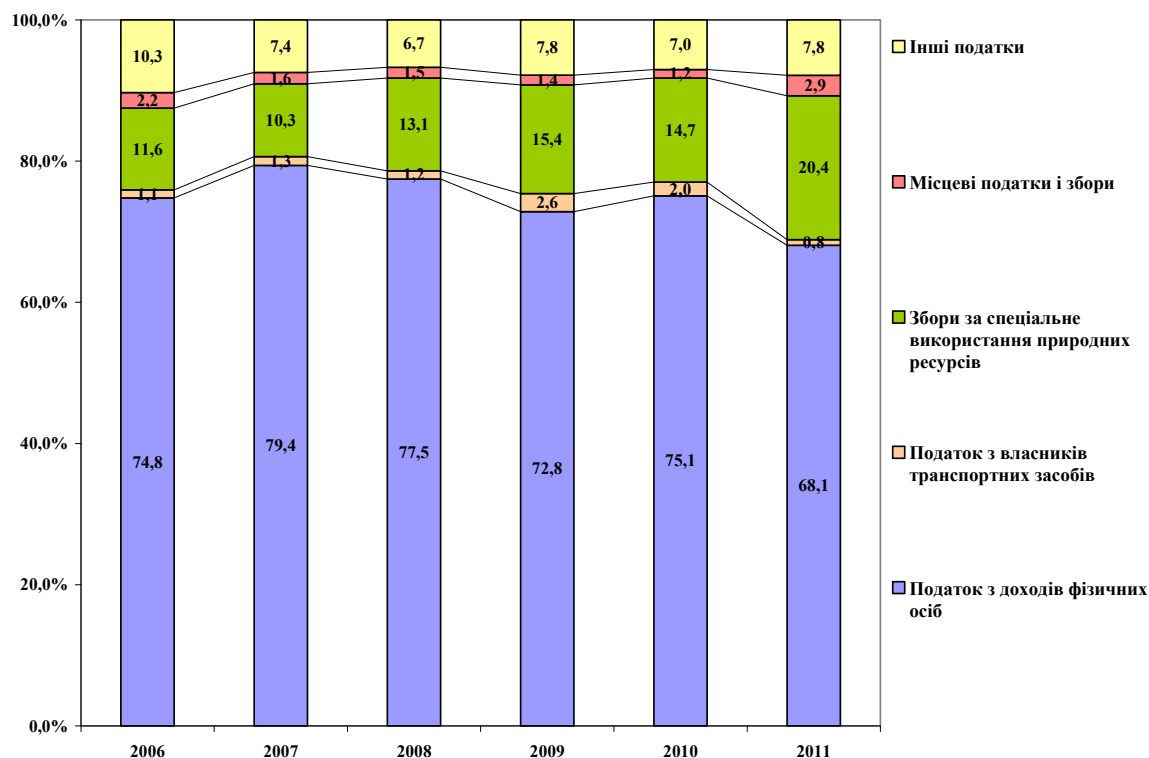
Графік 16

Динаміка щомісячних податкових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

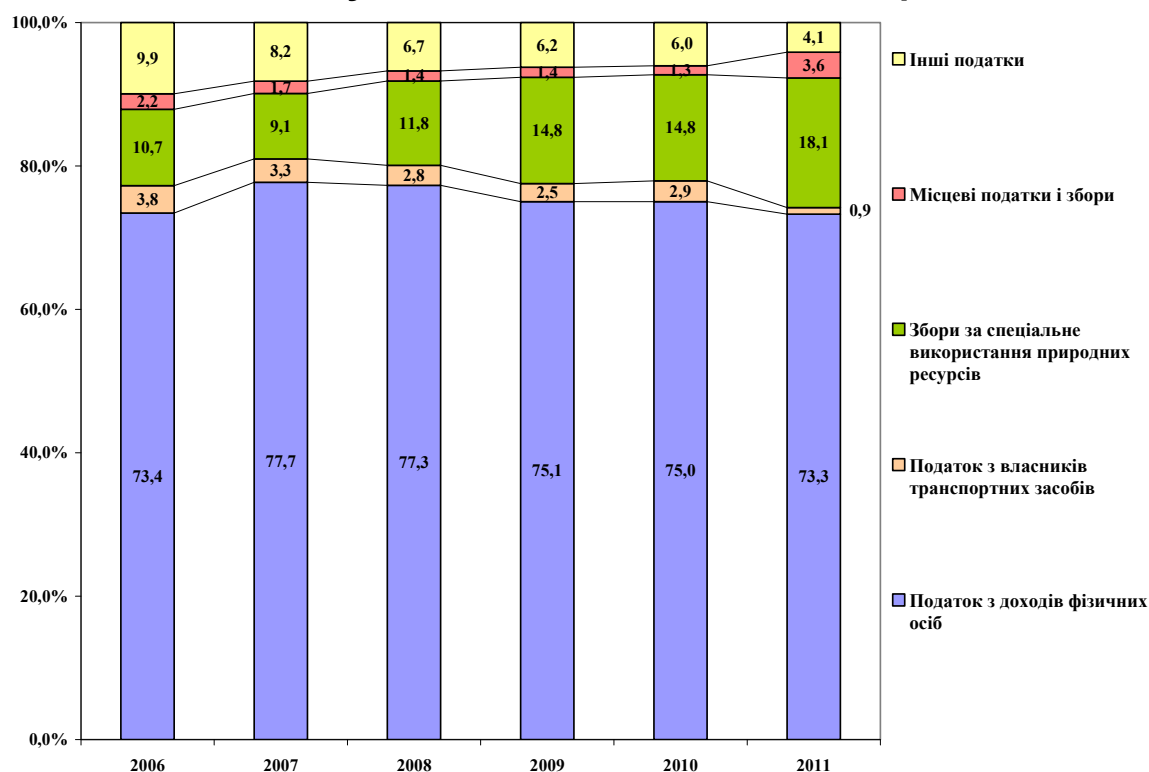
Діаграма 7

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у листопаді 2006–2011 років

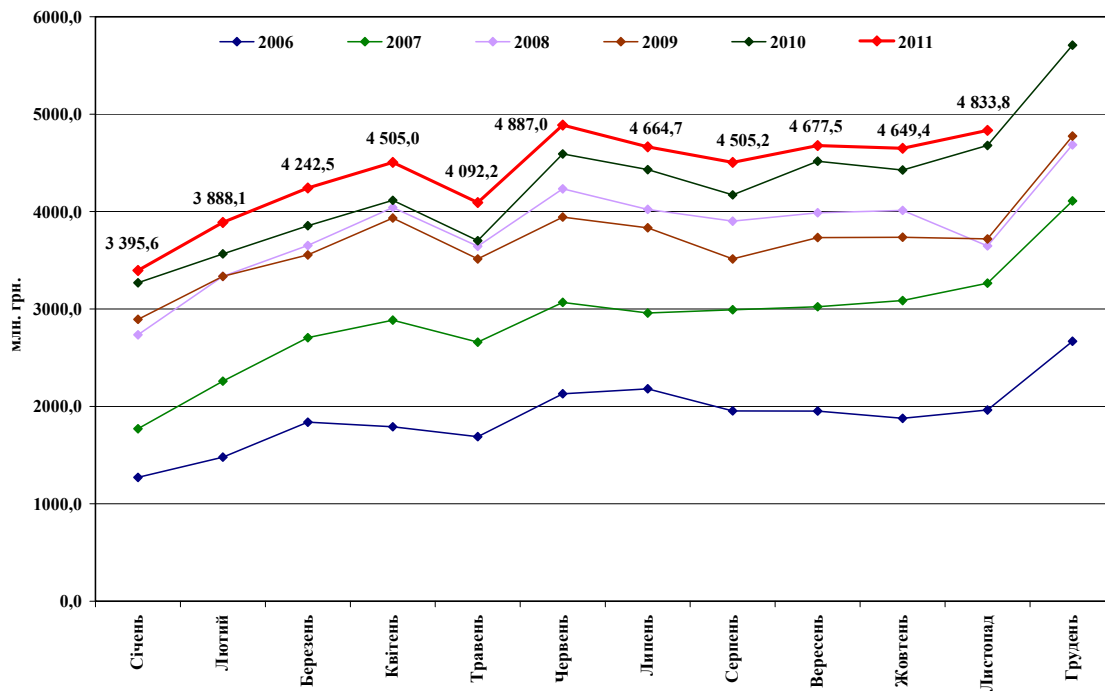
Діаграма 8

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у січні – листопаді 2006–2011 років

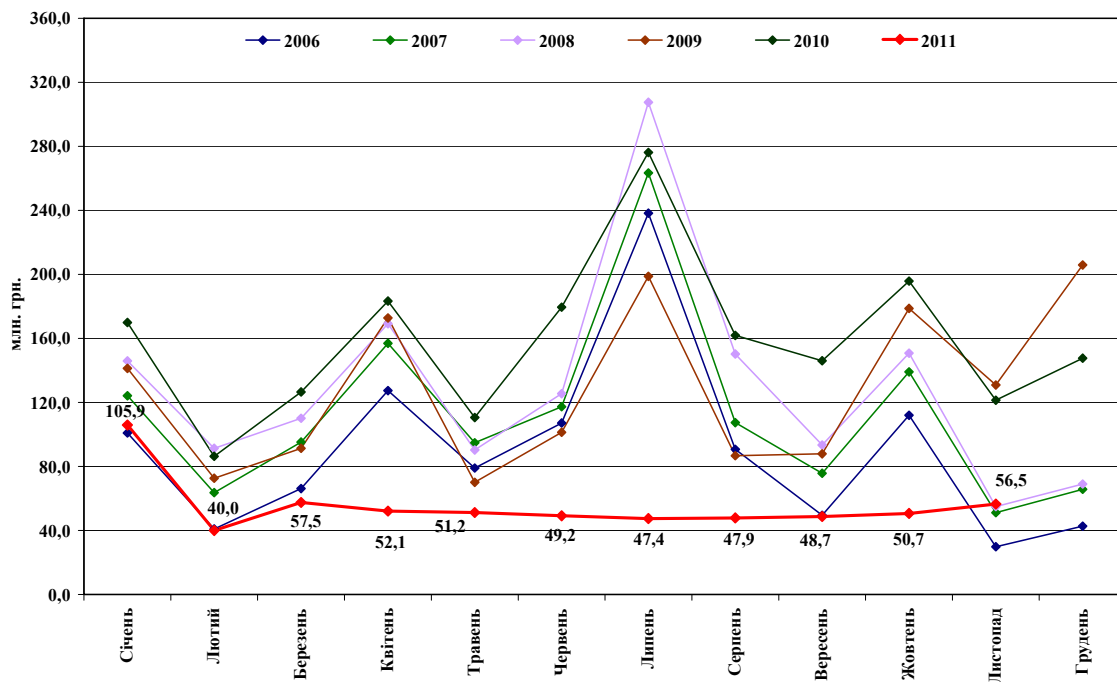
Графік 17

Динаміка щомісячних надходжень податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

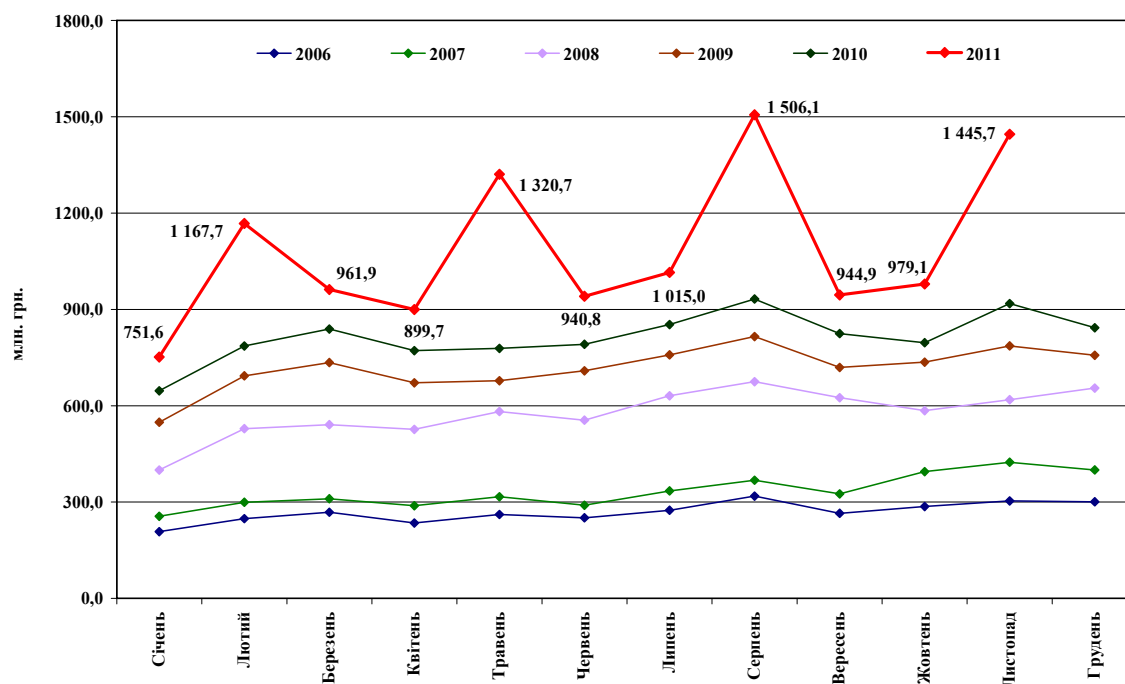
Графік 18

Динаміка щомісячних надходжень податку з власників транспортних засобів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

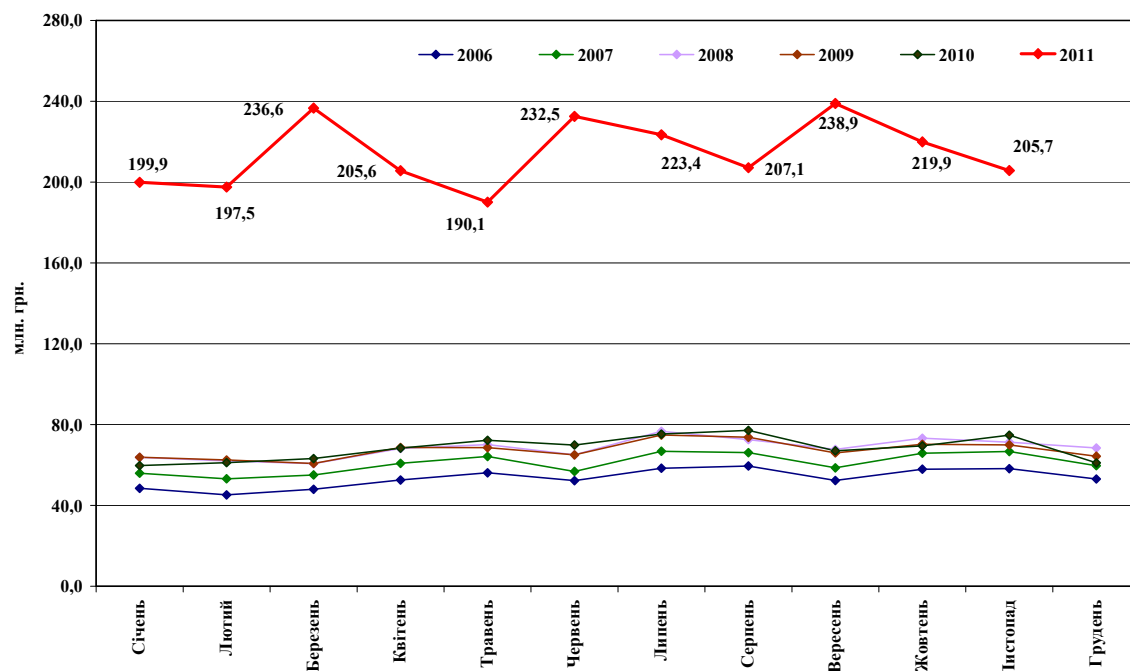
Графік 19

Динаміка щомісячних надходжень зборів за спеціальне використання природних ресурсів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

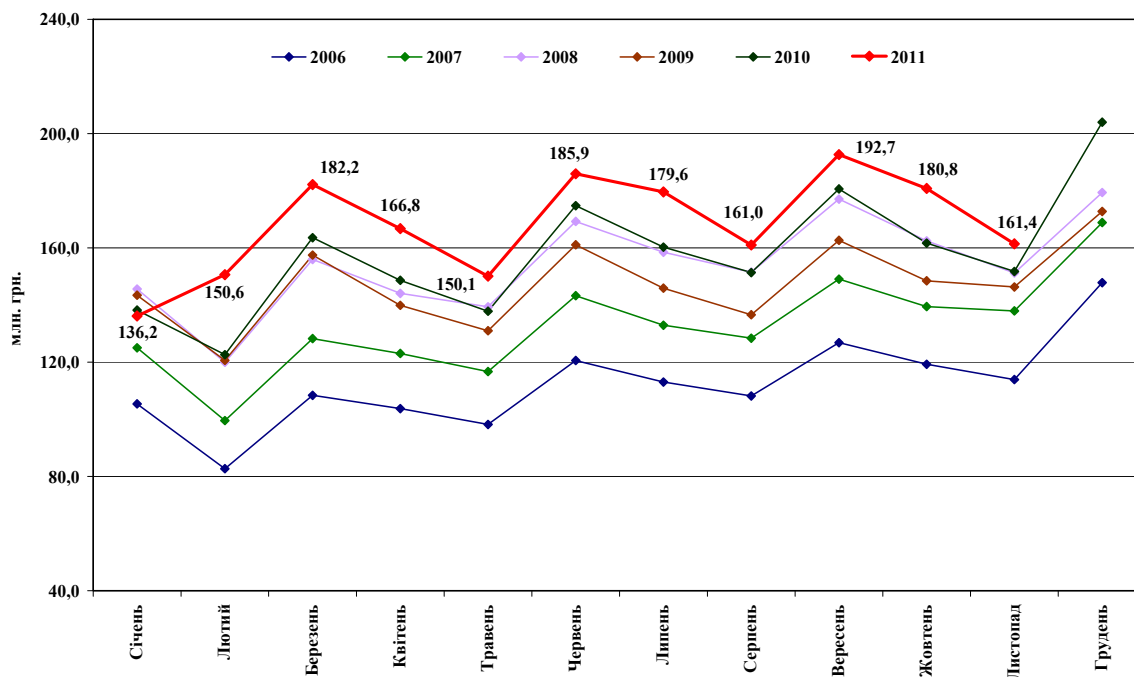
Графік 20

Динаміка щомісячних надходжень місцевих податків і зборів у 2006–2011 роках

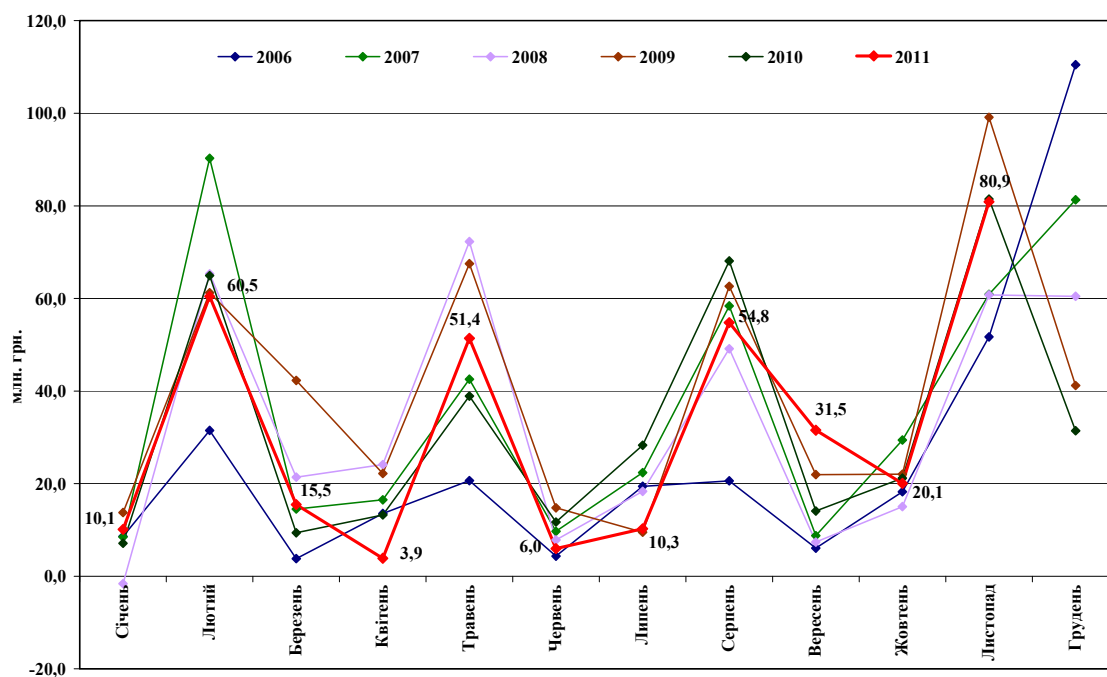
Графік 21

Динаміка щомісячних надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

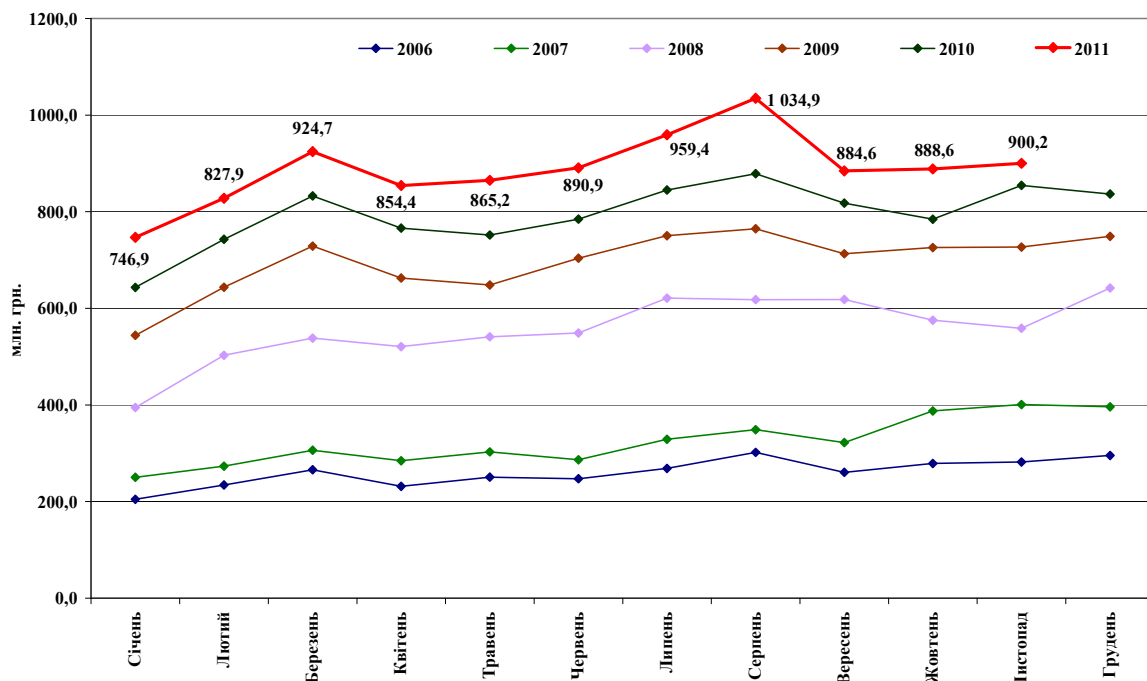
Графік 22

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

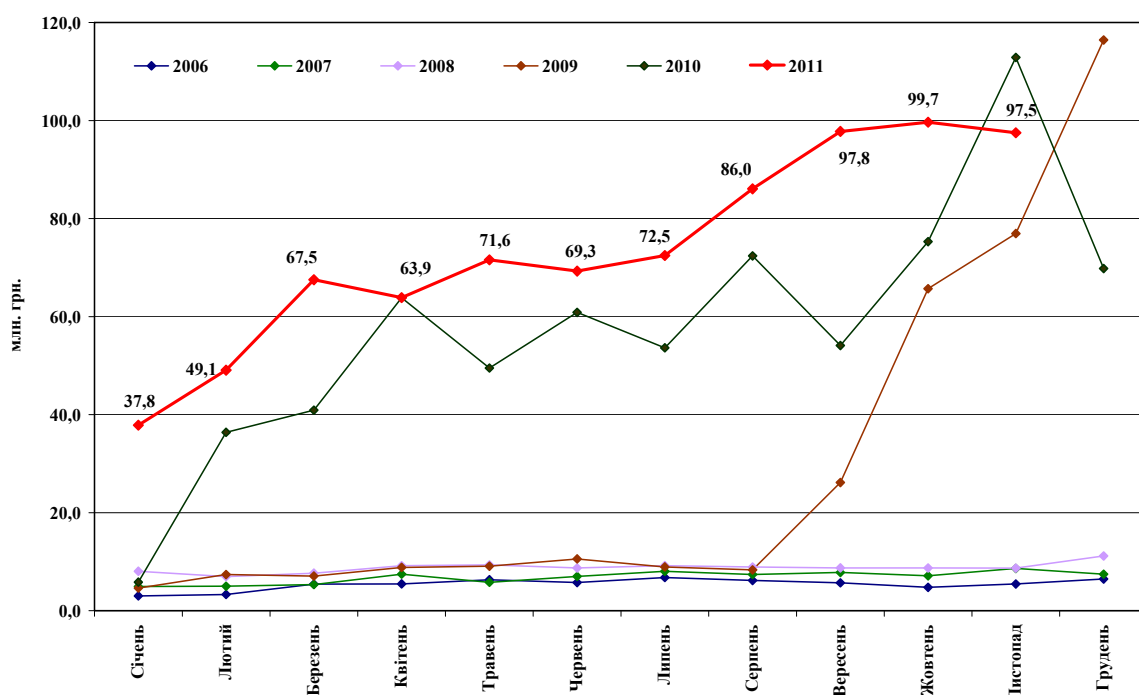
Графік 23

Динаміка щомісячних надходжень плати за землю до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

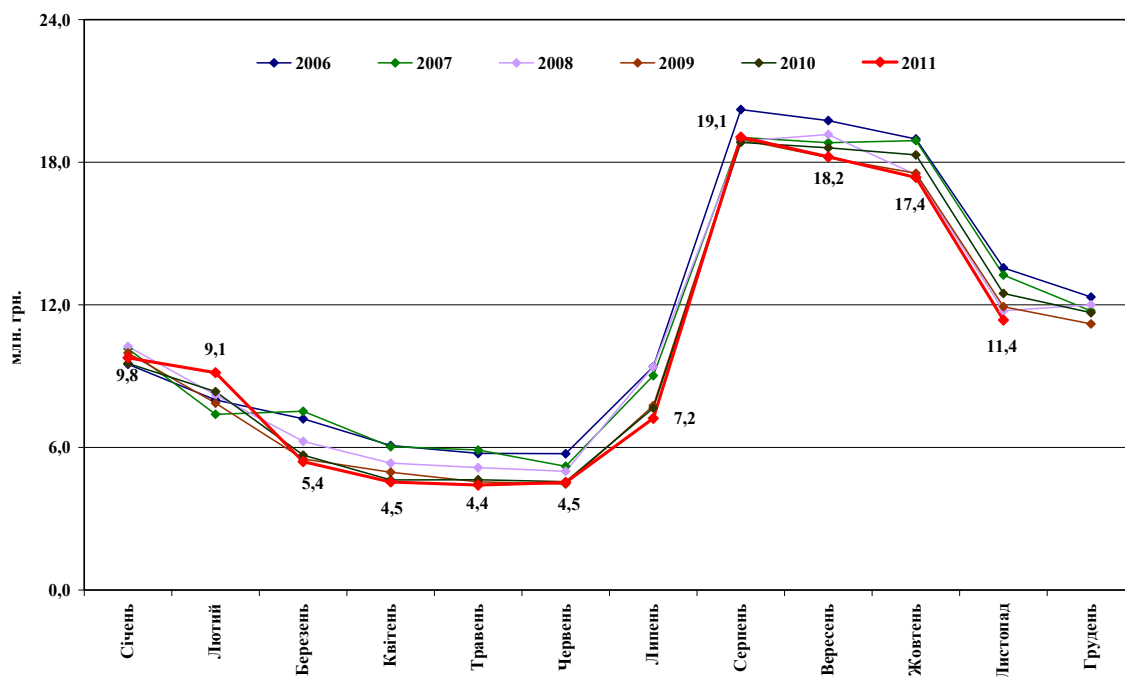
Графік 24

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

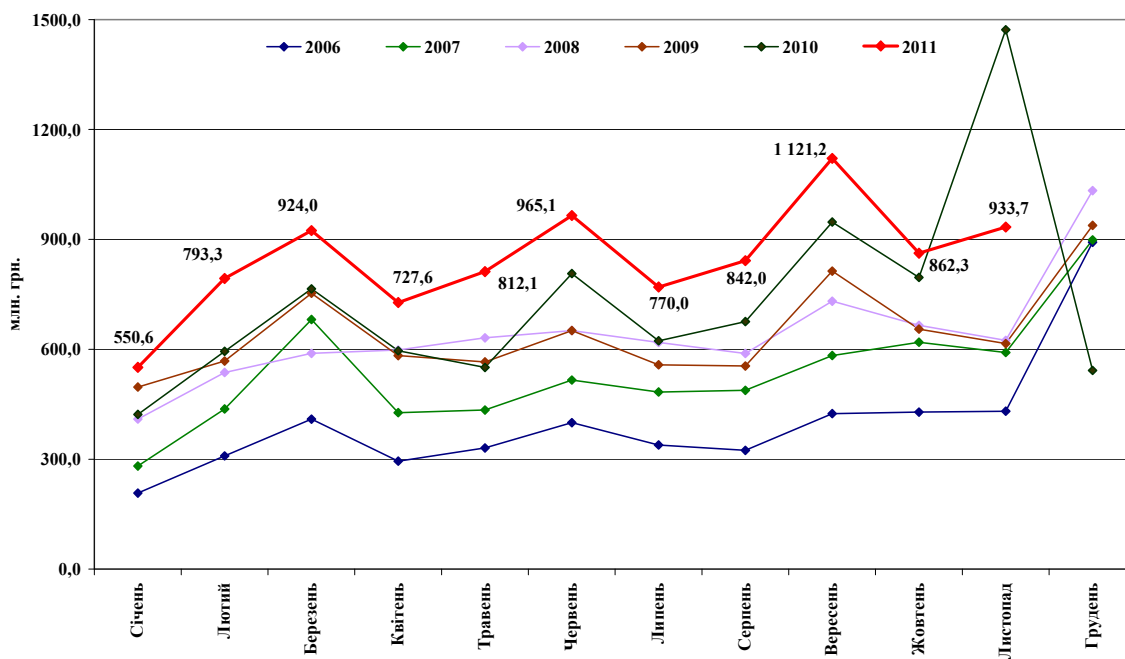
Графік 25

Динаміка щомісячних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

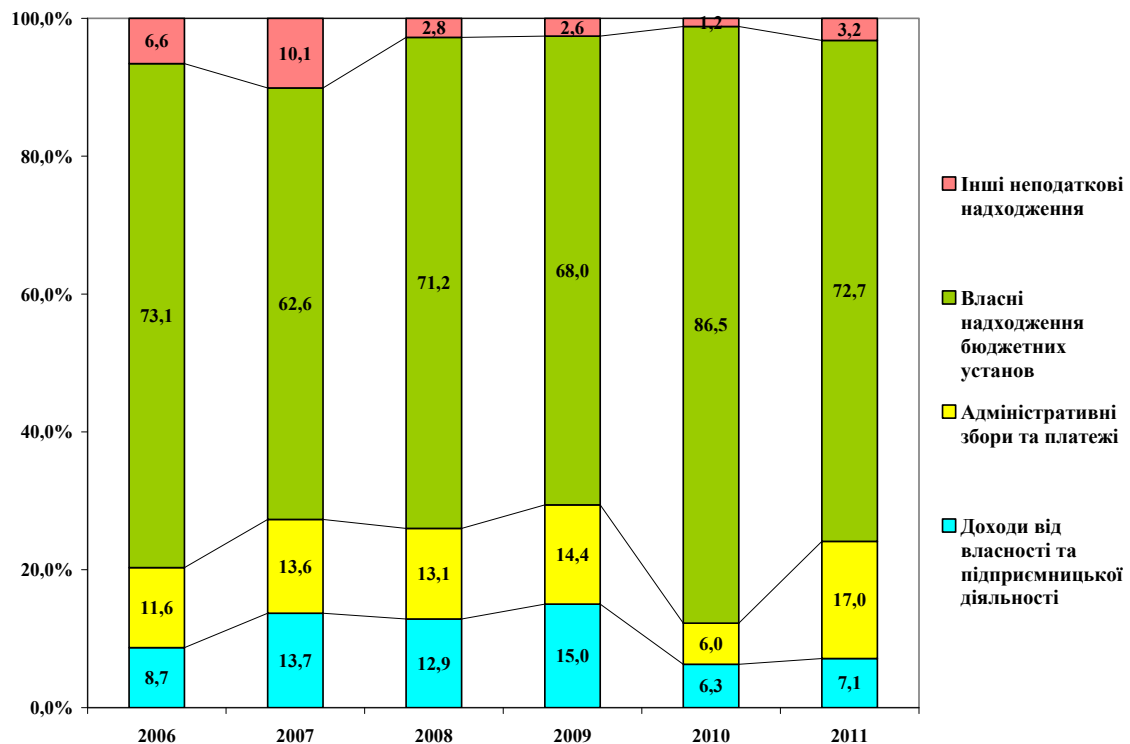
Графік 26

Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

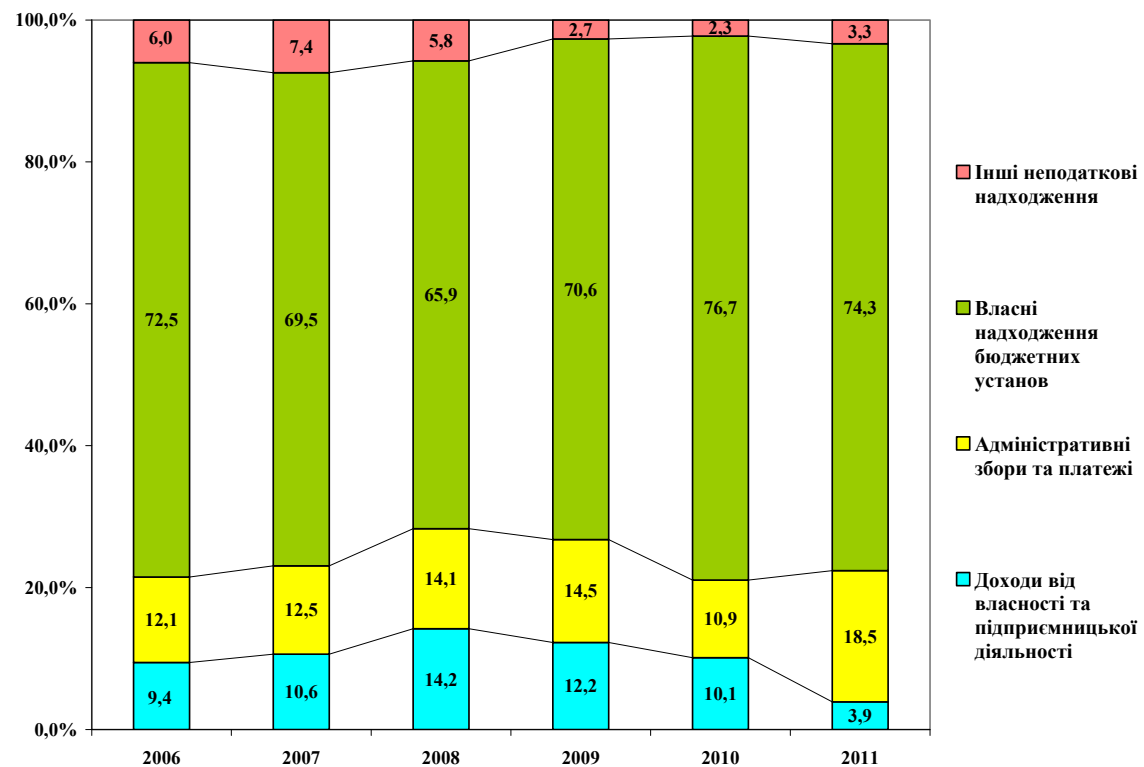
Діаграма 9

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у листопаді 2006–2011 років

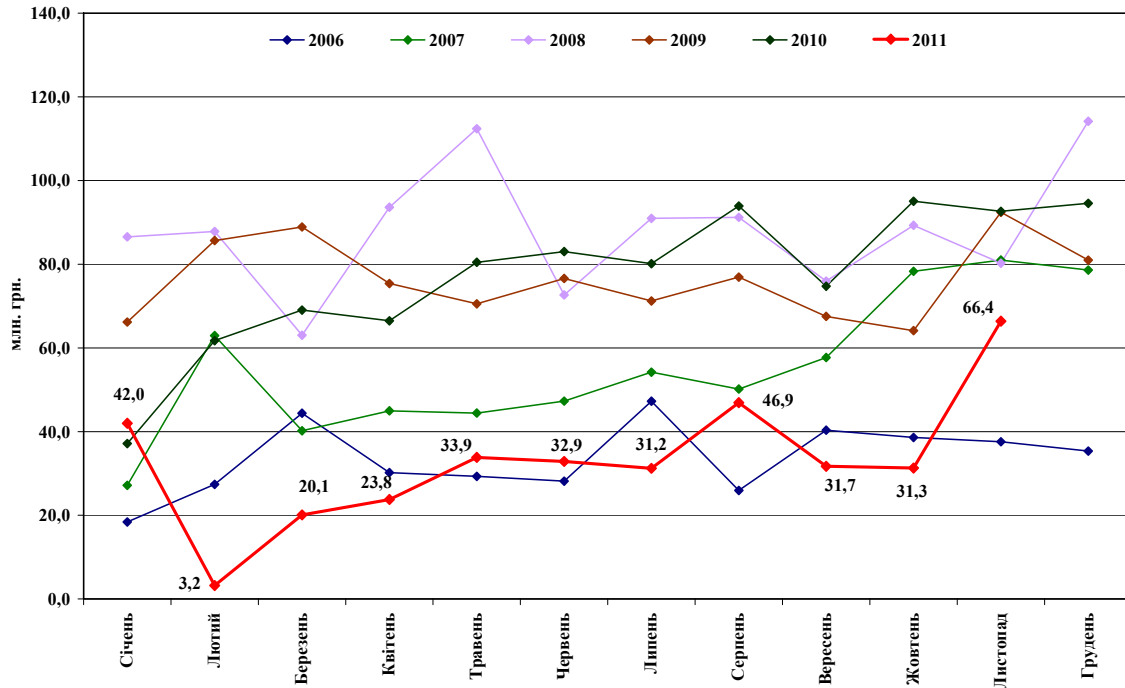
Діаграма 10

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у січні – листопаді 2006–2011 років

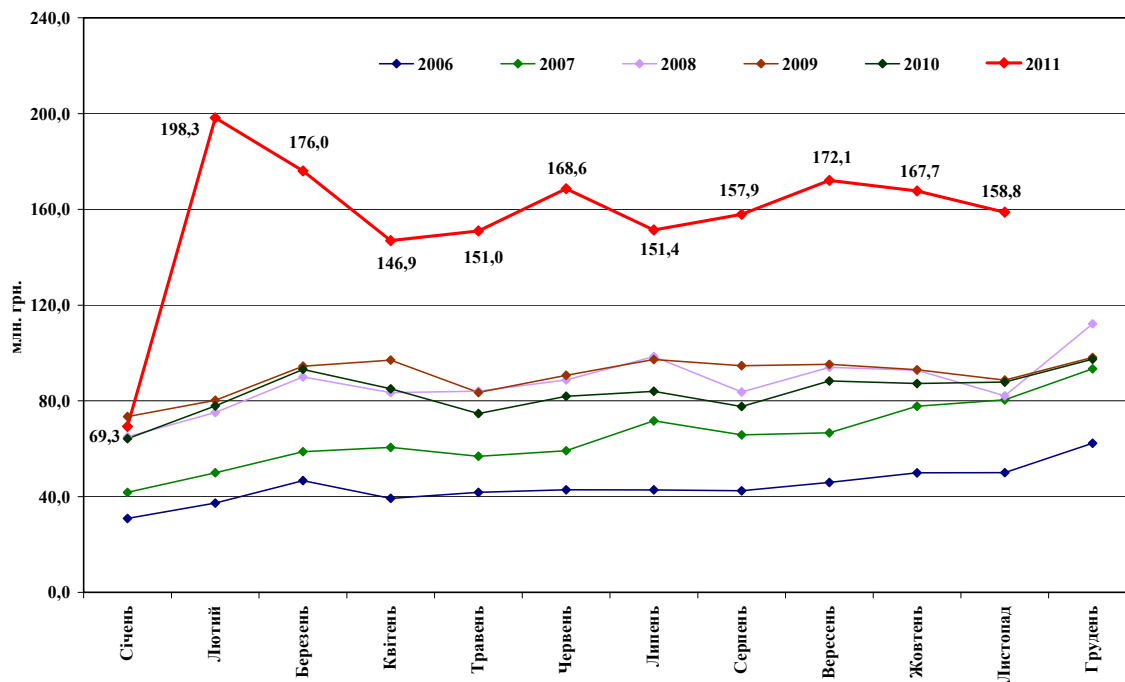
Графік 27

Динаміка щомісячних надходжень доходів від власності та підприємницької діяльності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

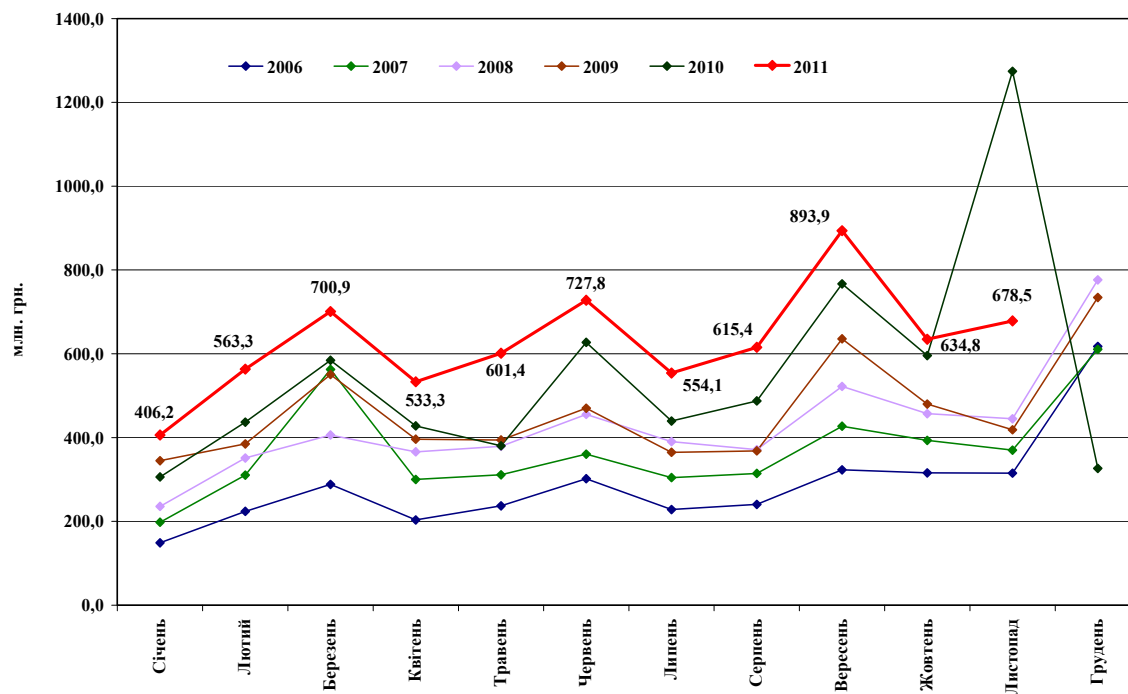
Графік 28

Динаміка щомісячних надходжень адміністративних зборів та платежів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

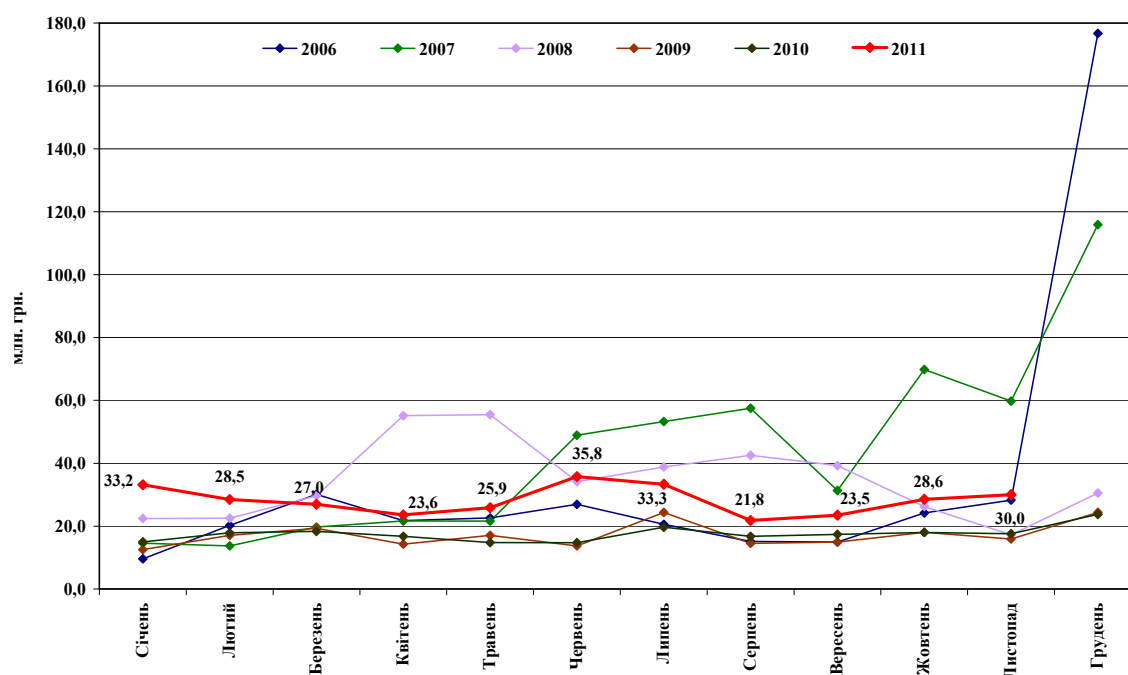
Графік 29

Динаміка щомісячних власних надходжень бюджетних установ у 2006–2011 роках

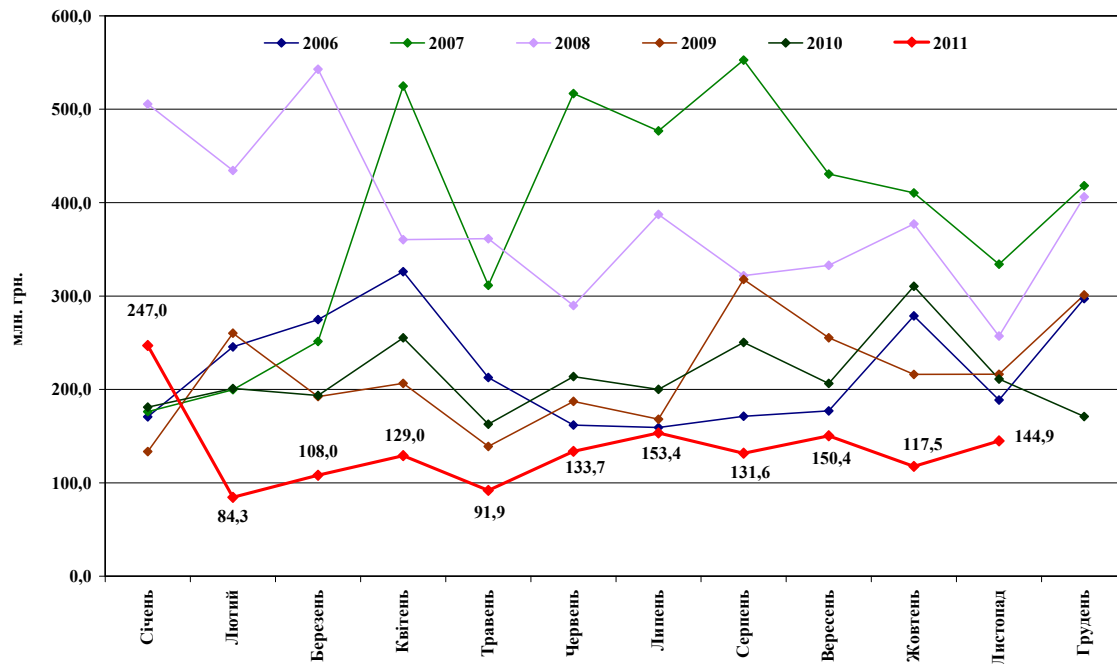
Графік 30

Динаміка щомісячних інших неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

Графік 31

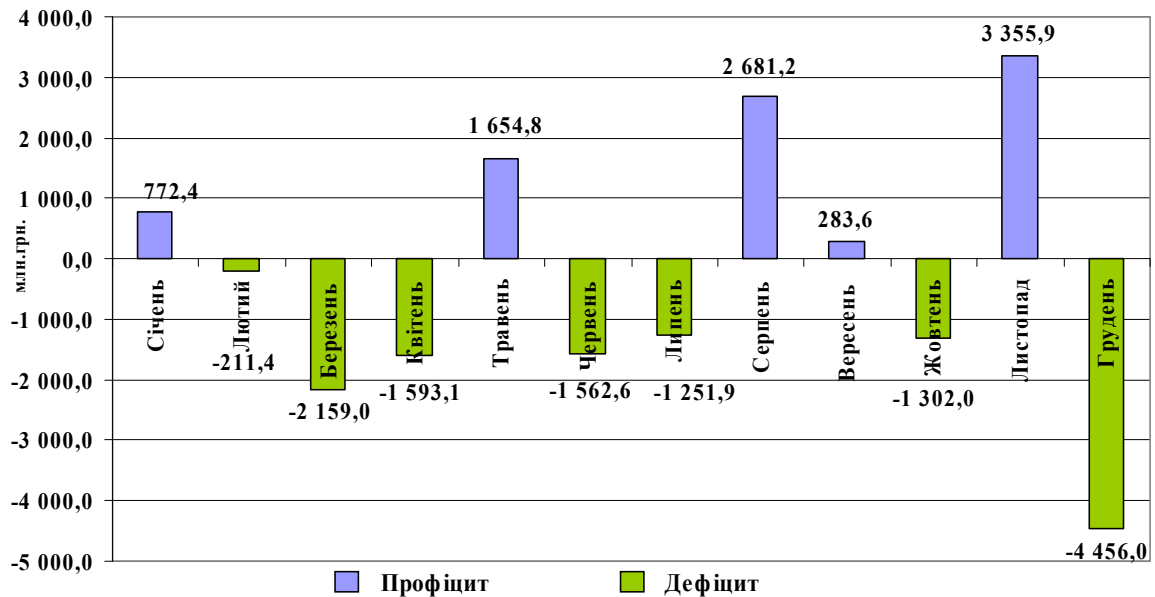
Динаміка щомісячних надходжень доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

Дефіцит державного бюджету

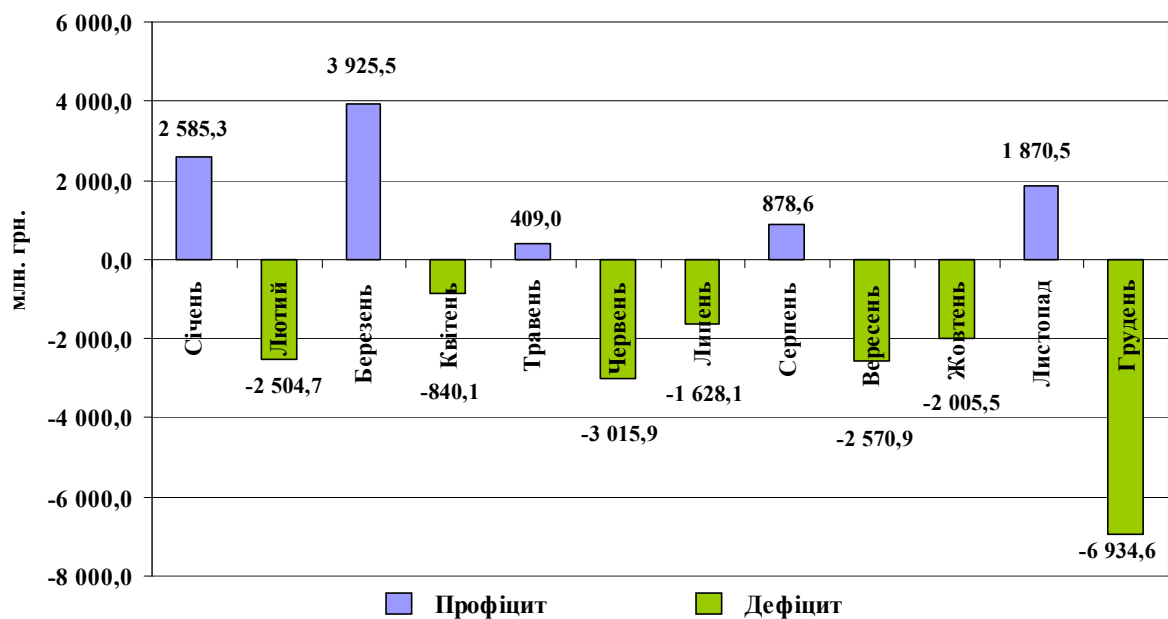
Діаграма 11

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2006 рік

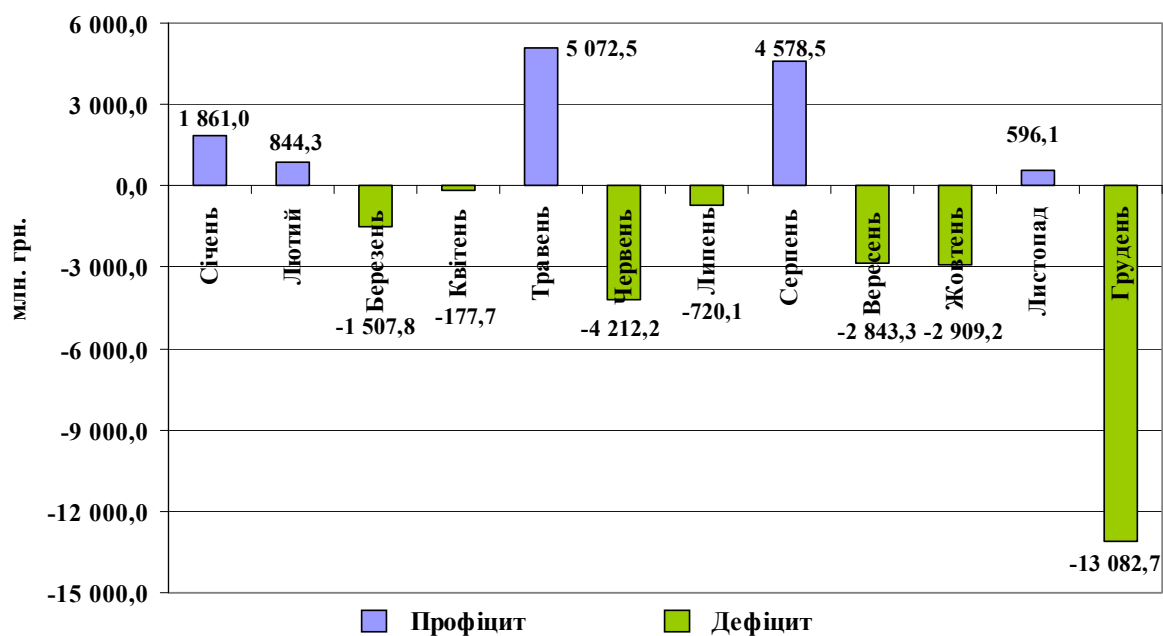
Діаграма 12

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2007 рік

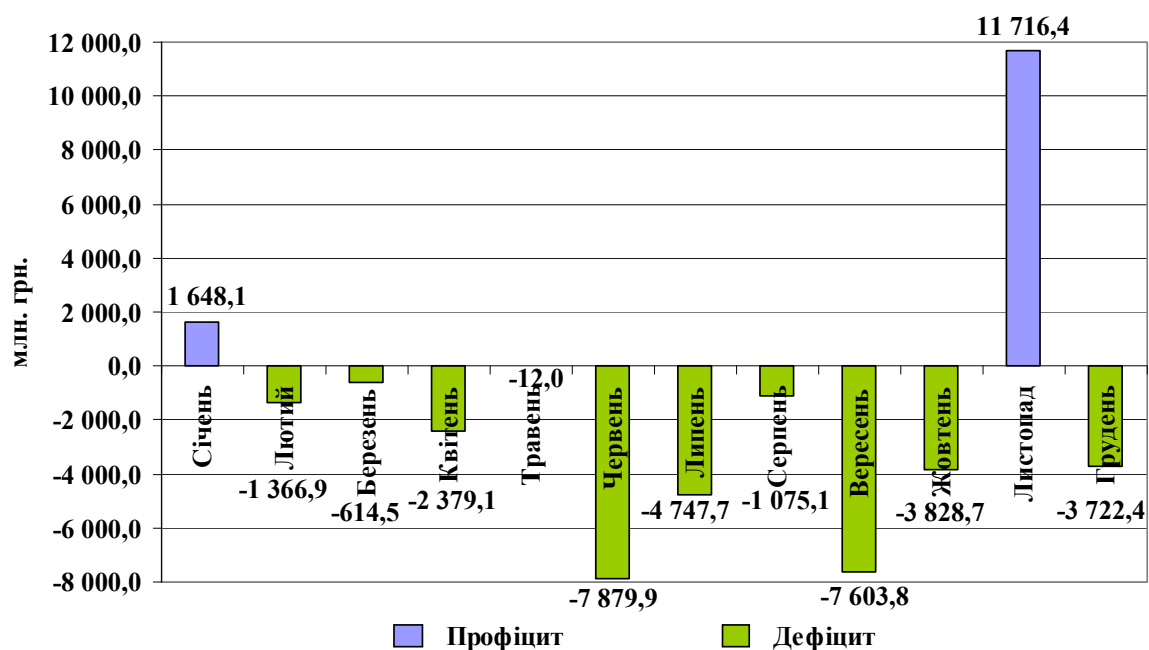
Діаграма 13

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік

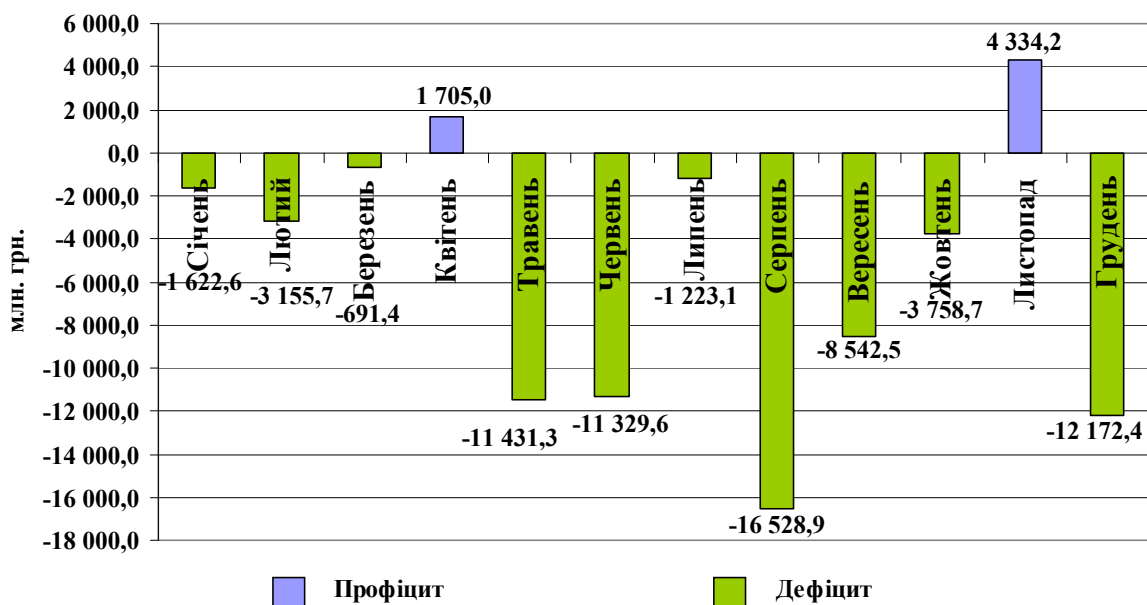
Діаграма 14

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

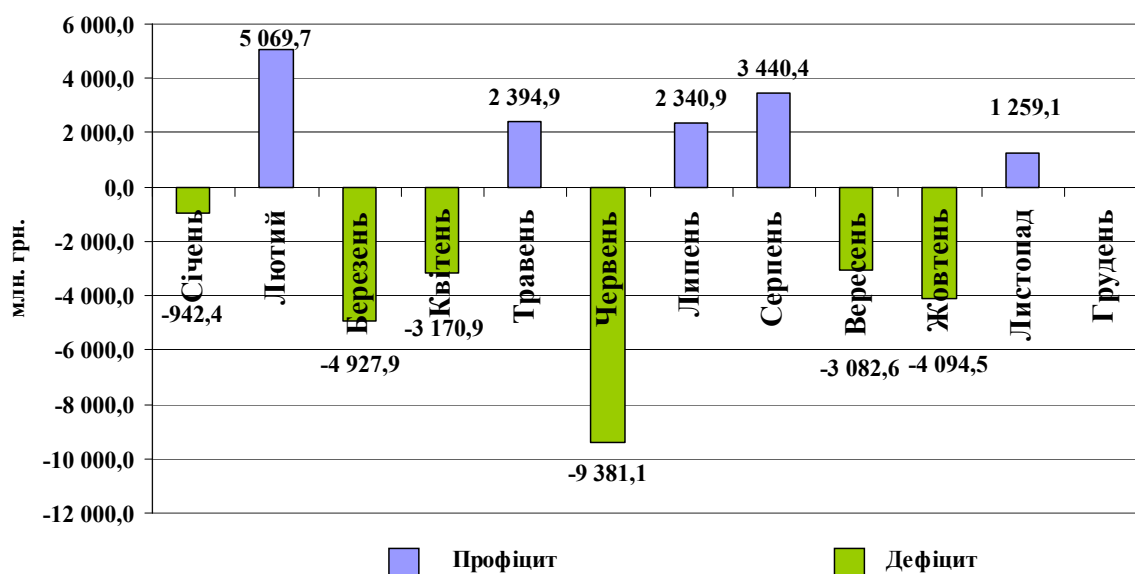
Діаграма 15

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

Діаграма 16

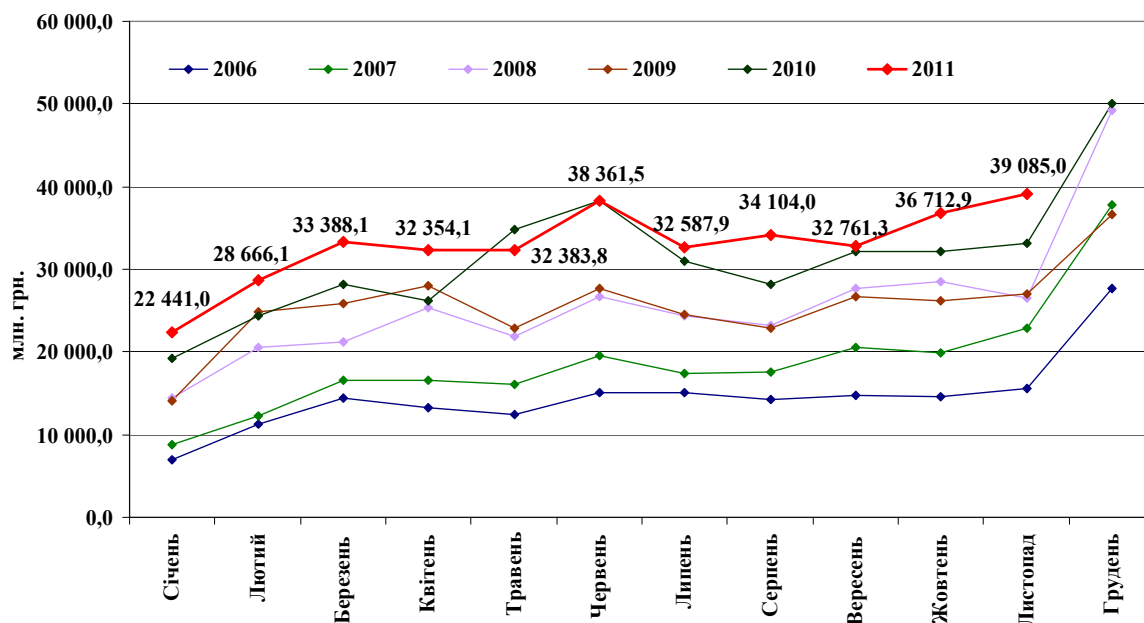
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

Видатки зведеного бюджету

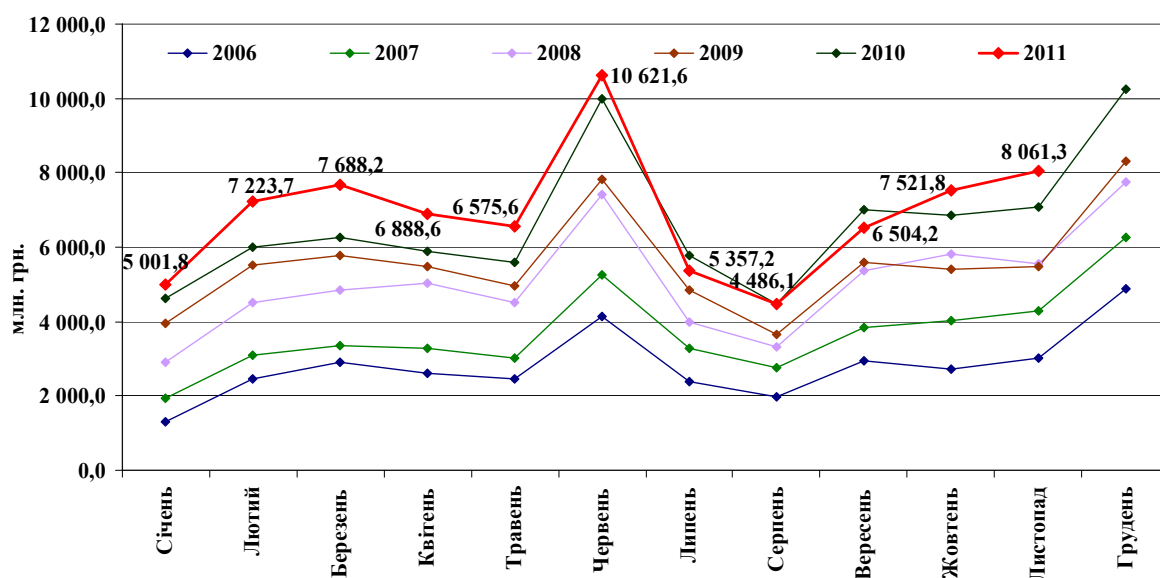
Графік 32

Динаміка щомісячних загальних видатків зведеного бюджету за 2006–2011 роки

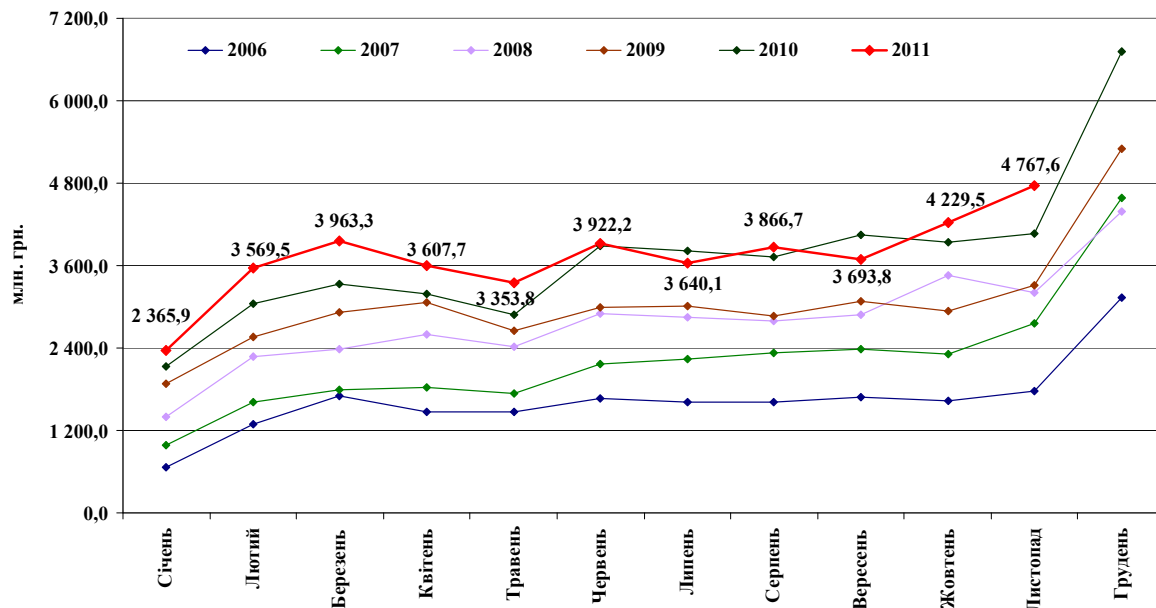
Графік 33

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту за 2006–2011 роки

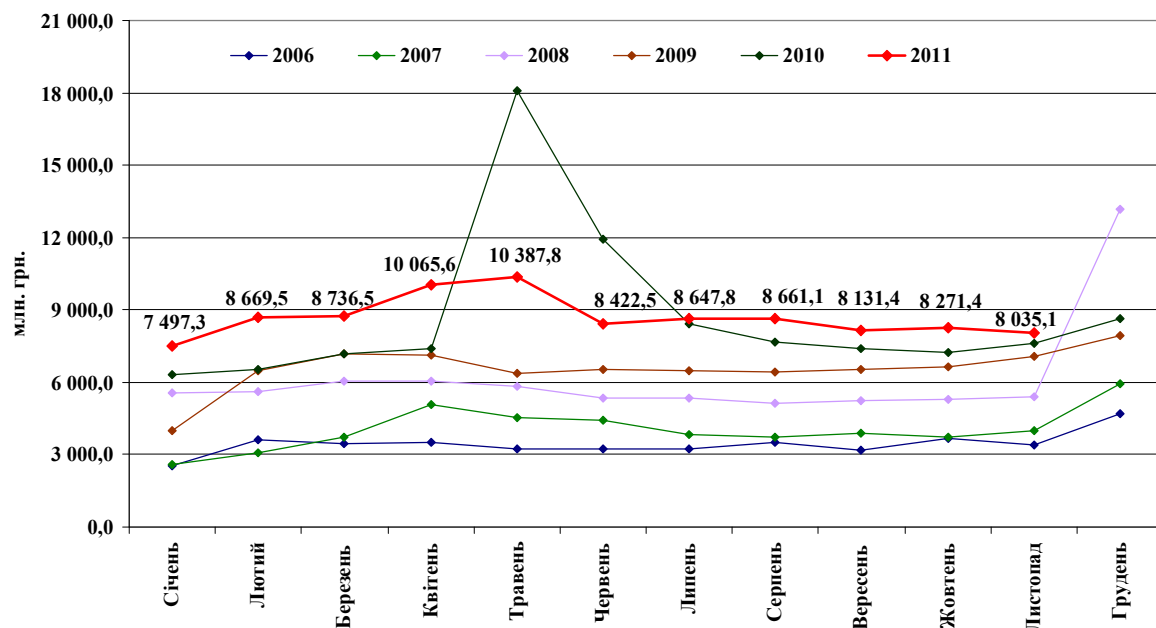
Графік 34

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки

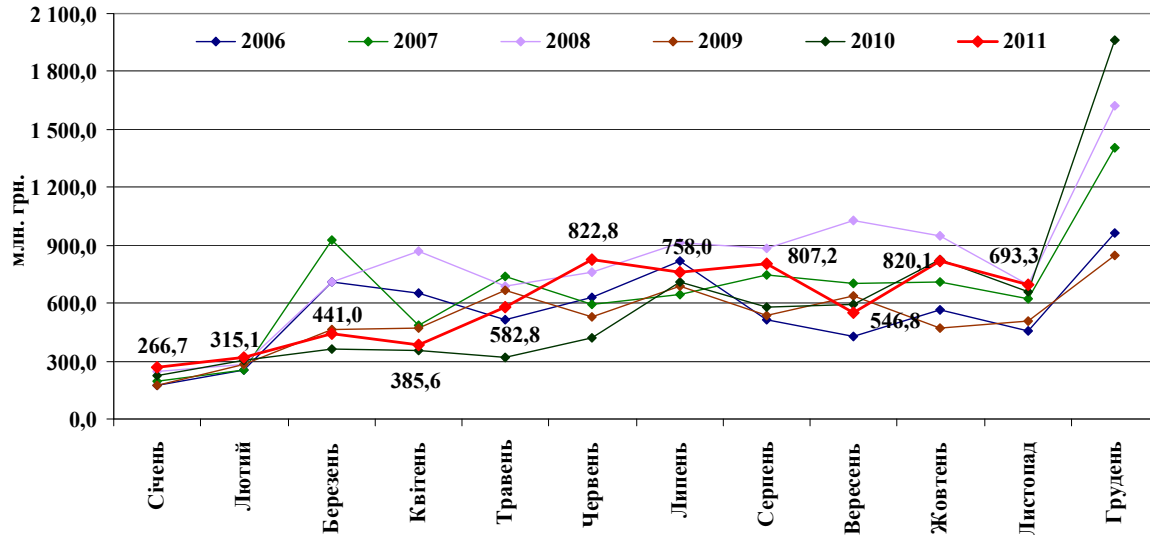
Графік 35

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки

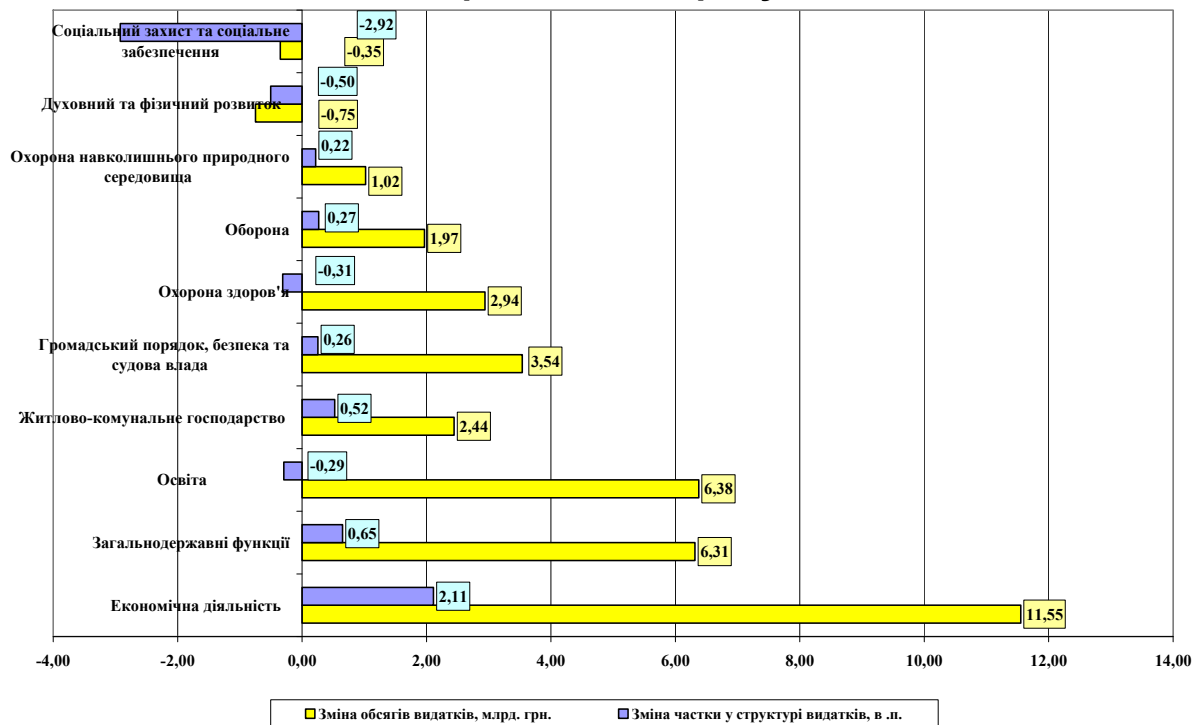
Графік 36

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2006–2011 роки

Діаграма 17

Зміна обсягів та структури видатків зведеного бюджету за січень – листопад 2011 року порівняно з аналогічним періодом 2010 року

Видатки державного бюджету

Діаграма 18

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2006 рік

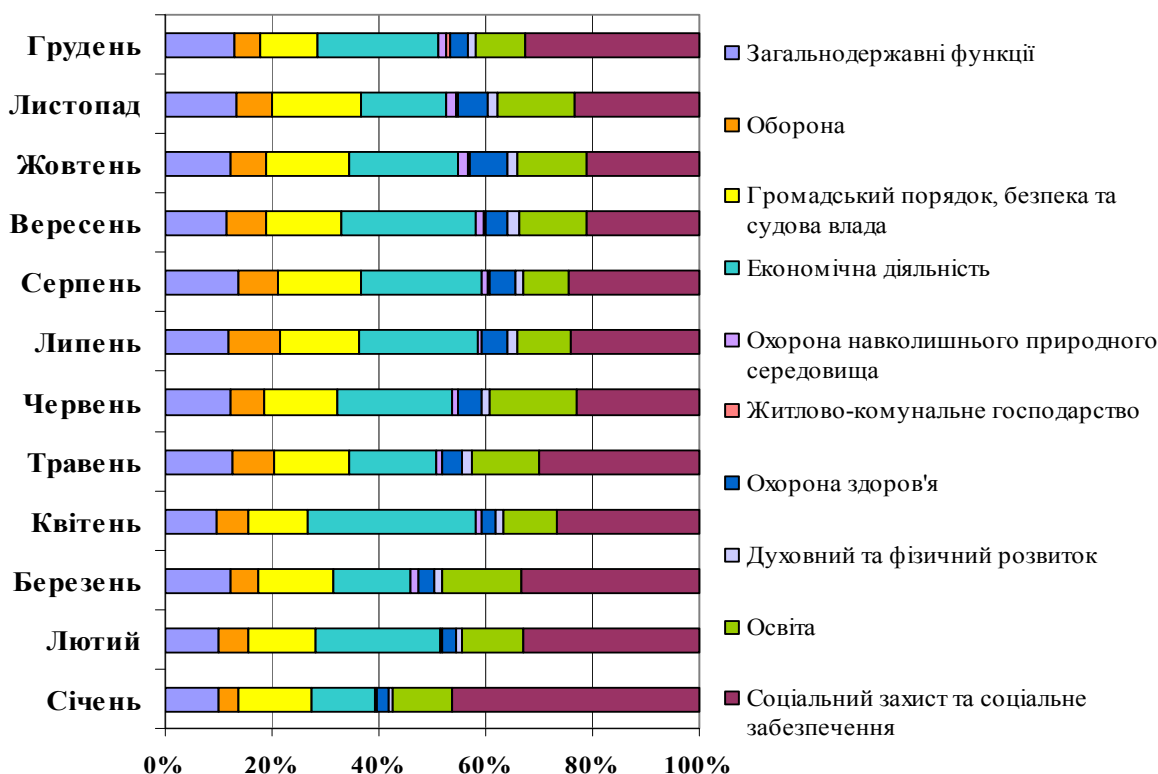
Діаграма 19

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2007 рік

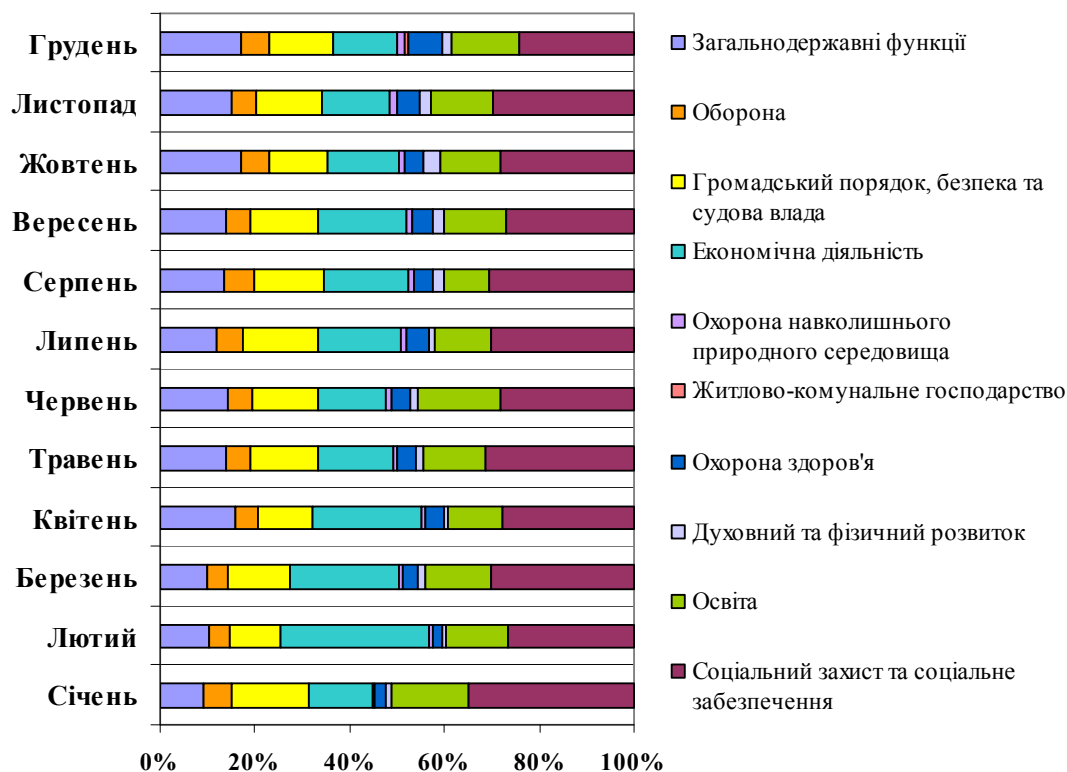
Діаграма 20

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік

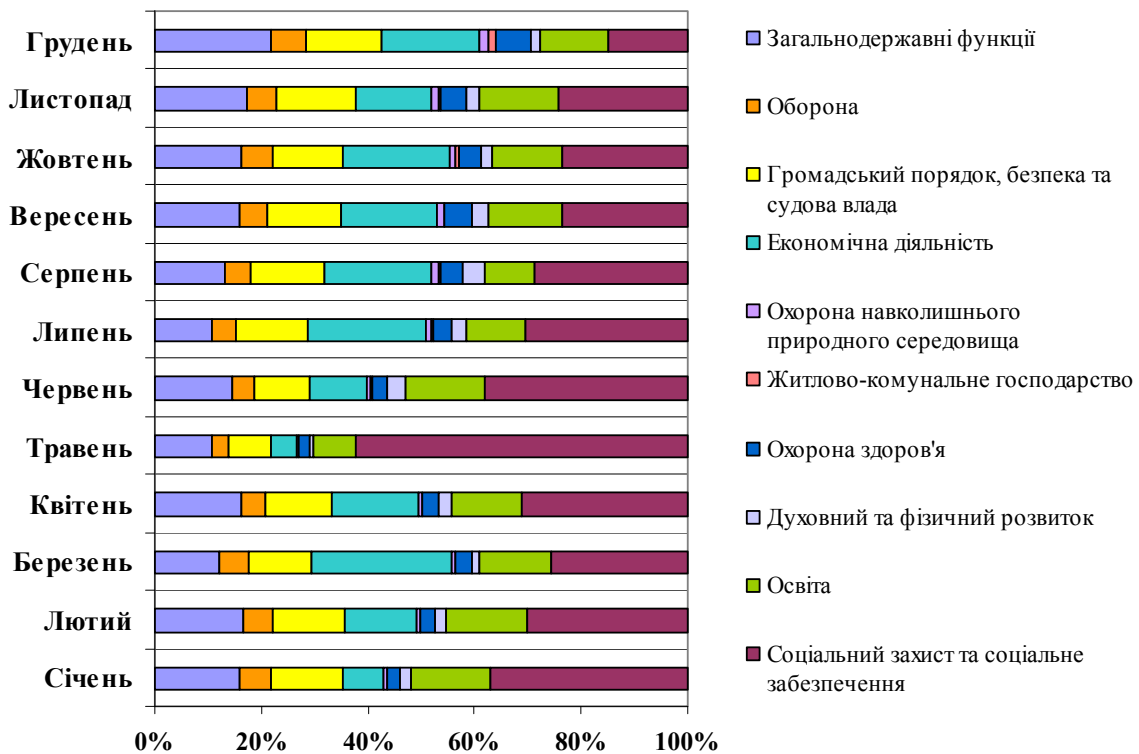
Діаграма 21

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

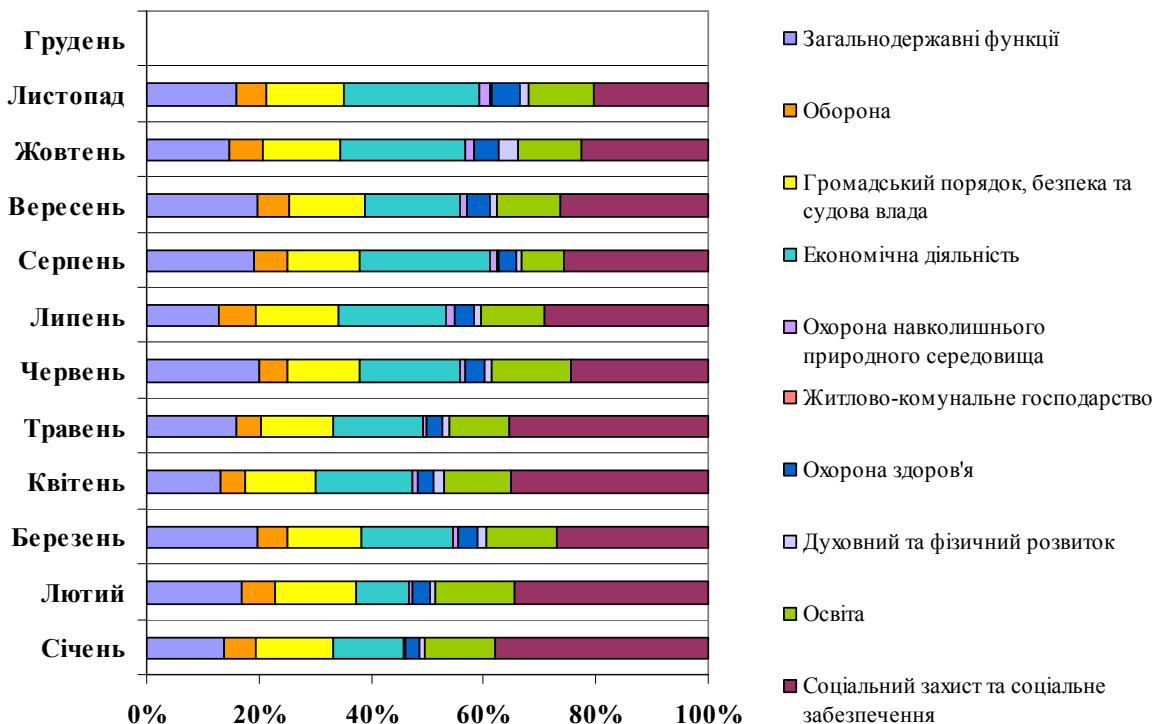
Діаграма 22

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

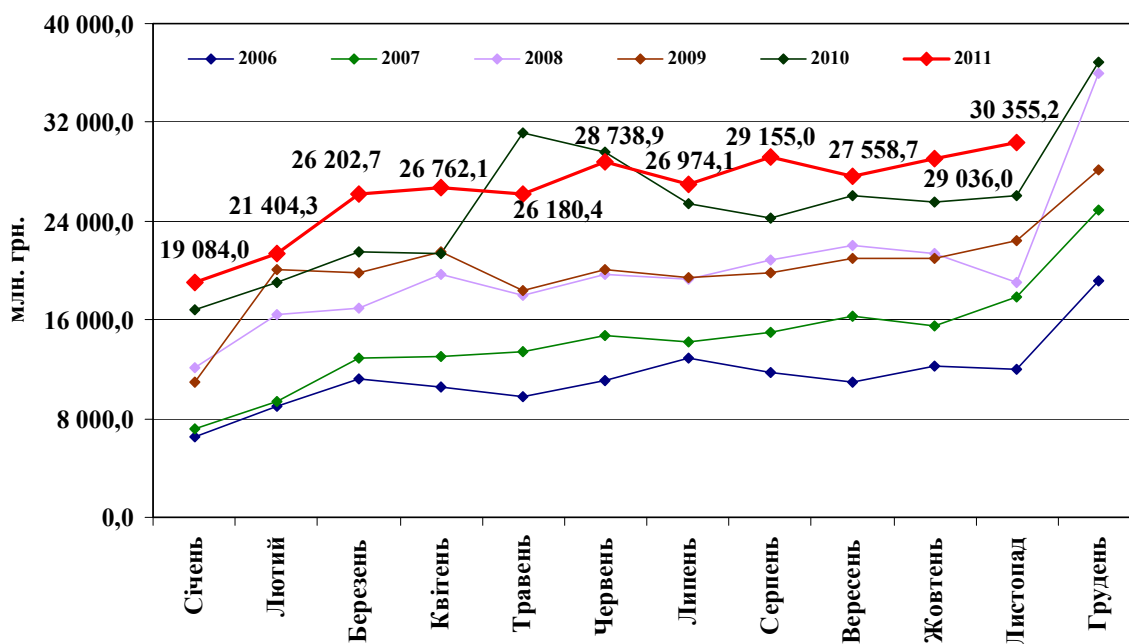

Діаграма 23

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

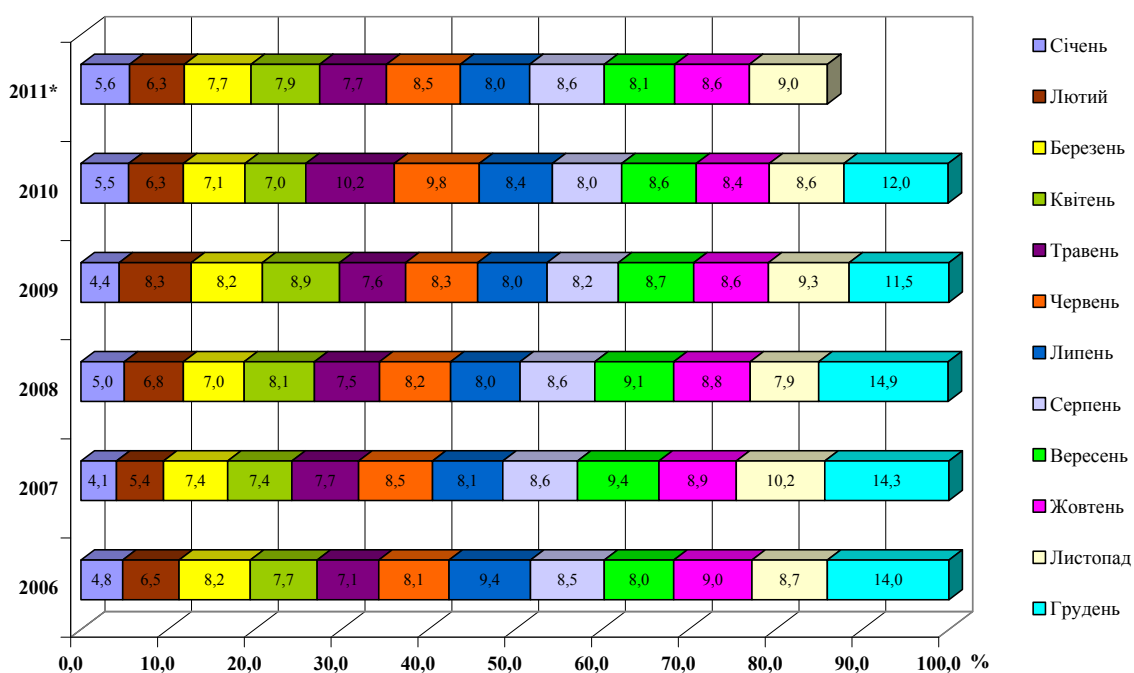

Динаміка видатків державного бюджету за 2006–2011 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 24

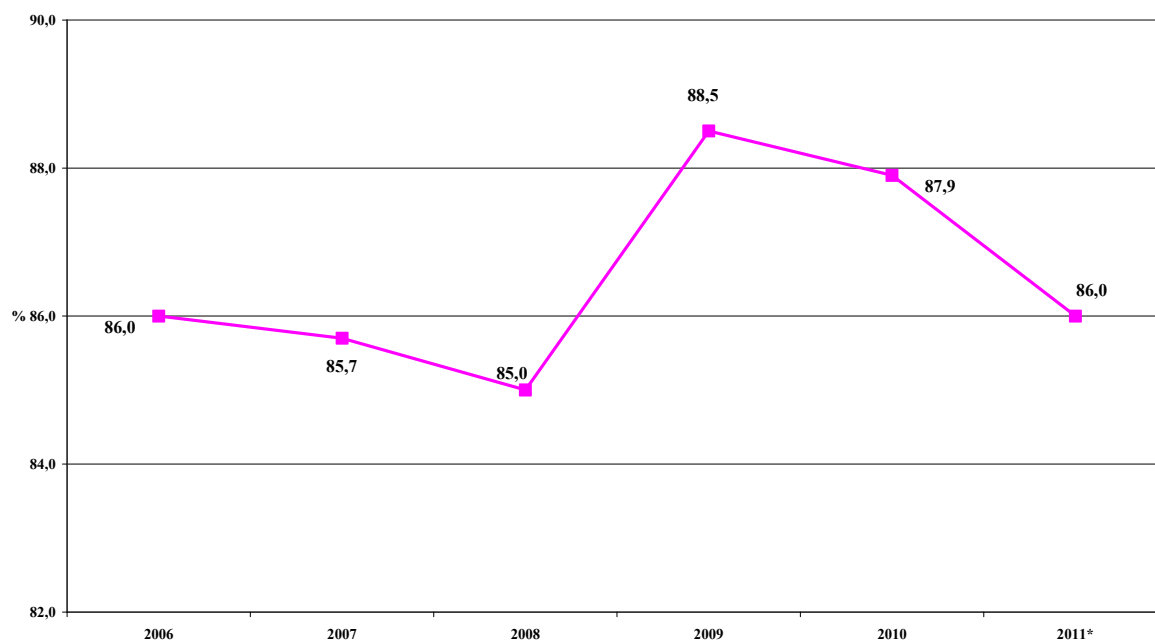
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 38

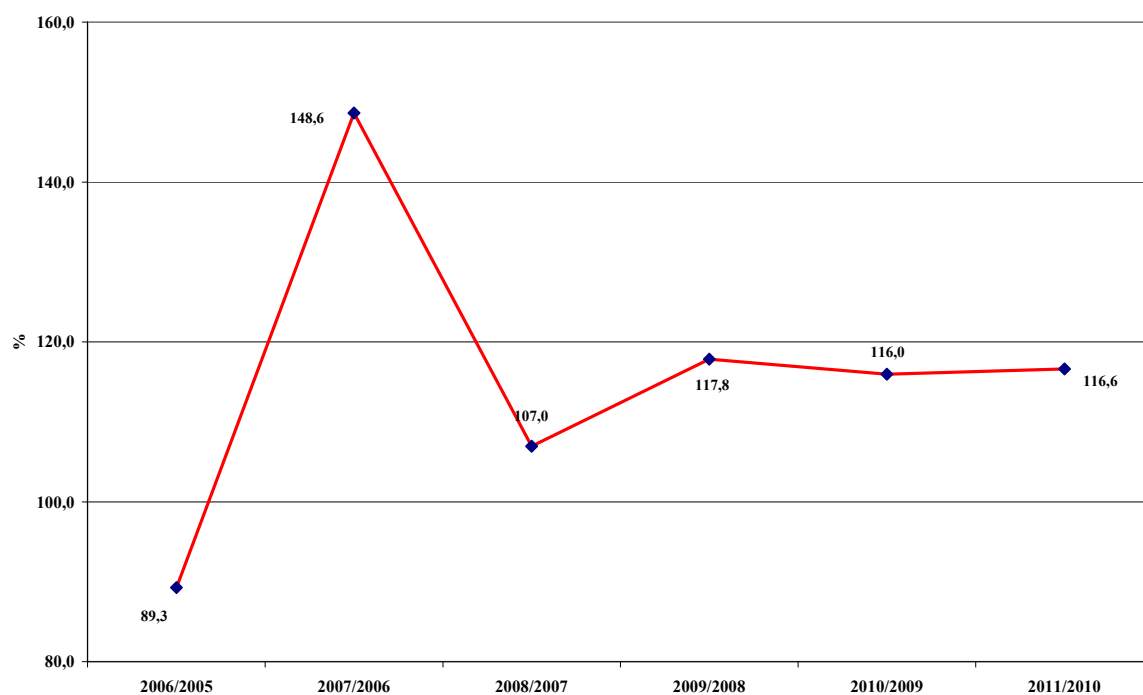
Динаміка частки видатків державного бюджету у річному обсязі за січень – листопад 2006–2011 років

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

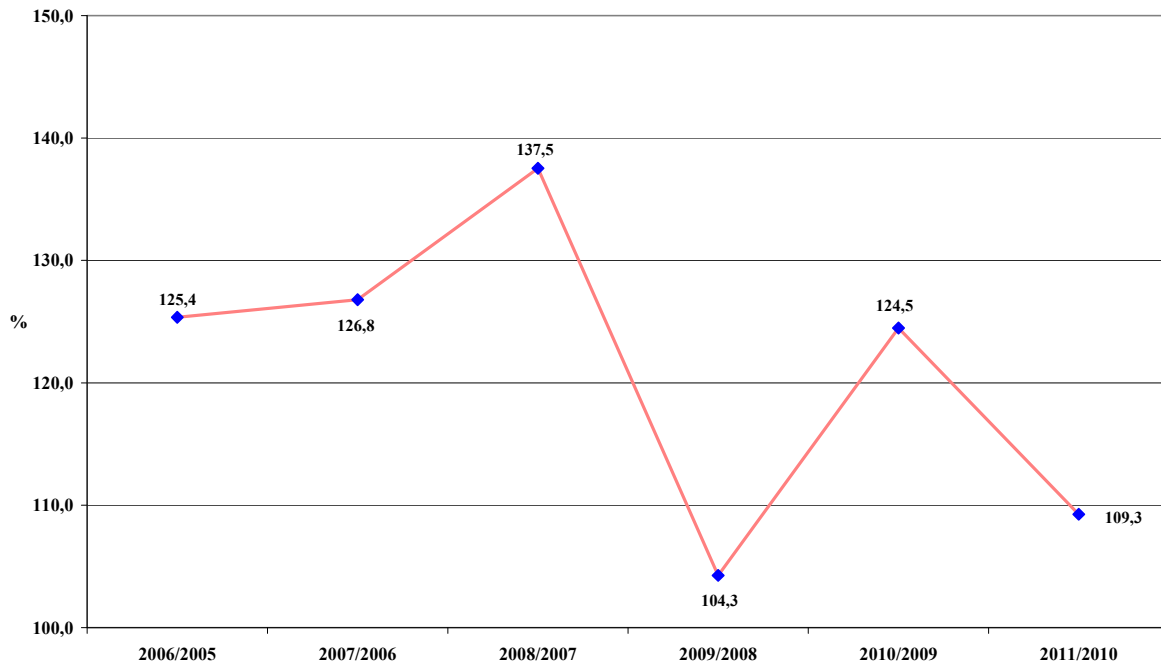
Графік 39

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за листопад 2006–2011 років

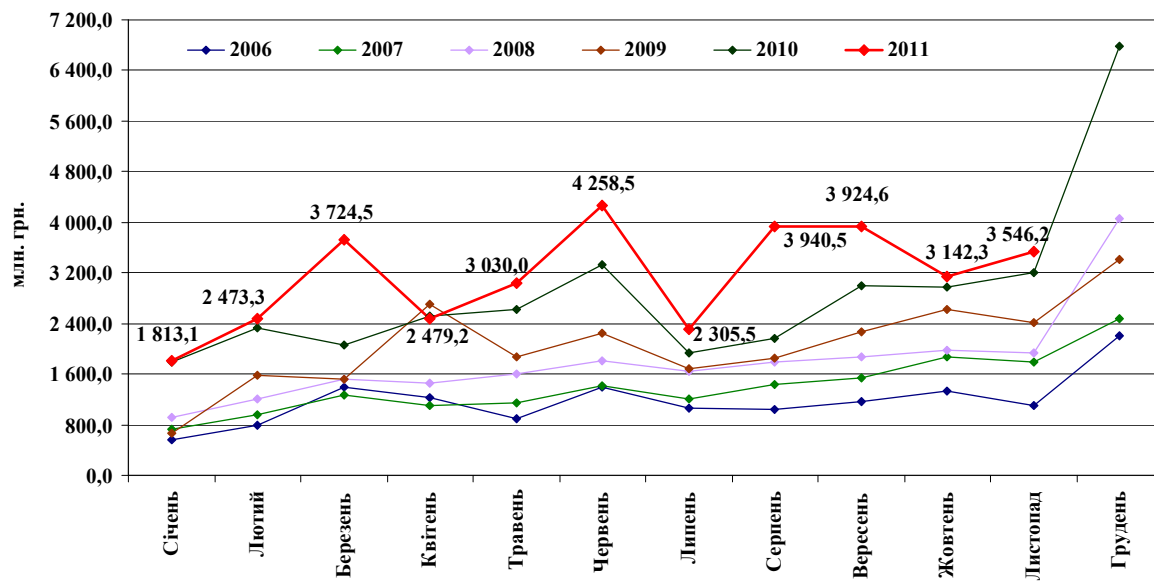
Графік 40

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – листопад 2006–2011 років

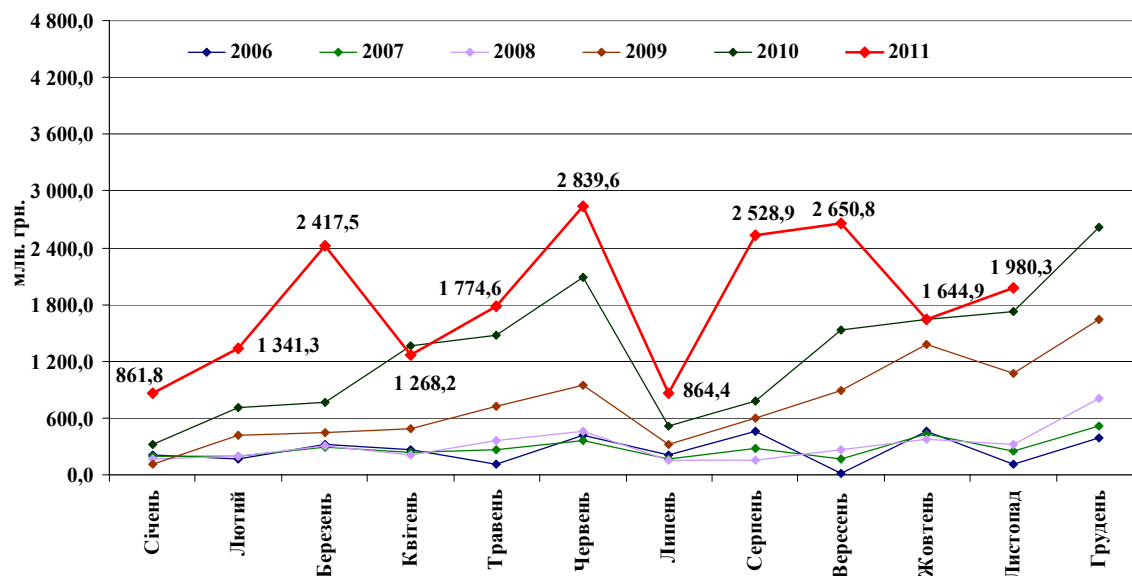
Графік 41

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2006–2011 роки

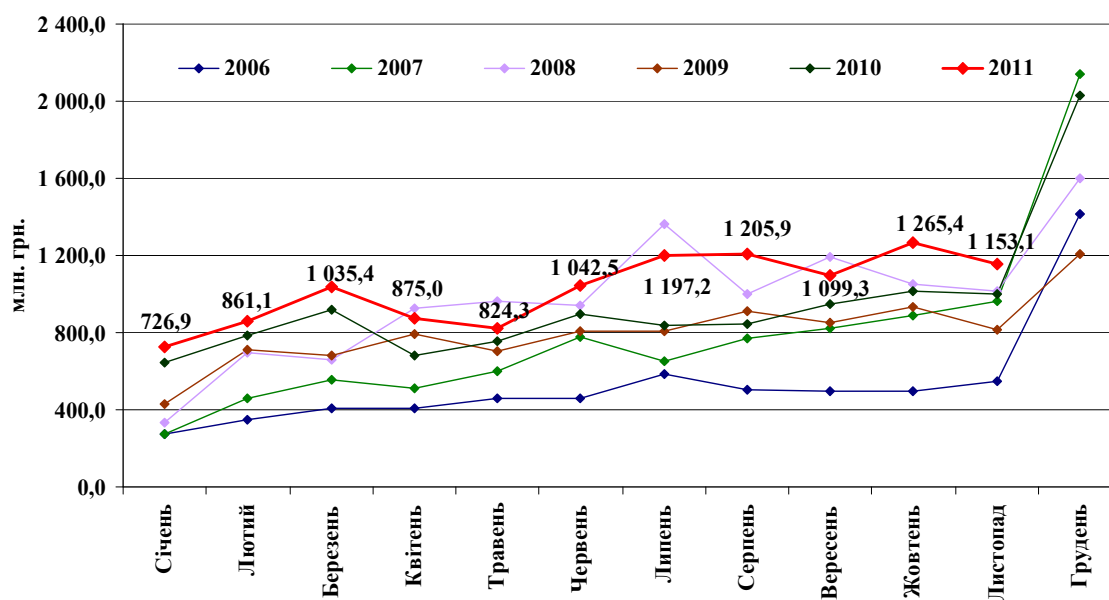
Графік 42

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на обслуговування державного боргу за 2006–2011 роки

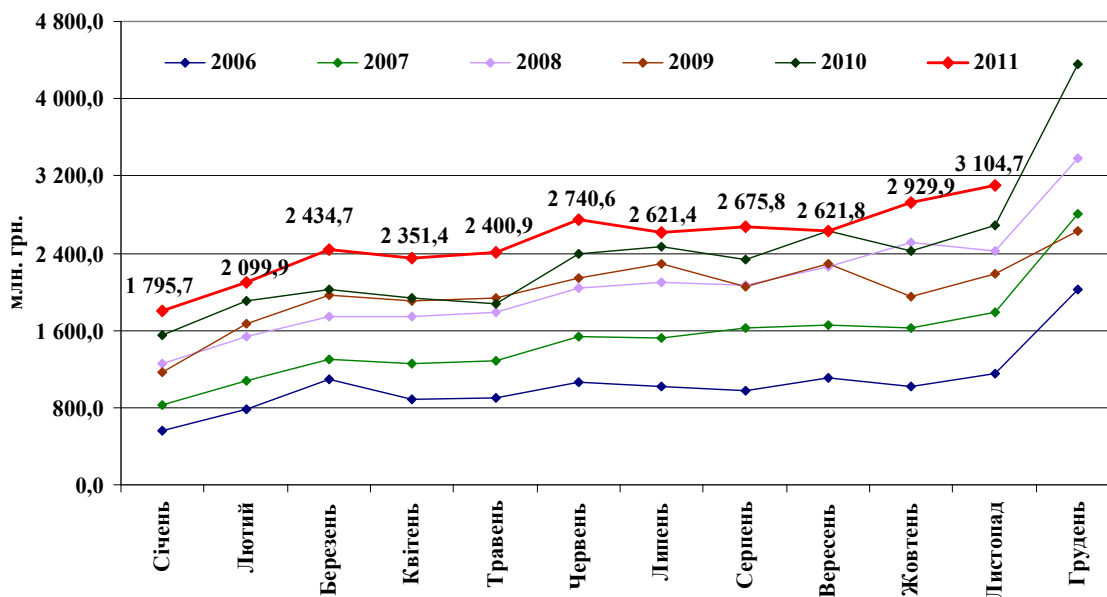
Графік 43

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2006–2011 роки

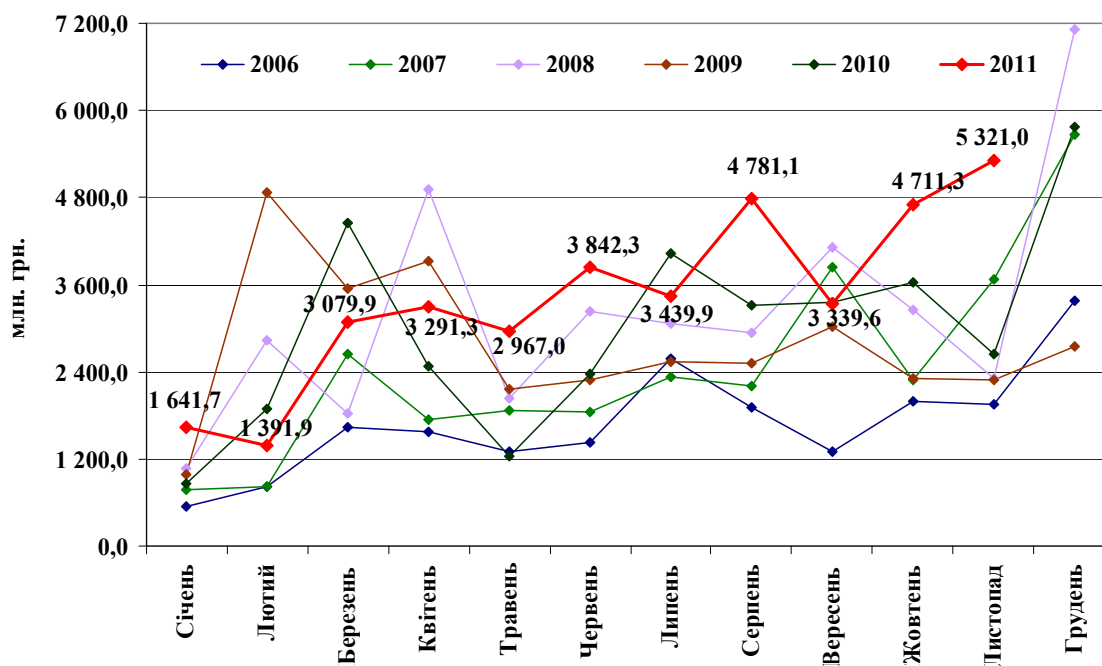
Графік 44

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2006–2011 роки

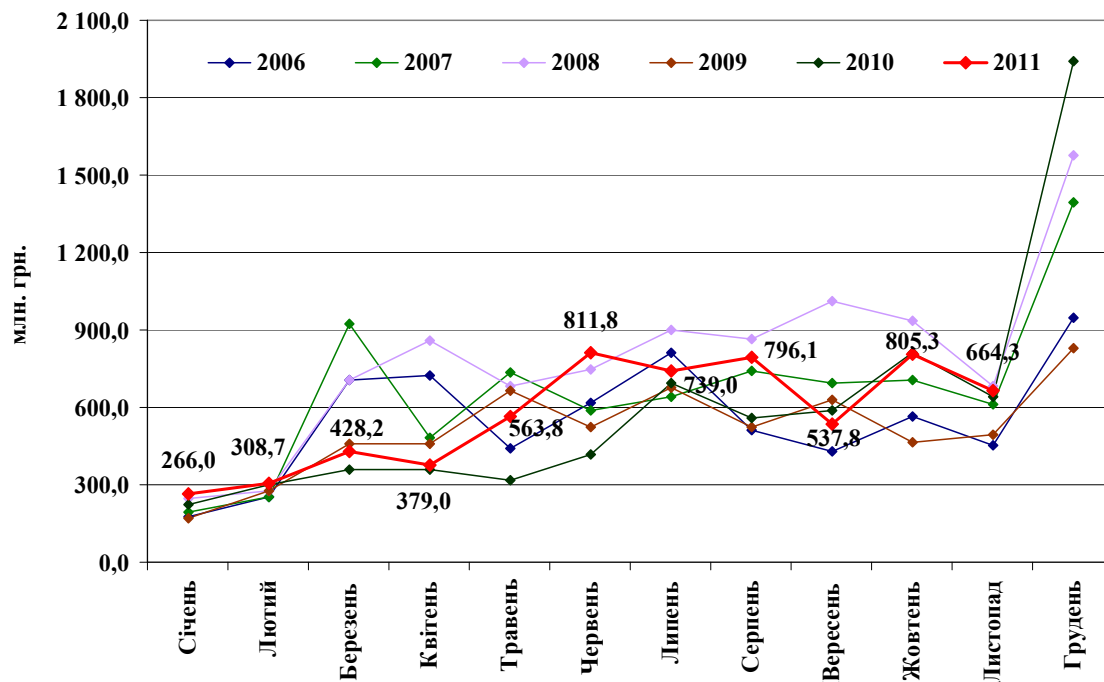
Графік 45

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2006–2011 роки

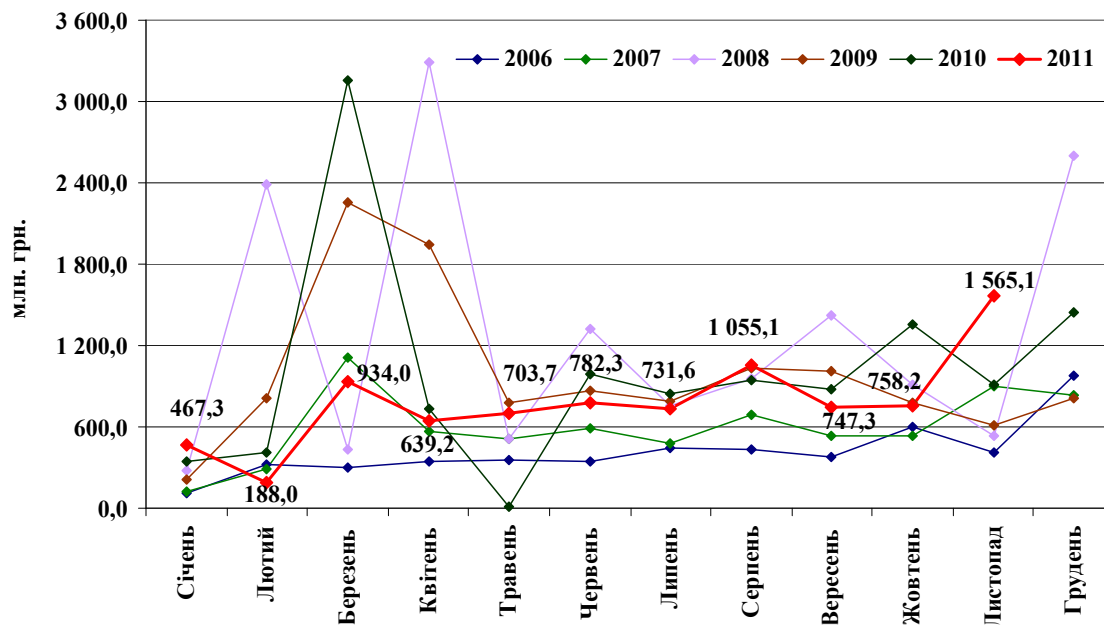
Графік 46

**Динаміка щомісячних видатків державного бюджету
на сільське господарство, лісове господарство та мисливство,
рибне господарство за 2006–2011 роки**

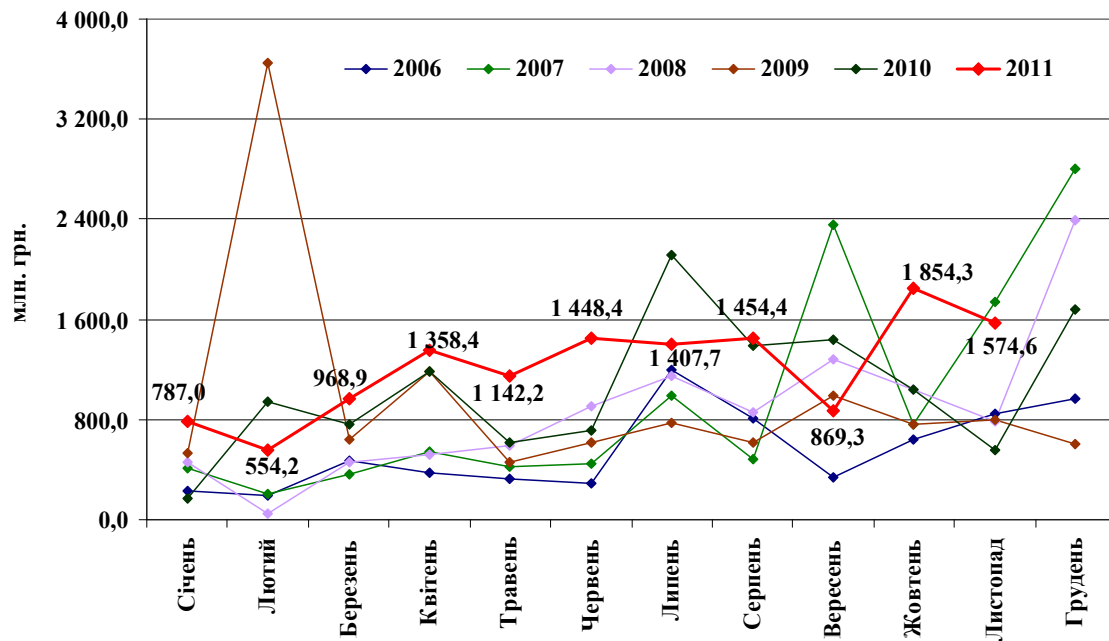
Графік 47

**Динаміка щомісячних видатків державного бюджету
на паливно-енергетичний комплекс за 2006–2011 роки**

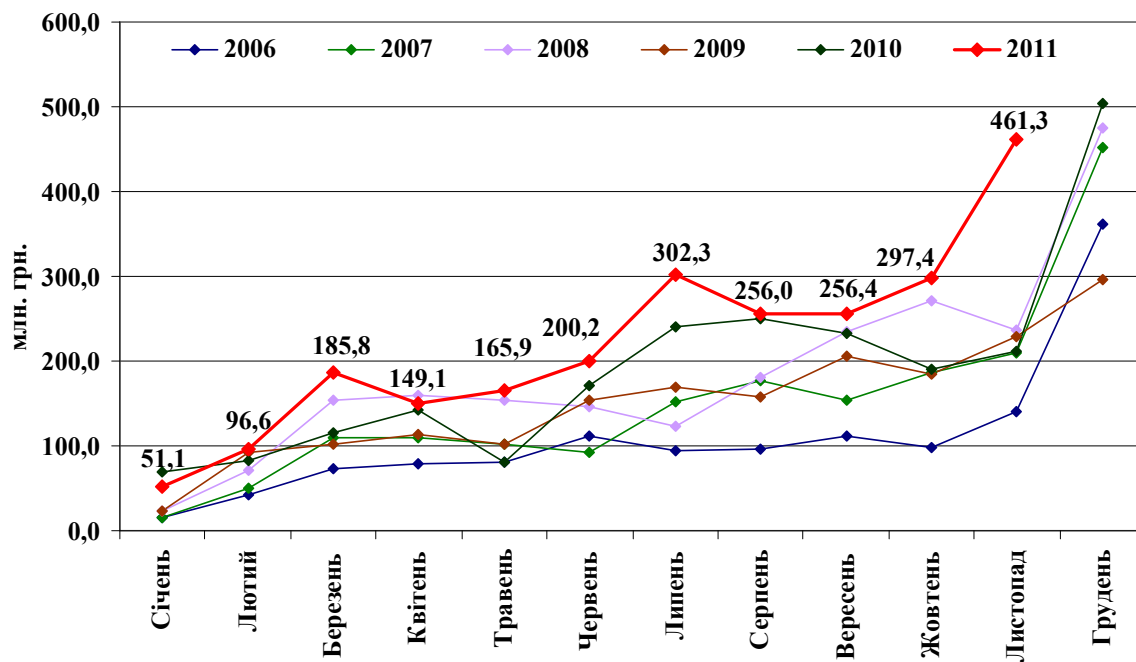
Графік 48

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на транспорт за 2006–2011 роки

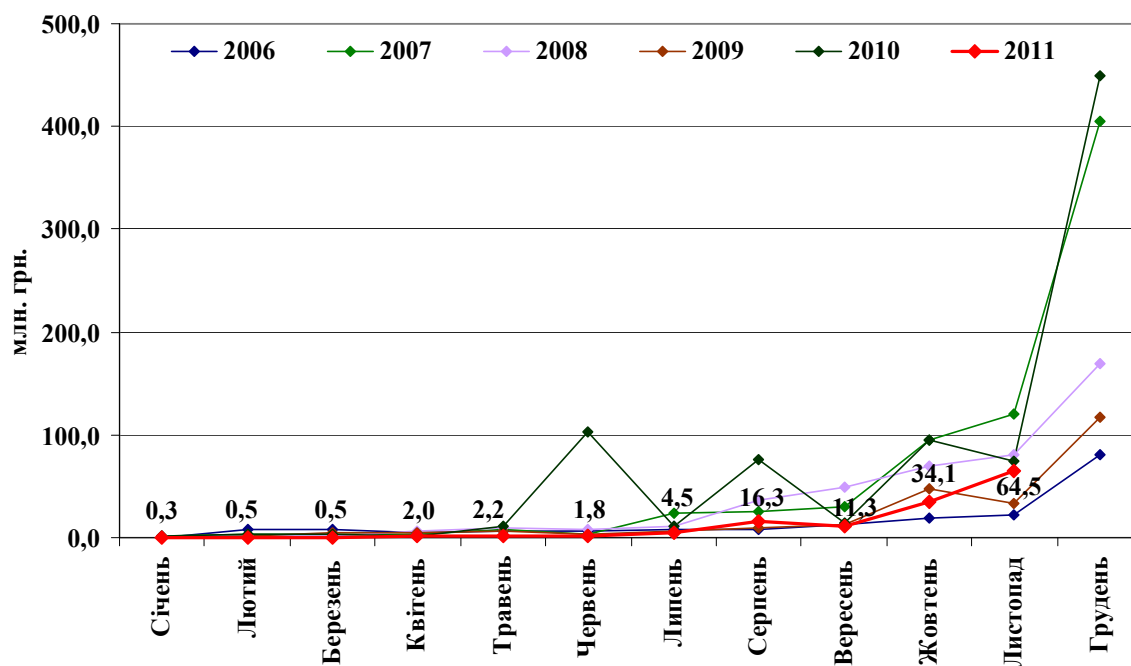
Графік 49

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2006–2011 роки

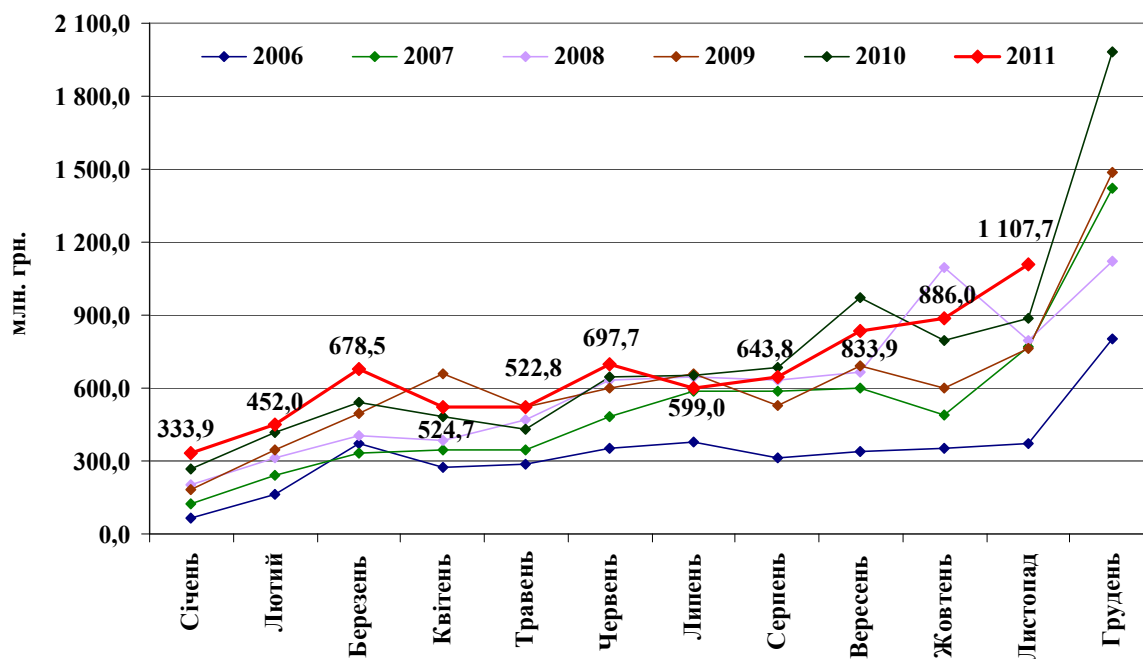
Графік 50

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2006–2011 роки

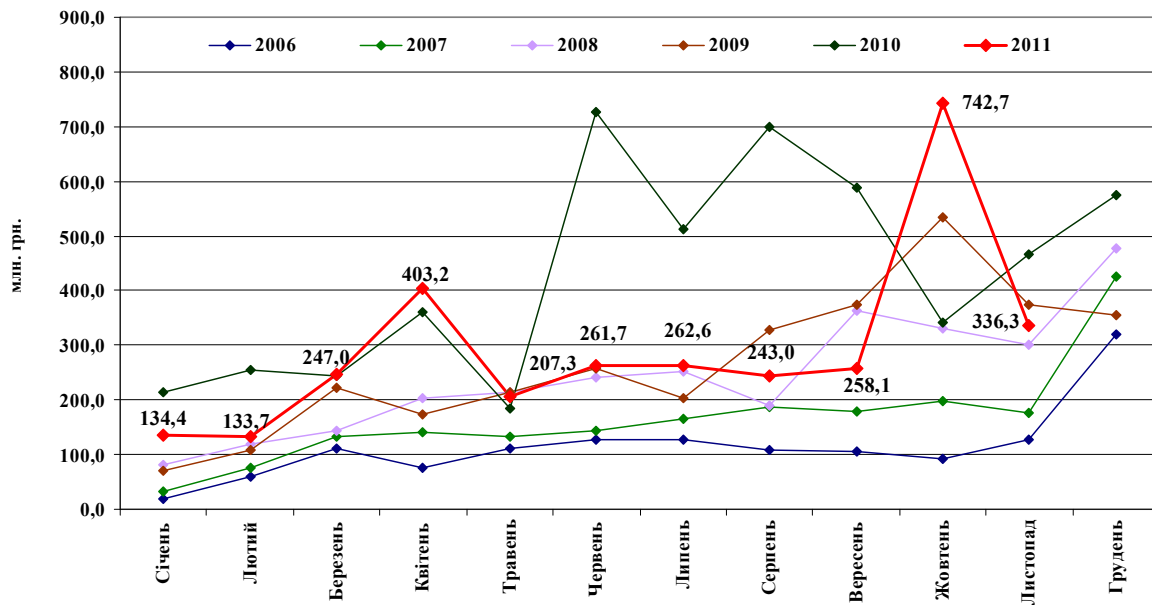
Графік 51

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки

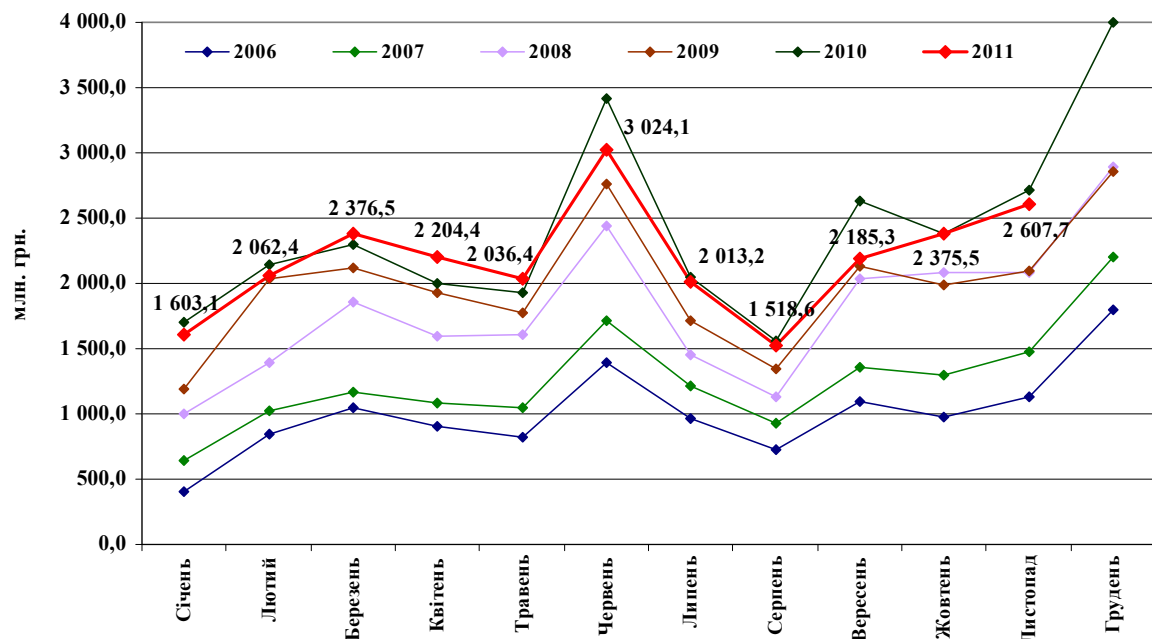
Графік 52

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2006–2011 роки

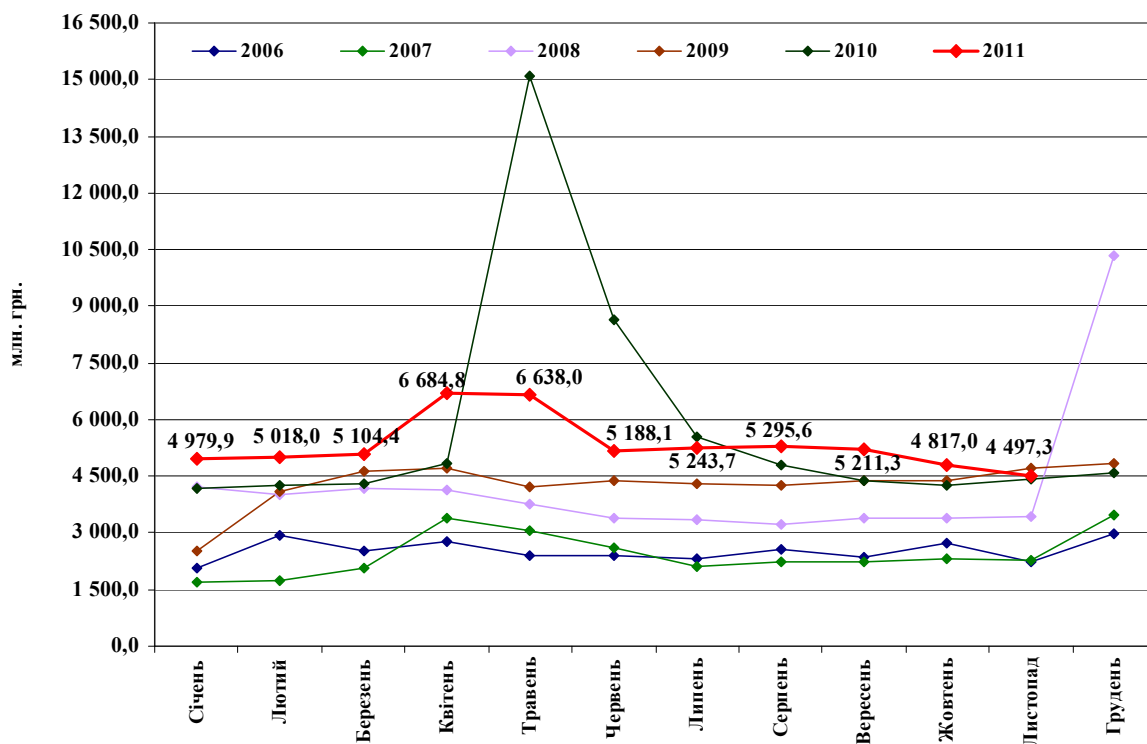
Графік 53

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2006–2011 роки

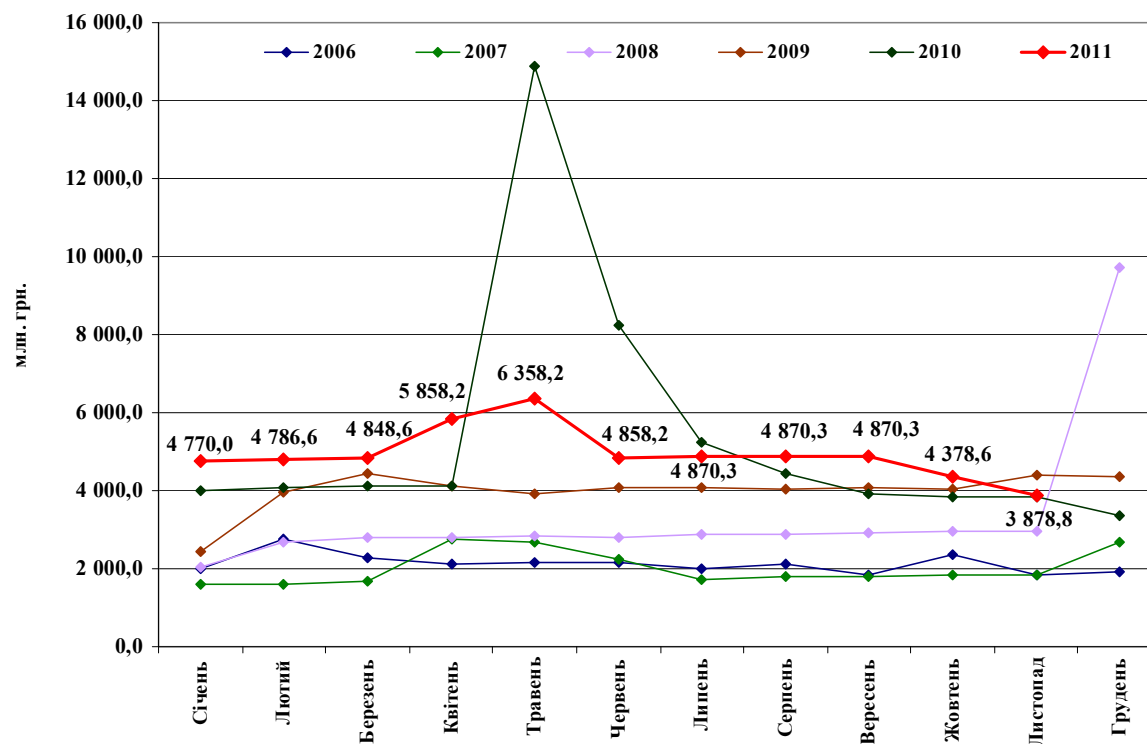
Графік 54

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки

Графік 55

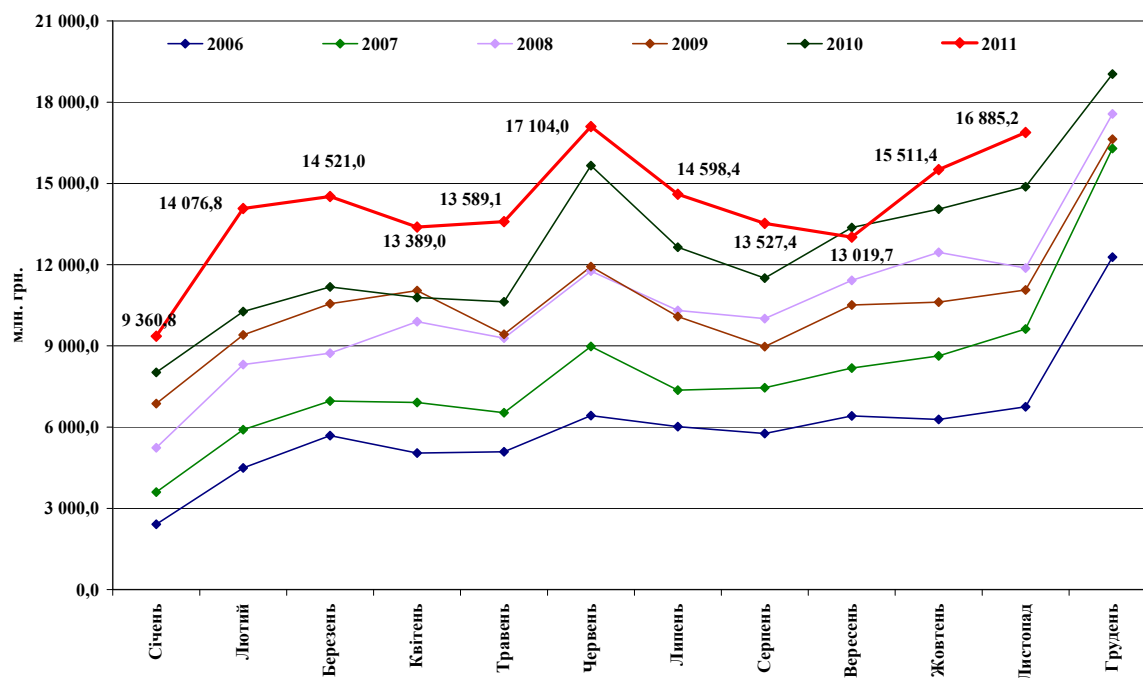
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист пенсіонерів за 2006–2011 роки

Видатки місцевих бюджетів

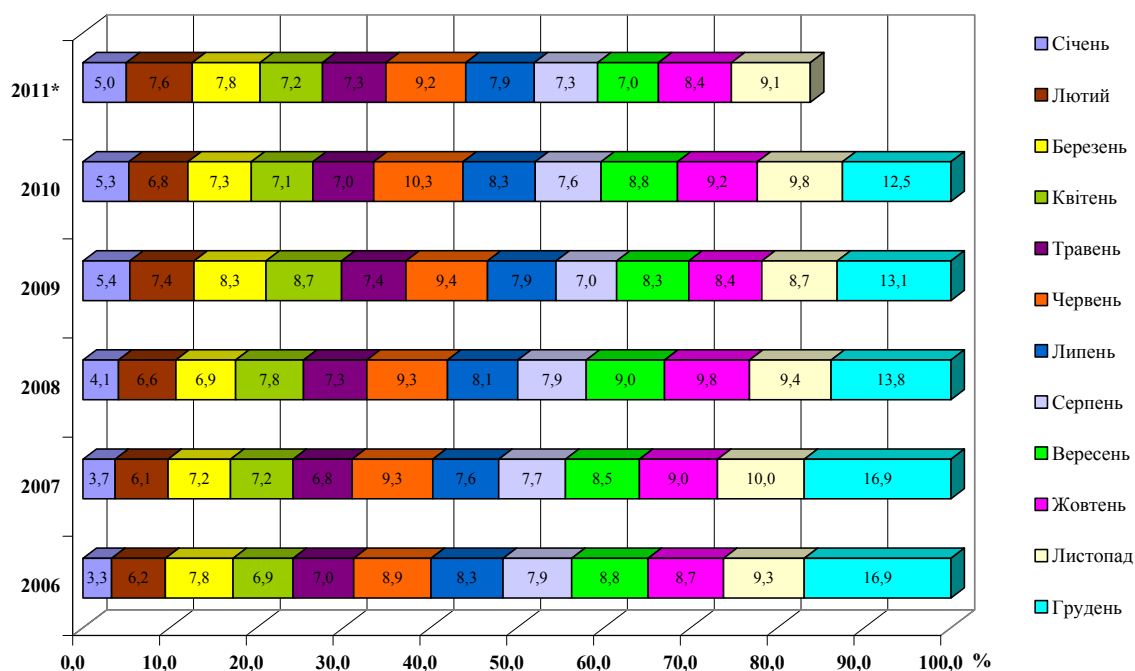
Графік 56

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2006–2011 роки

Діаграма 25

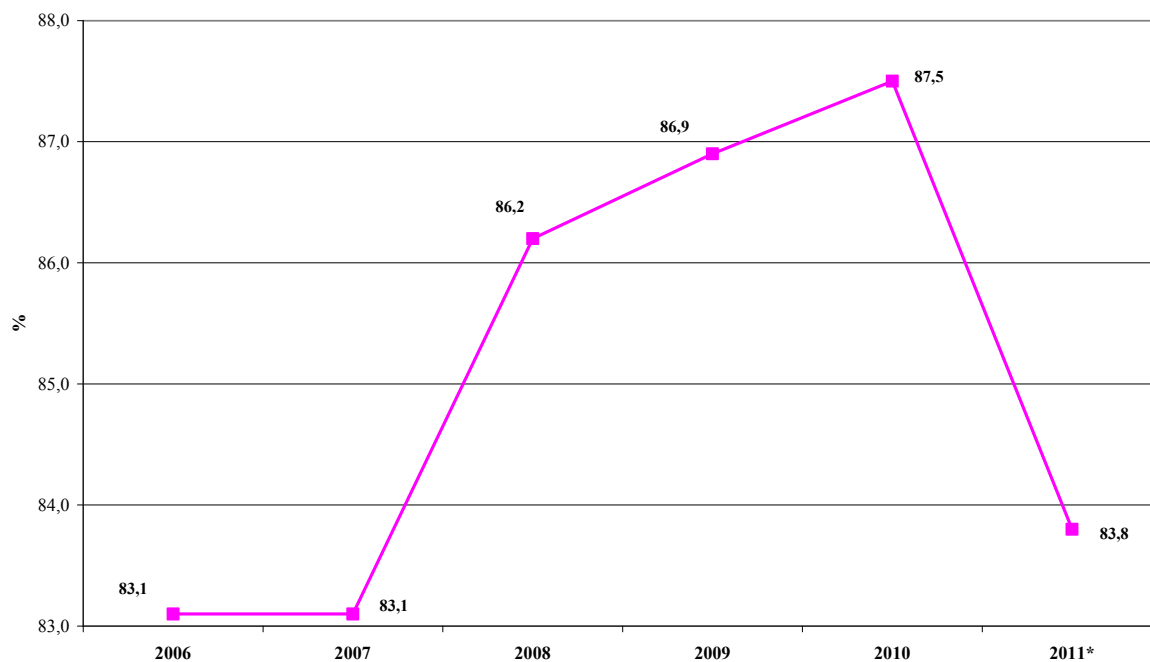
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 57

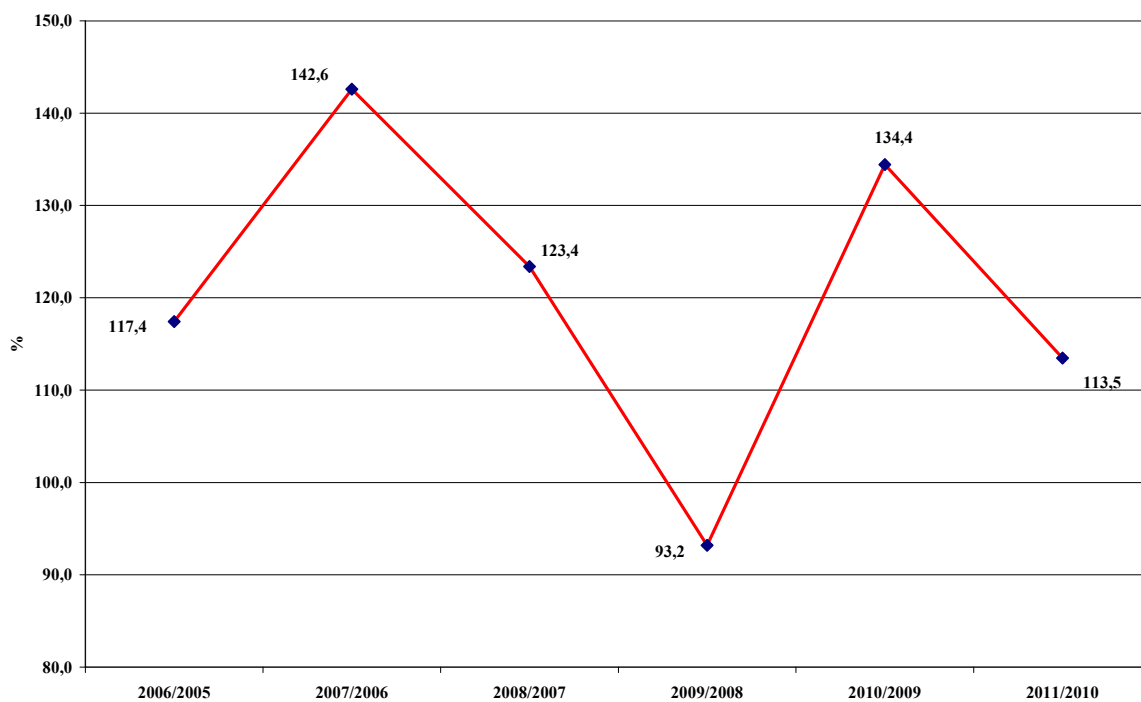
Динаміка частки видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – листопад 2006–2011 років

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

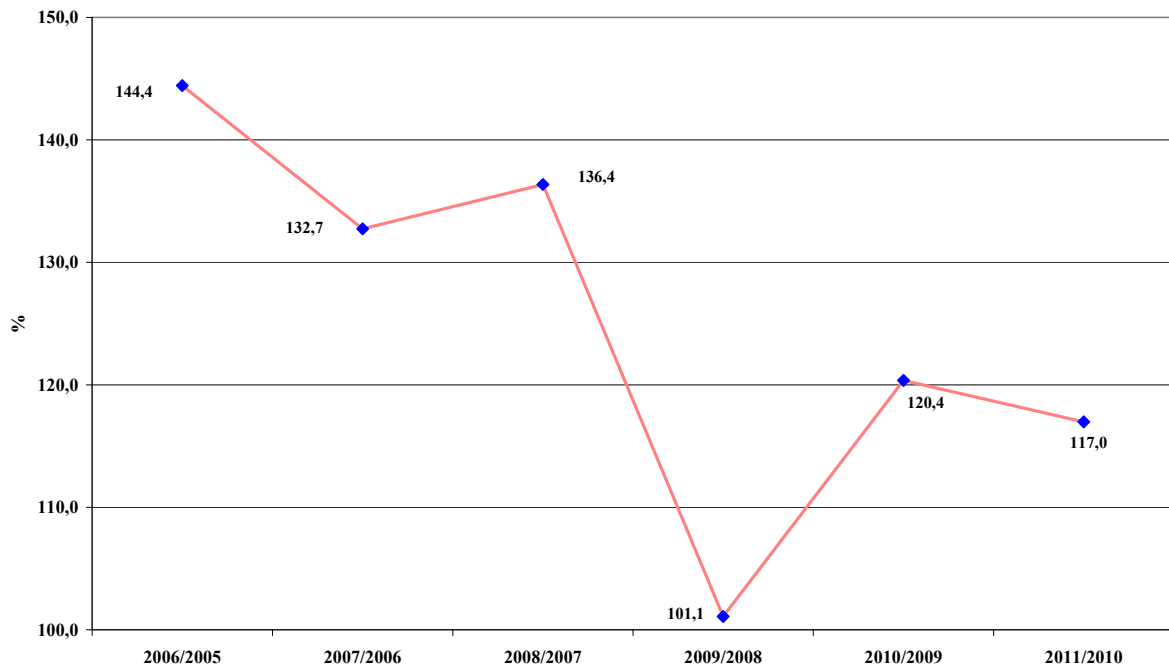
Графік 58

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за листопад 2006–2011 років

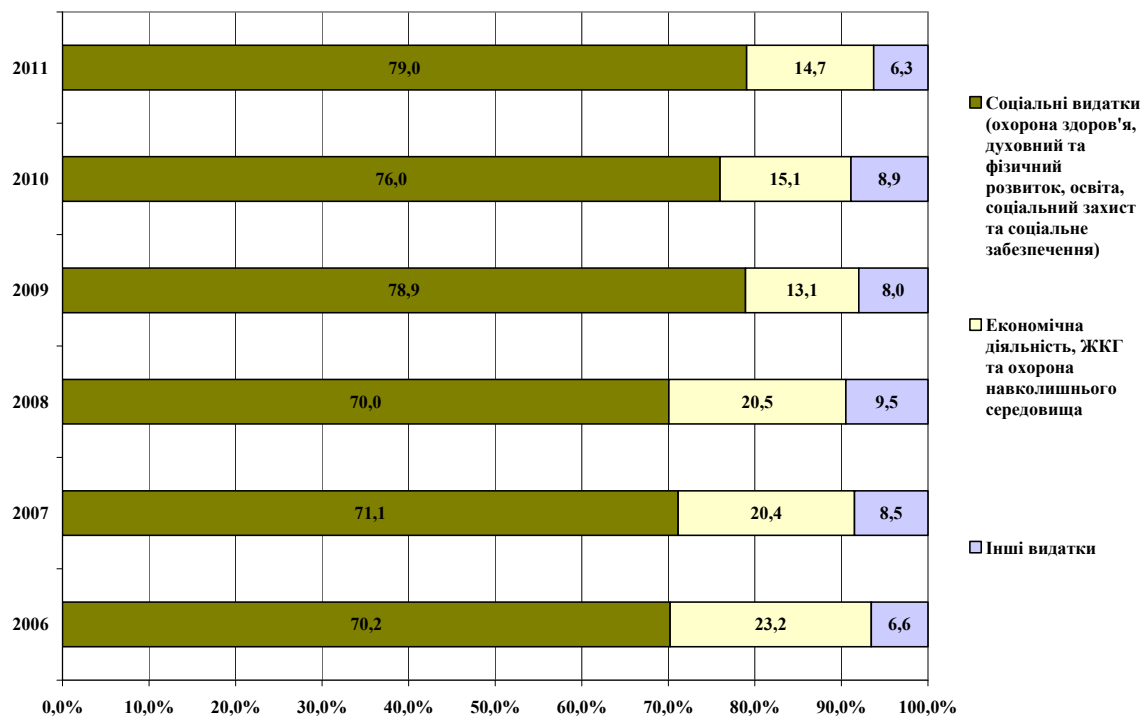
Графік 59

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – листопад 2006–2011 років

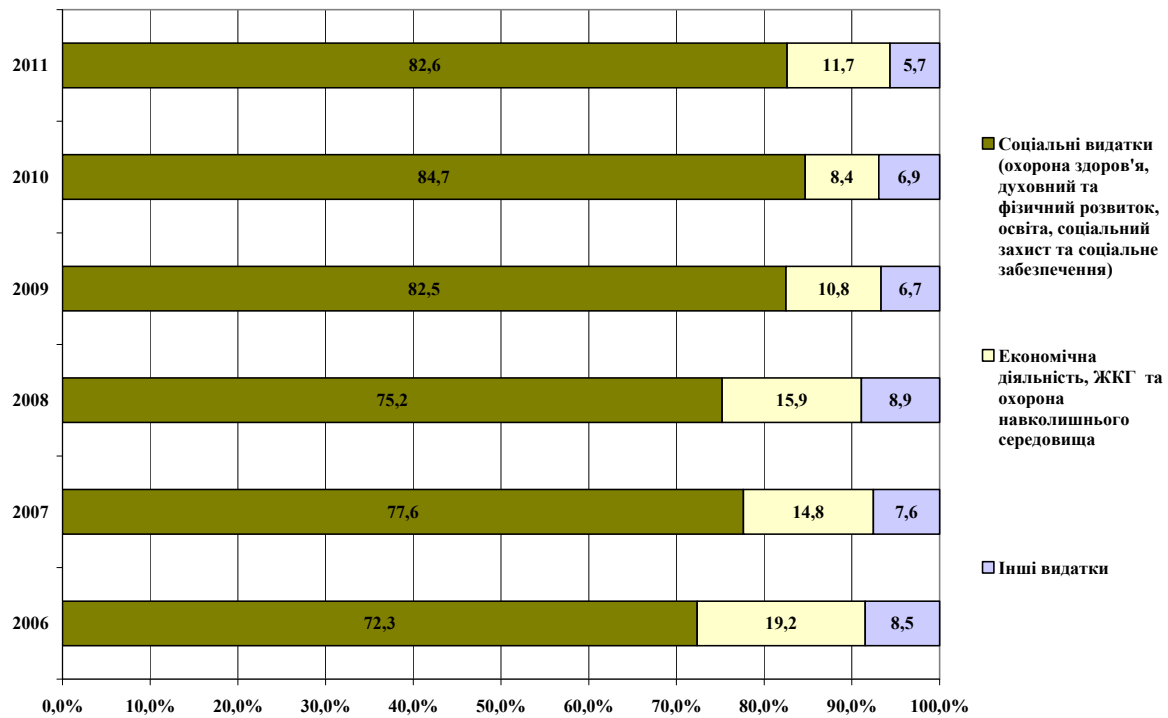
Діаграма 26

Динаміка структури видатків місцевих бюджетів у листопаді 2006–2011 років

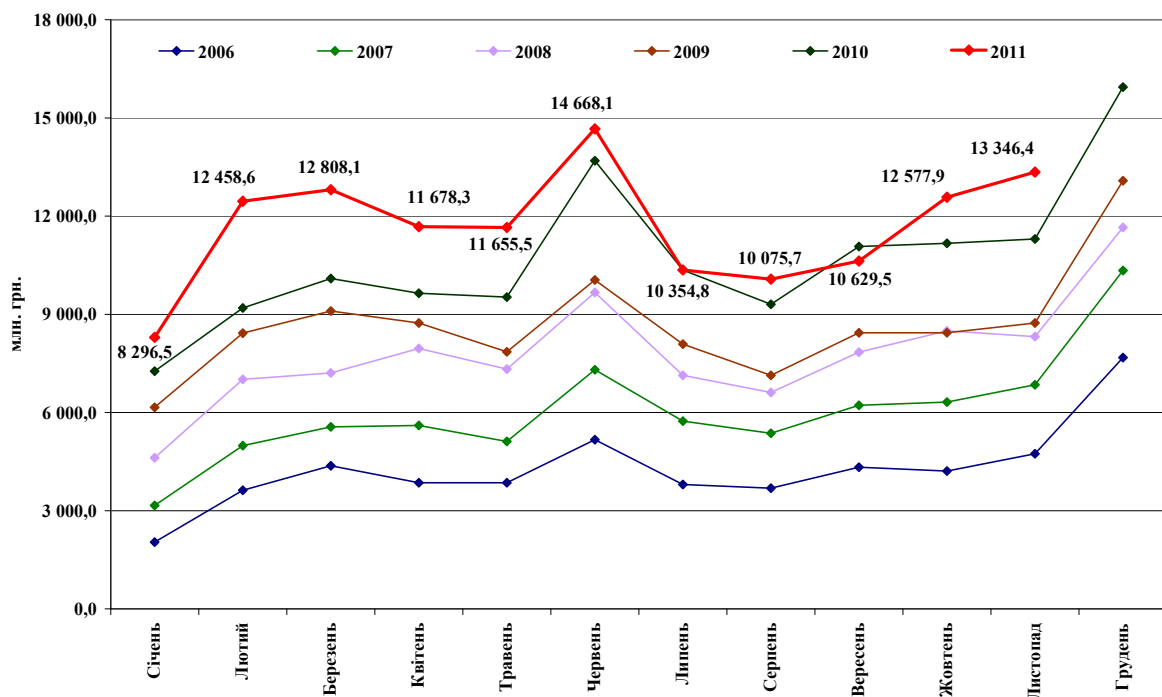
Діаграма 27

Динаміка структури видатків місцевих бюджетів у січні – листопаді 2006–2011 років

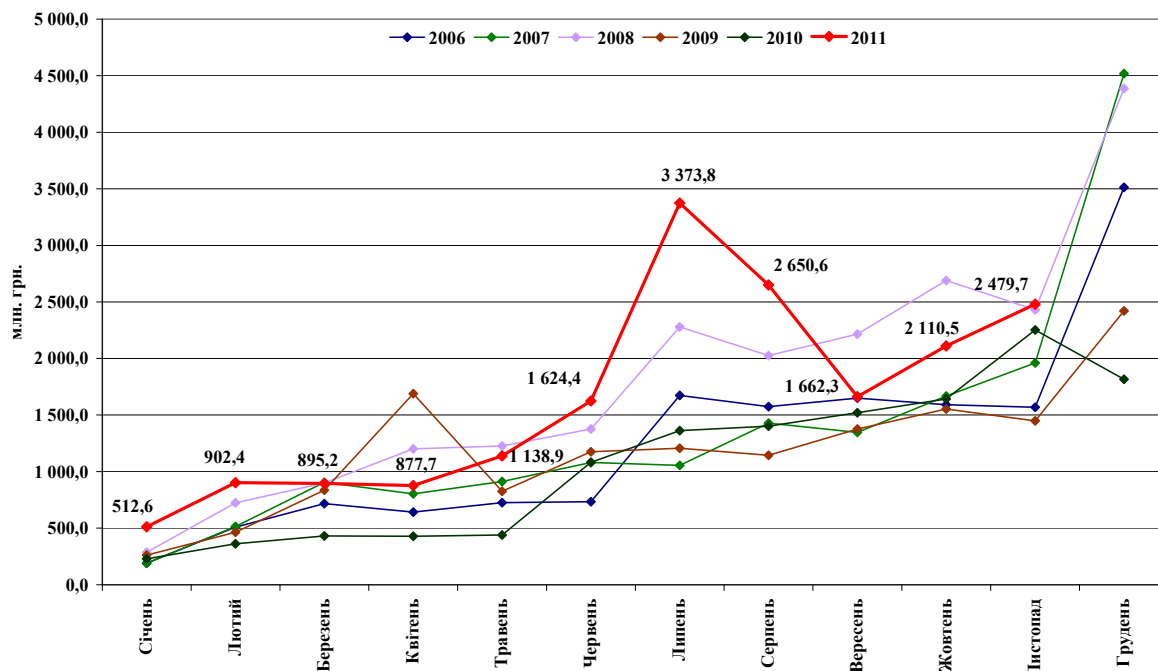
Графік 60

Динаміка щомісячних соціальних видатків місцевих бюджетів (на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист та соціальне забезпечення) за 2006–2011 роки

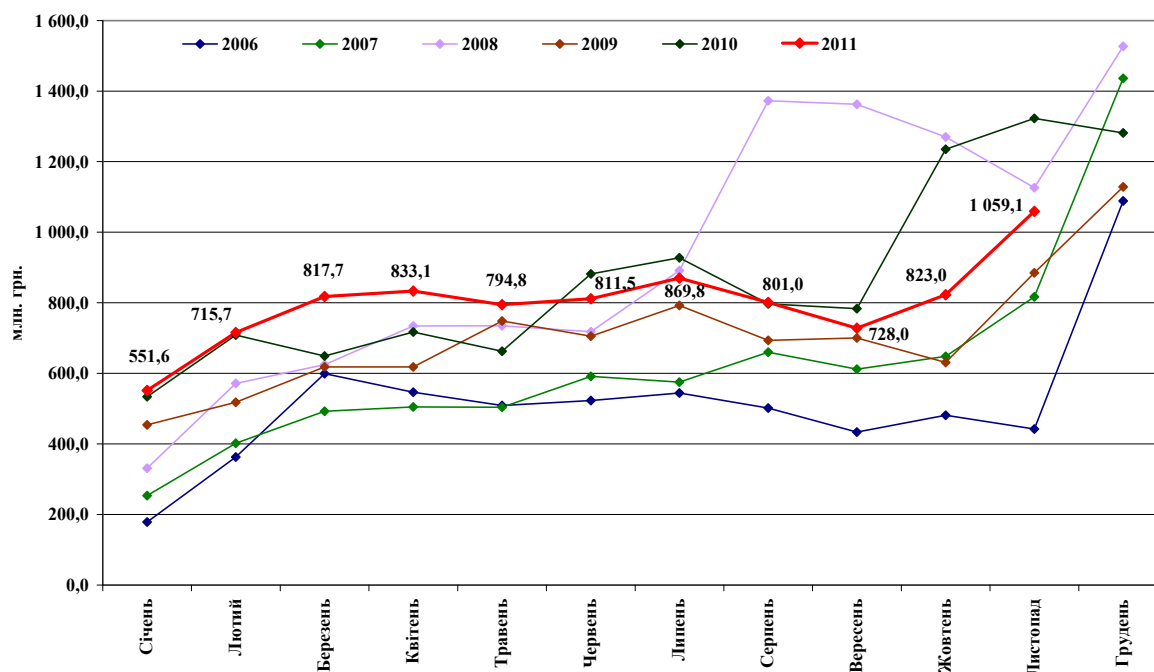
Графік 61

Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища за 2006–2011 роки

Графік 62

Динаміка щомісячних інших видатків місцевих бюджетів за 2006–2011 роки

Тенденції розвитку банківської системи України

Банківська система України протягом січня – листопада 2011 року характеризувалася:

- **проведенням НБУ** жорсткої грошово-кредитної політики та заходів з метою обмеження тиску на валютний курс і **проведенням банками** більш гнучкої процентної політики;
- **приростом** обсягів кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті;
- **зменшенням** частки іноземного капіталу у банківській системі України до рівня 40,9 %. При цьому загальна кількість банків з іноземним капіталом скоротилась на 2 од. і складає 54 фінансові установи;
- **скороченням** частки простроченої заборгованості (на 0,3 в. п.) до 9,7 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. У абсолютному вираженні обсяг простроченої заборгованості за січень – листопад 2011 року скоротився на 5,3 % (до 80,4 млрд. грн.) на фоні приросту загального обсягу кредитного портфеля клієнтів;
- **новими вимогами** до порядку розрахунку нормативу обов'язкового резервування коштів на коррахунку банків у Національному банку України. Ці вимоги вступили в дію з 30 листопада 2011 року. Більш жорсткими стали умови резервування за короткостроковими депозитами в іноземній валюті з 6 % до 7,5 %.

Станом на 1 грудня 2011 року ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 176 банків. У стані ліквідації перебуває 21 банк, з них 20 банків ліквідуються за рішеннями Національного банку України, 1 – за рішеннями господарських (арбітражних) судів. У 2-х банках продовжує працювати тимчасова адміністрація.

У листопаді активно проводились операції з рефінансування банків, приріст цих операцій у жовтні склав 7,6 млрд. грн. (кредити овернайт – на загальну суму 668,0 млн. грн., кредити, отримані шляхом участі у тендері строком на 90 днів, – 640,5 млн. грн. та операції прямого репо – 6,3 млрд. грн.), а приріст обсягів цих операцій з початку 2011 року становив 17,8 млрд. грн.

У листопаді обсяг загальних активів банківської системи незначно збільшився. Так, порівняно з жовтнем 2011 року загальні активи зросли незначно, на 0,23 %, та склали 1 206,9 млрд. грн.

Банки мають таку структуру загальних активів: готівкові кошти, банківські метали та кошти в Національному банку – 4,8 % від суми загальних активів, залишки коштів на коррахунках, що відкриті в інших банках – 6,6 %, кредитні операції – 68,6 %, вкладення в цінні папери – 6,2 %, дебіторська заборгованість – 3,8 %, основні засоби та нематеріальні активи – 4,5 %, нараховані доходи до отримання – 4,4 %, інші активи – 1,1 %.

Мало місце скорочення обсягу кредитного портфеля клієнтів до рівня 793,6 млрд. грн.

Станом на 1 грудня 2011 року обсяг кредитного портфеля юридичних осіб склав 594,2 млрд. грн., або 74,9 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих юридичним особам, у листопаді скоротився порівняно з жовтнем 2011 року на 3,5 млрд. грн. (або на 0,6 %). Зменшення обсягів спостерігалось як у національній валюті (на 2,0 млрд. грн.), так і в іноземній (на 0,24 млрд. дол. США).

Обсяг кредитного портфеля фізичних осіб склав 199,3 млрд. грн., або 25,1 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих фізичним особам, у листопаді скоротився порівняно з жовтнем 2011 року на 2,5 млрд. грн. (або на 1,2 %). Негативна динаміка кредитного портфеля фізичних осіб у листопаді 2011 року мала місце тільки для портфеля у іноземній валюті (–0,58 млрд. дол. США). У національній валюті спостерігався приріст на 2,0 млрд. грн. або на 2,6 %.

Депозитний портфель суб'єктів господарювання склав 162,6 млрд. грн., або 18,3 % загального обсягу зобов'язань, а депозитний портфель фізичних осіб – 302,2 млрд. грн., або 34,0 %.

Загальний обсяг коштів, залучених від юридичних осіб, у листопаді порівняно з жовтнем скоротився на 5,2 %. Якщо розглядати валютну структуру в динаміці, то зменшення обсягів відбулося за рахунок скорочення коштів як у національній валюті (на 6,3 млрд. грн.), так і в іноземній (на 0,34 млрд. дол. США).

Загальний обсяг коштів, залучених від фізичних осіб, у листопаді скоротився порівняно з жовтнем на 0,3 %. Це відбулося за рахунок зменшення обсягів коштів фізичних осіб як у національній валюті (на 0,15 млрд. грн.), так і в іноземній валюті – на 0,12 млрд. дол. США.

За ознакою строковості банки мають таку структуру коштів населення: строкові кошти становлять 76,7 %, а кошти на вимогу – 23,3 %.

Обсяг готівки поза банками у листопаді зменшився на 0,8 % до 188,4 млрд. грн. Грошова маса у жовтні збільшилася на 0,5 % (з початку року збільшення склало 11,3 %). Обсяг монетарної бази за аналізований період скоротився на 1,3 % (з початку року – збільшився на 2,4 %) до 231,0 млрд. грн.

Рівень коррахунків банків за звітний місяць зріс на 9,3 % (з початку року – на 4,2 %) до 17,4 млрд. грн. У листопаді норматив обов'язкових резервів становив 14,2 млрд. грн., із яких на окремий рахунок у Національному банку України було перераховано 11,4 млрд. грн.

У листопаді поточного року середньозважена вартість депозитів у національній валюті збільшилася до 11,5 % порівняно з 10,4 % у жовтні, а в іноземній валюті – залишилась без змін, на рівні 5,2 %. Середньозважена ставка за кредитами у національній валюті мала тенденцію до зростання: ставка збільшилась до 18,9 % з 18,7 % у жовтні, а в іноземній валюті залишилась майже без змін, на рівні 8,1 %. На міжбанківському кредитному ринку середньозважена вартість коштів у листопаді залишилась на рівні 15,7 %.

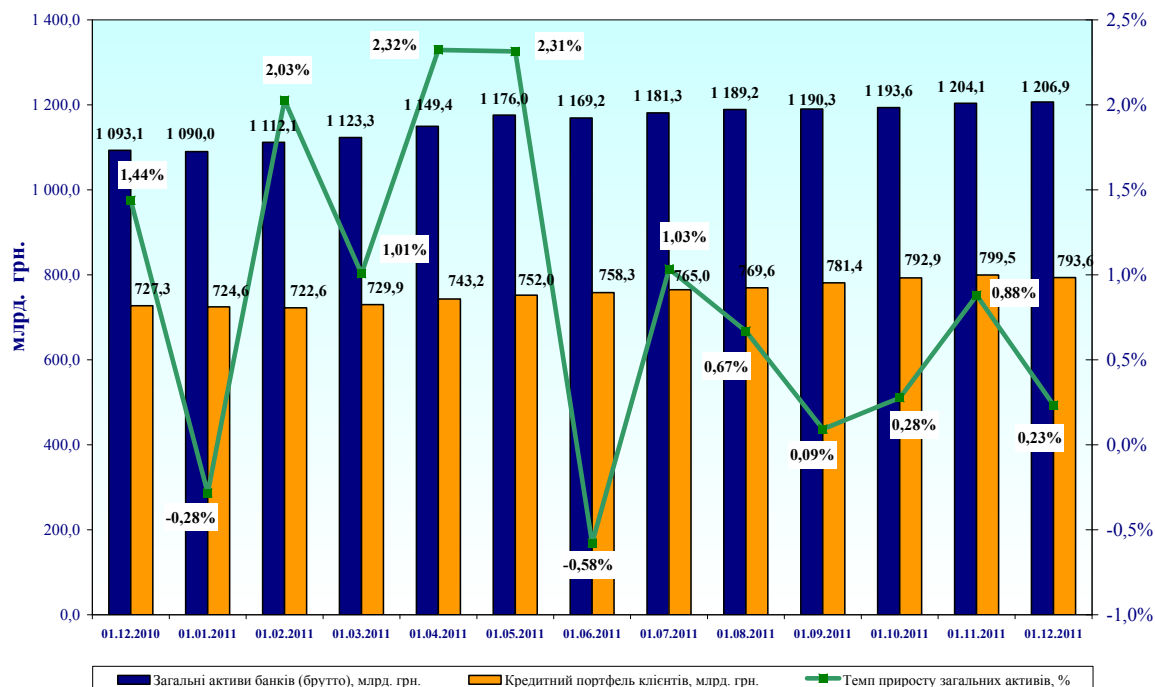
Власний капітал банків за одинадцять місяців 2011 року зріс на 14,7 % і станом на 01.12.2011 року становив 157,9 млрд. грн., або 15,1 % пасивів банків. Сплачений зареєстрований статутний капітал з початку року збільшився на 16,8 % до 170,4 млрд. грн.

За підсумками роботи за одинадцять місяців 2011 року банки показали збиток 4,8 млрд. грн. (за відповідний період 2010 року збиток становив 9,4 млрд. грн.). При цьому вже другий місяць поспіль банки демонструють прибуткову діяльність. Так, за листопад 2011 року прибуток склав 311 млн. грн.

Банківська система

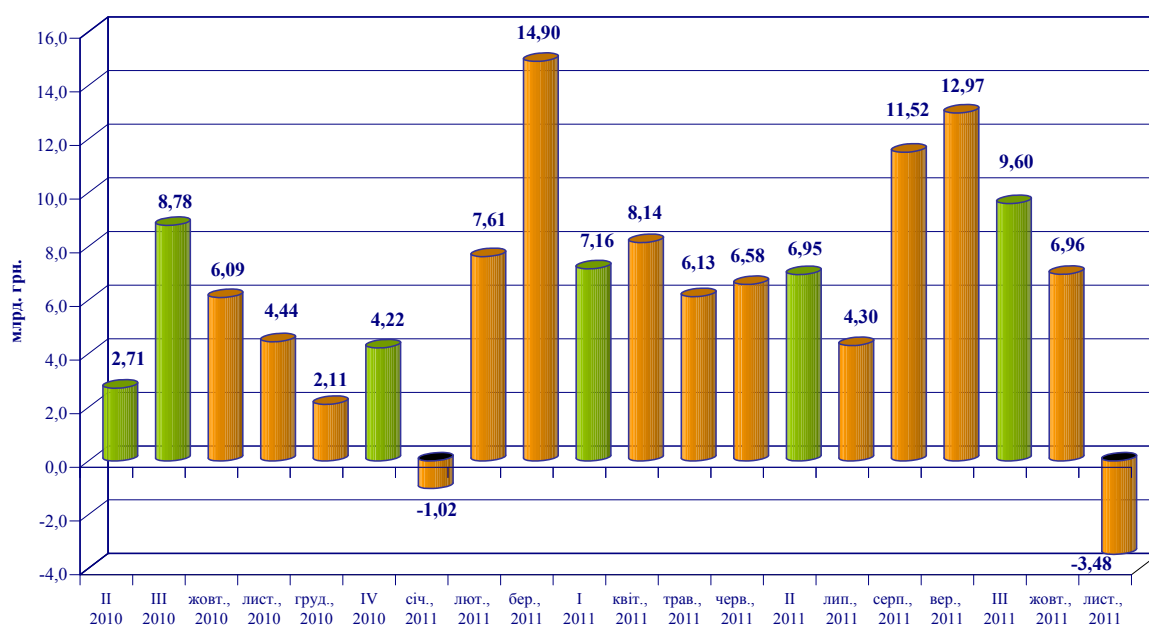
Діаграма 28

Динаміка обсягів загальних активів та кредитного портфеля клієнтів банківської системи України у 2010–2011 роках

Діаграма 29

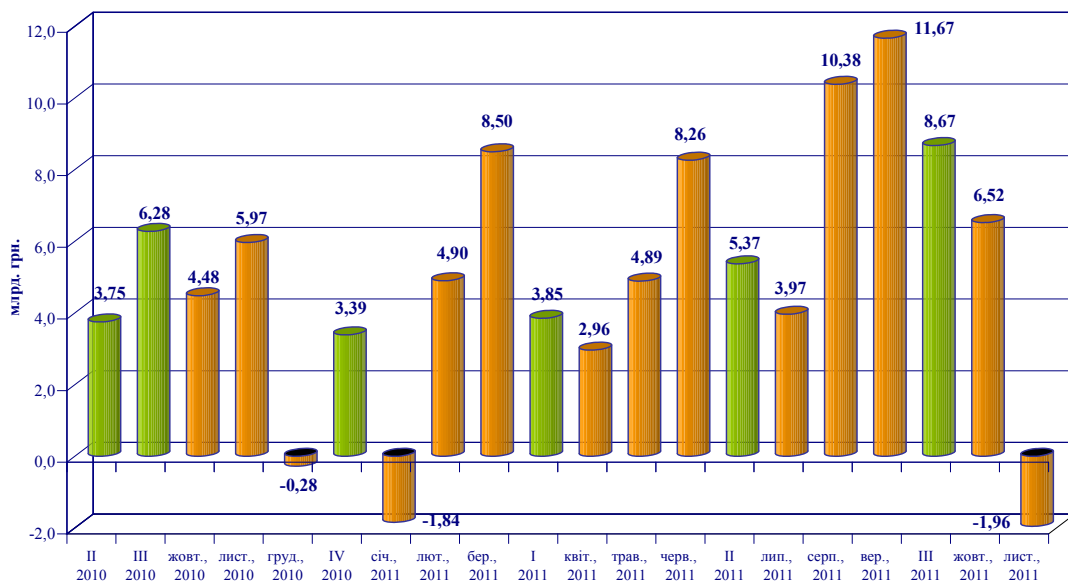
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	517,49	519,60	518,58	526,19	541,09	549,23	555,36	561,94	566,24	577,76	590,73	597,69	594,21
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб, %	0,87	0,41	-0,20	1,47	2,83	1,50	1,12	1,18	0,77	2,03	2,25	1,18	-0,58

Діаграма 30

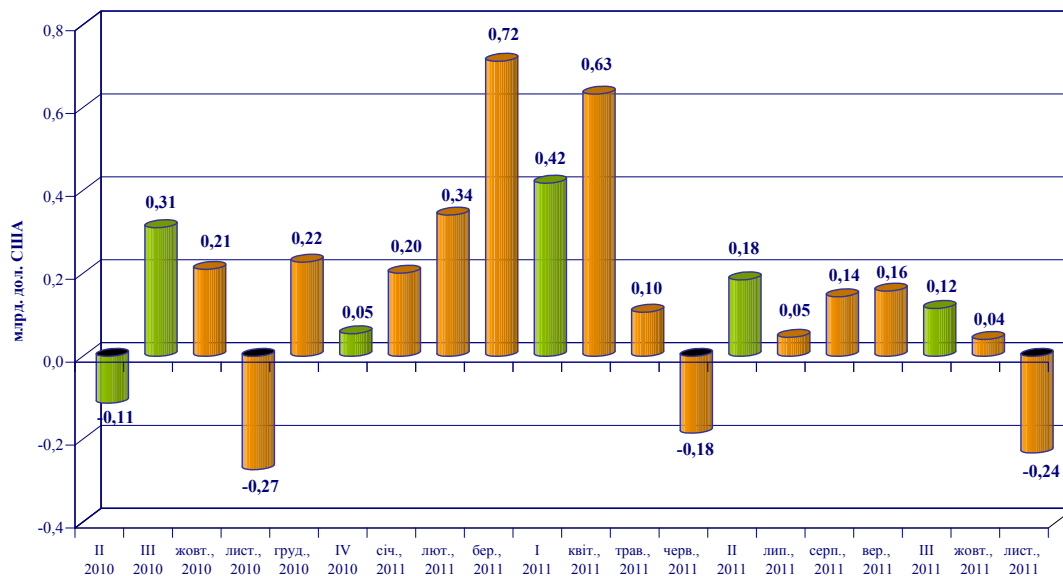
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	324,80	324,52	322,68	327,58	336,08	339,04	343,93	352,19	356,16	366,54	378,21	384,73	382,77
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	1,87	-0,08	-0,57	1,52	2,59	0,88	1,44	2,40	1,13	2,91	3,18	1,72	-0,51

Діаграма 31

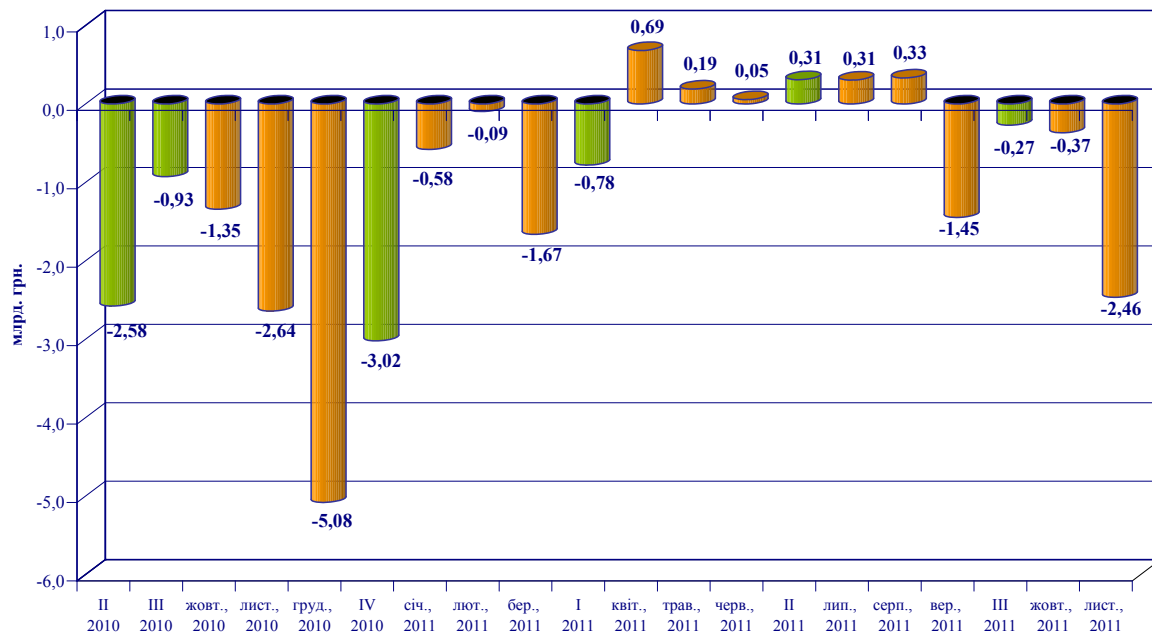
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	24,28	24,50	24,70	25,04	25,76	26,39	26,49	26,31	26,36	26,50	26,66	26,70	26,46
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	-0,78	1,24	0,42	1,39	3,22	2,53	0,59	-0,80	0,16	0,54	0,62	0,21	-0,72

Діаграма 32

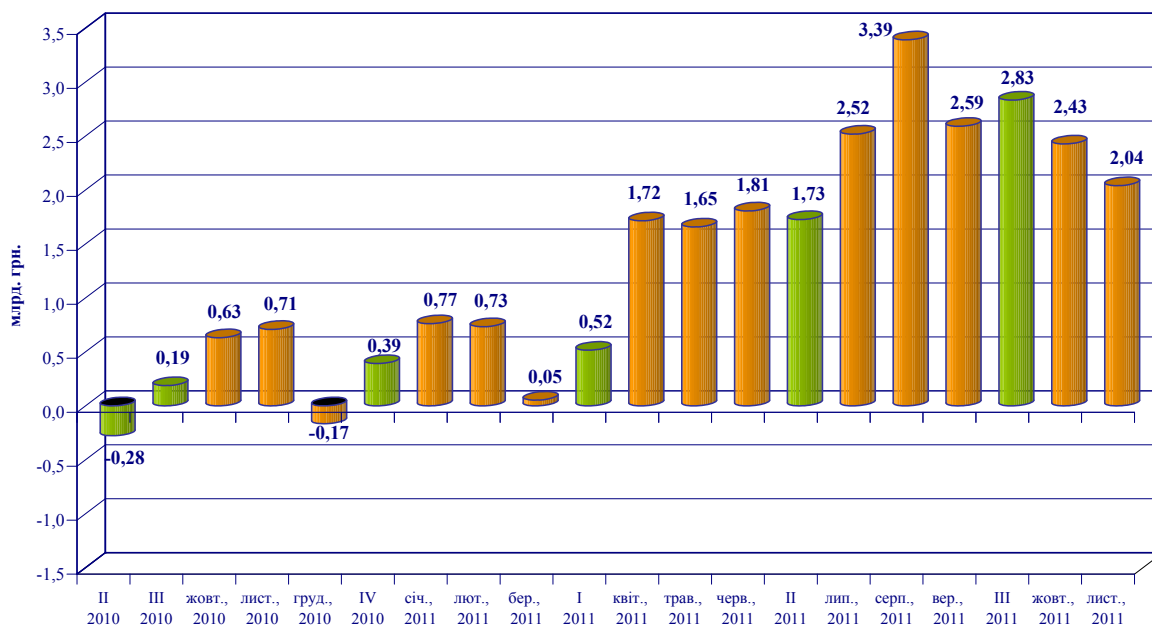
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	209,48	204,40	203,82	203,73	202,06	202,75	202,94	202,99	203,30	203,63	202,18	201,81	199,35
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб, %	-1,25	-2,42	-0,28	-0,05	-0,82	0,34	0,09	0,03	0,15	0,16	-0,71	-0,18	-1,22

Діаграма 33

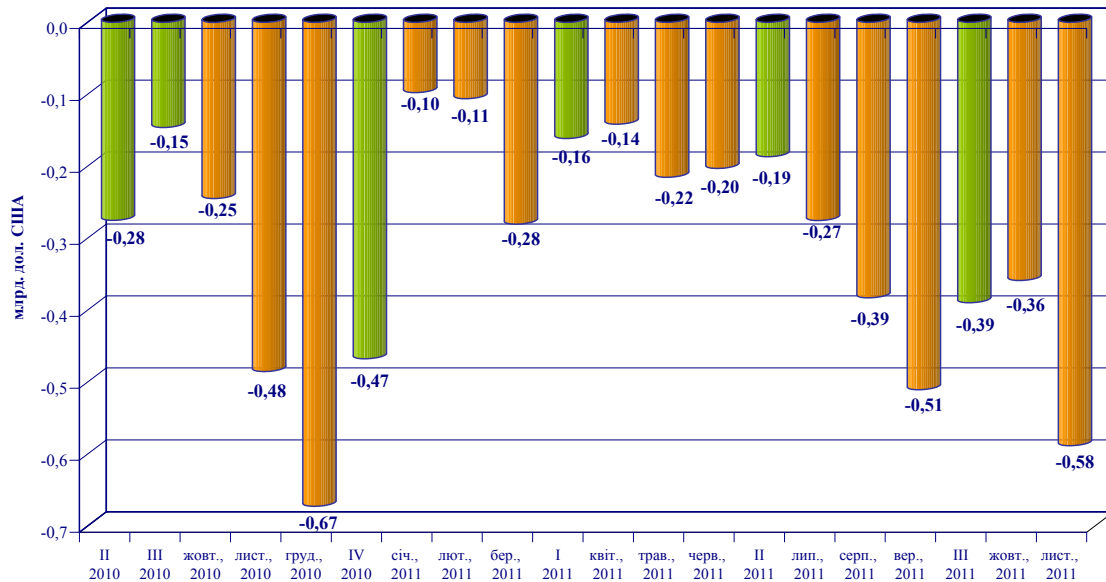
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	62,33	62,16	62,93	63,66	63,71	65,43	67,08	68,89	71,41	74,80	77,39	79,82	81,86
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	1,15	-0,27	1,22	1,16	0,08	2,69	2,53	2,69	3,66	4,75	3,46	3,14	2,56

Діаграма 34

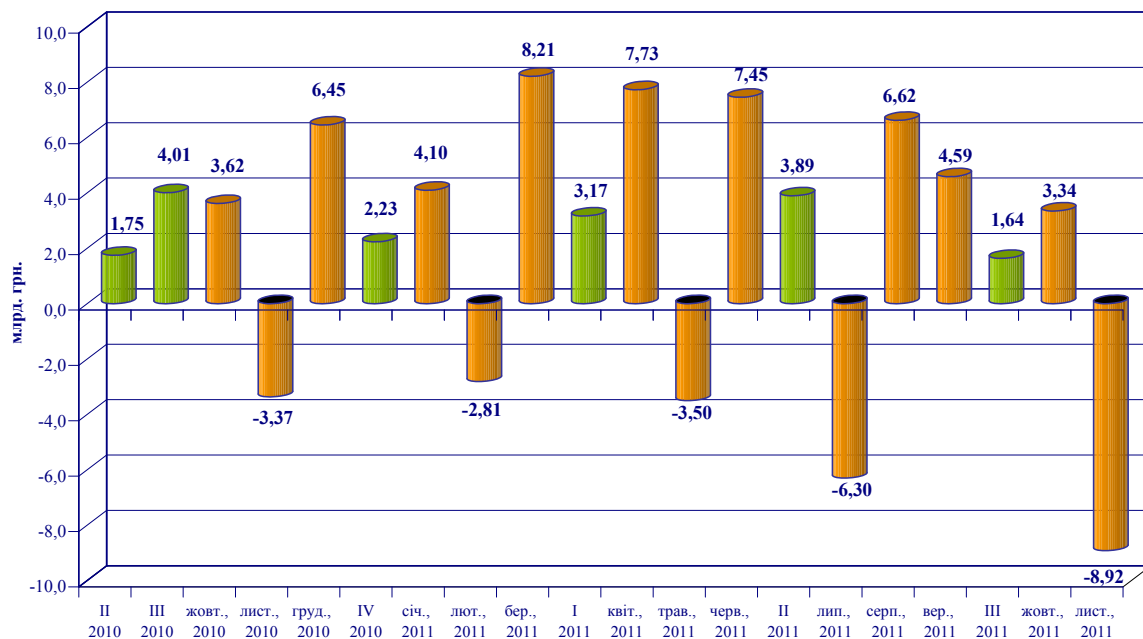
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Кредитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	18,54	17,87	17,77	17,66	17,38	17,24	17,02	16,82	16,55	16,16	15,65	15,29	14,71
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	-2,23	-3,34	-0,94	-0,59	-1,22	-0,75	-1,07	-1,29	-1,65	-2,32	-3,13	-2,24	-3,69

Діаграма 35

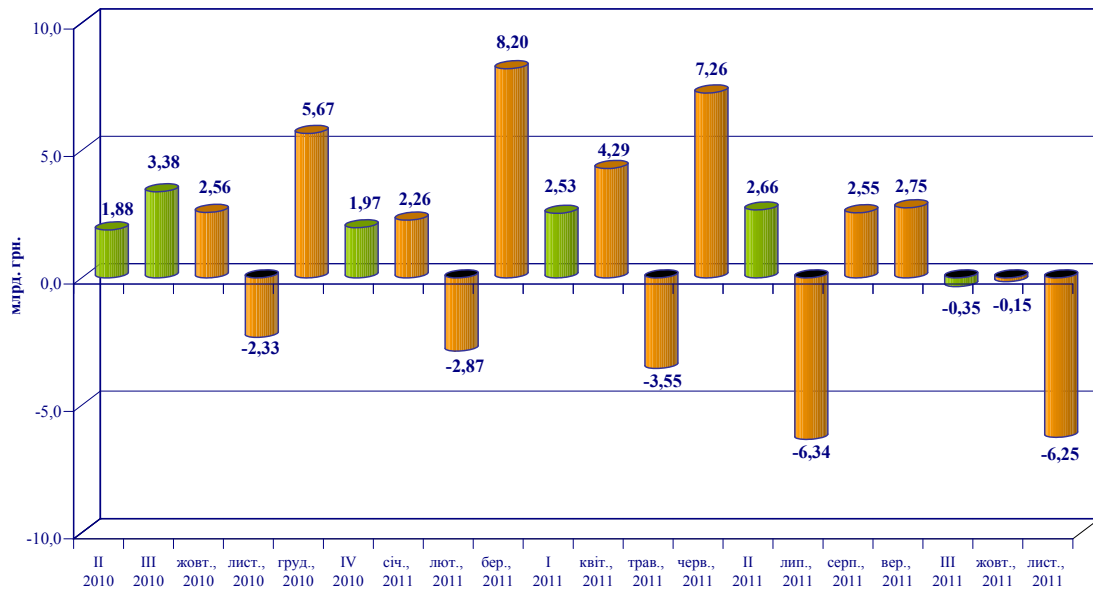
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	135,61	142,06	146,16	143,35	151,56	159,29	155,79	163,24	156,94	163,56	168,15	171,49	162,57
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб, %	-2,42	4,76	2,88	-1,92	5,73	5,10	-2,20	4,79	-3,86	4,22	2,80	1,99	-5,20

Діаграма 36

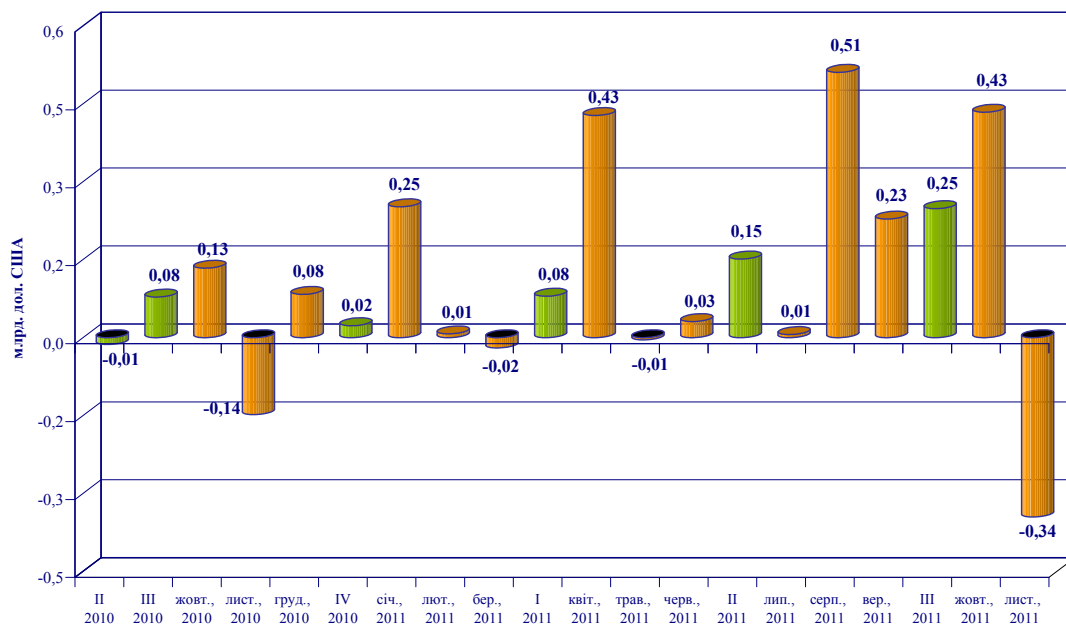
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	94,28	99,95	102,21	99,34	107,54	111,83	108,28	115,54	109,20	111,75	114,50	114,35	108,10
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	-2,41	6,01	2,27	-2,81	8,26	3,99	-3,18	6,70	-5,49	2,34	2,46	-0,13	-5,47

Діаграма 37

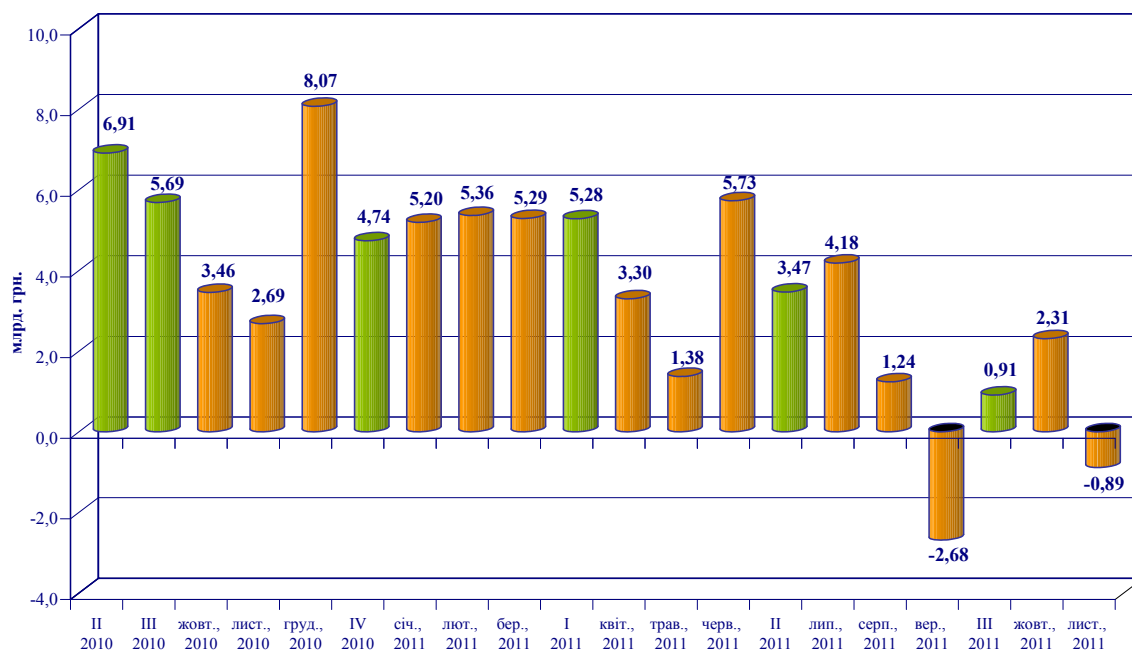
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	5,21	5,29	5,54	5,55	5,53	5,96	5,95	5,98	5,99	6,50	6,73	7,16	6,82
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	-2,44	1,91	4,35	0,14	0,01	7,81	0,11	0,42	0,09	8,52	3,54	6,51	-4,66

Діаграма 38

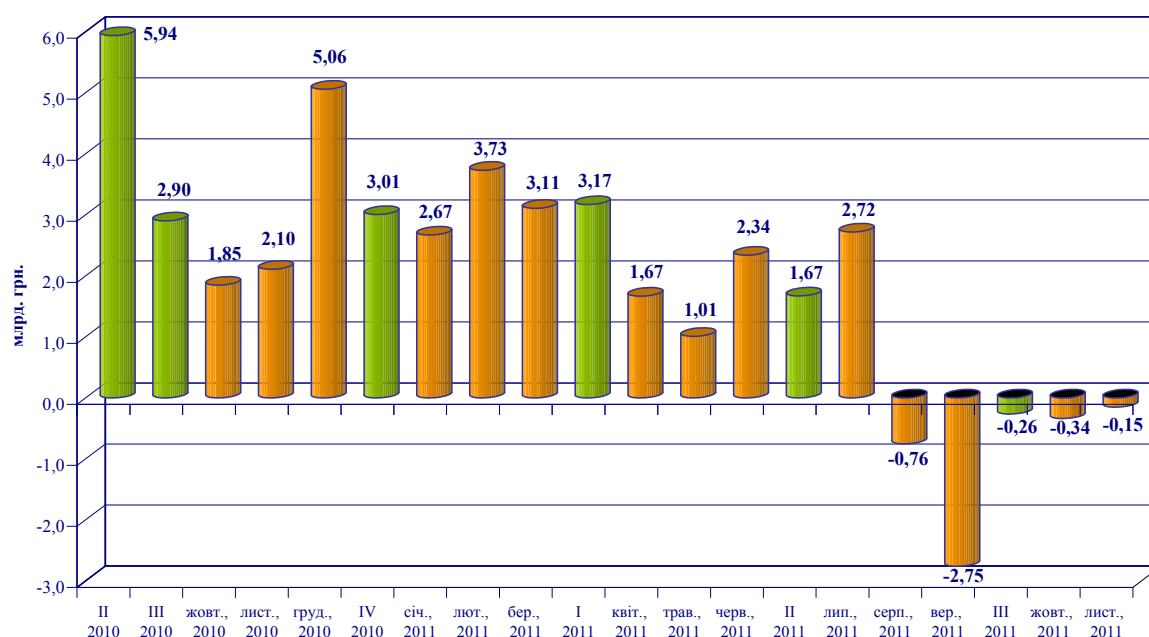
Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	263,72	271,79	276,99	282,35	287,64	290,94	292,32	298,05	302,23	303,47	300,79	303,10	302,21
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб, %	1,03	3,06	1,91	1,94	1,87	1,15	0,47	1,96	1,40	0,41	-0,88	0,77	-0,29

Діаграма 39

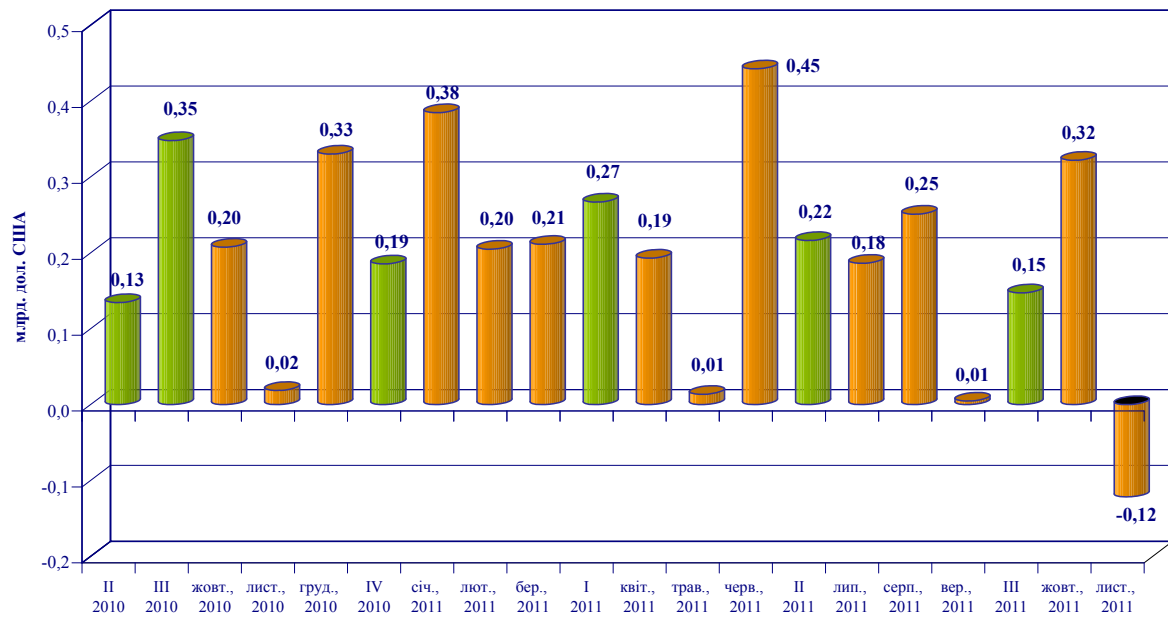
Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	134,91	139,97	142,64	146,37	149,48	151,15	152,16	154,50	157,22	156,46	153,71	153,37	153,22
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	1,59	3,75	1,91	2,62	2,12	1,12	0,67	1,54	1,76	-0,48	-1,76	-0,22	-0,10

Діаграма 40

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11	01.11.11	01.12.11
Депозитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	16,23	16,56	16,94	17,15	17,36	17,55	17,56	18,01	18,19	18,44	18,45	18,77	18,65
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	0,45	2,34	1,92	1,22	1,61	1,18	0,26	2,42	1,02	1,37	0,05	1,80	-0,49